

EUROBAROMETR 69

OPINIA PUBLICZNA W UNII EUROPEJSKIEJ

WIOSNA 2008

RAPORT KRAJOWY

POLSKA

Badanie zostało zamówione i koordynowane przez Dyрекję Generalną ds. Komunikacji Społecznej Komisji Europejskiej.

Raport opracowany dla Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.

Niniejszy dokument nie prezentuje punktu widzenia Komisji Europejskiej.
Interpretacje i opinie przedstawione w raporcie są wyłącznie opiniami autorki.

WSTĘP	5
1. OPINIA PUBLICZNA W POLSCE: KONTEKST	6
1.1 Zadowolenie z życia	6
1.2 Oczekiwania na przyszłość	8
1.3. Ocena kierunku biegu spraw w kraju	13
1.4 Porównanie sytuacji gospodarczej w Polsce i Unii Europejskiej	14
1.5 Zaufanie do instytucji krajowych	16
1.6 Problemy najważniejsze dla Polski	20
2. CZŁONKOSTWO POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ	21
2.1 Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej	21
2.2 Ocena korzyści i wpływu członkostwa	22
2.3 Zaufanie do Unii Europejskiej	24
2.4 Zaufanie do instytucji europejskich	26
3. POLACY O UNII EUROPEJSKIEJ	28
3.1 Ocena biegu spraw w Unii Europejskiej	28
3.2 Przewidywania dotyczące przyszłości Unii Europejskiej	29
3.3 Skojarzenia z Unią Europejską	30
4. EUROPEJCZYCY I UNIA EUROPEJSKA	32
4.1 Zrozumienie zasad działania Unii Europejskiej	32
4.2 Wiedza o Unii Europejskiej	33
4.3 Znajomość instytucji europejskich	35
4.4 Poczucie wpływu na sprawy Polski i UE	37
4.5 Ocena wpływu Polski na sprawy UE	38
4.6 Opinie na temat uwzględniania w UE interesów Polski	39
5. DALSZA INTEGRACJA EUROPEJSKA	40
5.1 Właściwy szczebel do podejmowania decyzji w wybranych obszarach	40
5.2 Poparcie dla Europejskiej Unii Monetarnej	41
5.3 Poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej	42
5.4 Poparcie dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa	43
5.5 Poparcie dla dalszego rozszerzenia Unii Europejskiej	44
5.6 Oczekiwania wobec integracji europejskiej w najbliższych latach	46
6 POSTAWY WOBEC GLOBALIZACJI	47
6.1 Wpływ globalizacji na gospodarkę	47
6.2 Globalizacja a nierówności społeczne	49
6.3 Globalizacja a kultury narodowe	50
6.4 Beneficjenci globalizacji	51
6.5 Globalizacja a Unia Europejska	52
PODSUMOWANIE	54
METODOLOGIA	56

Dla Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce raport opracowała **Agata Zadrozna**.

WSTĘP

W niniejszym raporcie zaprezentowane zostały wyniki najnowszej edycji badania Eurobarometr, przeprowadzonego na zlecenie Komisji Europejskiej przez konsorcjum TNS Opinion & Social, stworzone przez Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe. W Polsce badanie zrealizowano pomiędzy 30. marca a 23. kwietnia 2008 roku, na reprezentatywnej próbie 1000 osób w wieku 15 i więcej lat, metodą wywiadu bezpośredniego w domu respondenta.

Sondaże Eurobarometru przeprowadzane są regularnie we wszystkich państwach Unii Europejskiej, krajach kandydujących: Turcji, Chorwacji i Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, a także na terytorium Cypru Północnego. Ich wyniki publikowane są w postaci ogólnodostępnych raportów. Raporty krajowe powstają dwa razy w roku w celu bardziej szczegółowego przedstawienia głównych trendów w opinii publicznej w poszczególnych państwach członkowskich.

Raport składa się z sześciu rozdziałów. W pierwszym przedstawione zostały ogólne trendy opinii publicznej w Polsce. Rozdział drugi poświęcony jest opiniom Polaków na temat członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej oraz wskaźnikom zaufania do Wspólnoty i jej instytucji. W kolejnym rozdziale podsumowane zostały odpowiedzi respondentów na pytania o przyszłość UE i skojarzenia związane z Unią.

Rozdział czwarty poświęcony jest wiedzy Polaków o Unii Europejskiej i ich poczuciu wpływu na sprawy UE oraz opiniom na temat znaczenia Polski w UE. W rozdziale piątym przedstawione zostały zapatrywania mieszkańców naszego kraju na dalszą integrację europejską, natomiast rozdział szósty dotyczy globalizacji i jej postrzegania w społeczeństwie.

Wszędzie tam, gdzie występowały istotne różnice pomiędzy grupami respondentów, wyniki badania zostały zaprezentowane w podziale ze względu na zmienne socjodemograficzne, takie jak wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania.

Wyniki Eurobarometru zanalizowane zostały w podziale na cztery grupy wiekowe: 15-24 lata, 25-39 lat, 40-54 lat oraz 55 i więcej lat.

Wykształcenie jest w tym badaniu mierzone wiekiem zakończenia nauki i podzielone na kategorie: 15 lat lub mniej, od 16 do 19 lat oraz 20 lat i więcej. Dla uproszczenia w raporcie przyjęto, że osoby, które zakończyły naukę w wieku 15 lat lub mniej, mają wykształcenie podstawowe, natomiast osoby, które uczyły się do 20 roku życia lub dłużej, posiadają wykształcenie wyższe.

Zawsze, gdy w raporcie mowa jest o średniej europejskiej, chodzi o średnią dla 27 państw członkowskich Unii Europejskiej.

W raporcie pojawia się także podział na „nowe” i „stare” państwa UE. Poprzez „stare” państwa UE rozumiane są: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy. „Nowe” państwa członkowskie UE to: Bułgaria, Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Węgry.

Jeśli na ilustrujących tekst wykresach odsetki odpowiedzi nie sumują się do 100, oznacza to, że pominięte zostały odpowiedzi „nie wiem” i „trudno powiedzieć”.

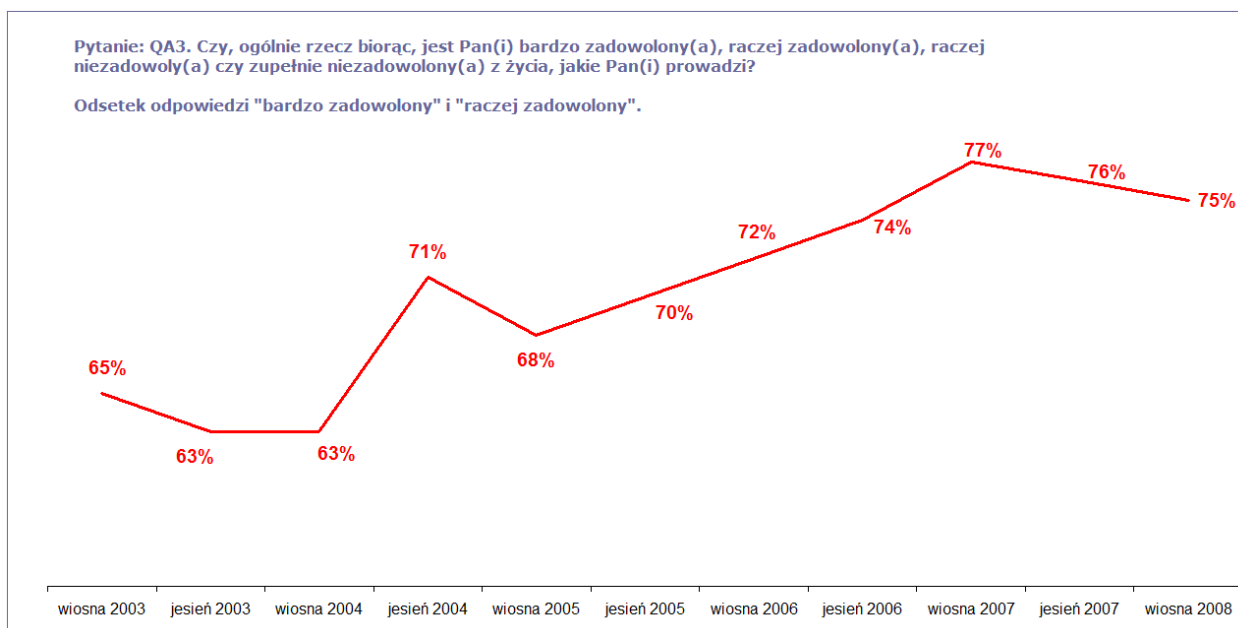
1. OPINIA PUBLICZNA W POLSCE: KONTEKST

1.1 Zadowolenie z życia

- Trzy czwarte Polaków jest zadowolone ze swojego życia

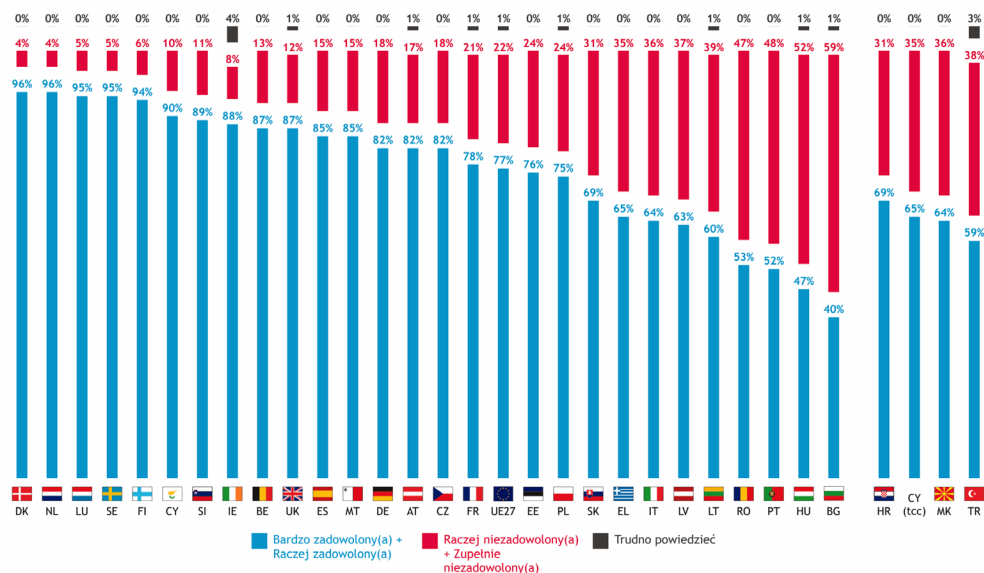
Trzy czwarte Polaków (75%) jest zadowolone z życia, jakie prowadzą, w tym 14% jest z niego bardzo, a 61% raczej zadowolone. Brak satysfakcji ze swojego życia odczuwa prawie co czwarty badany (24%), w tym 6% w ogóle nie jest z niego zadowolone.

Zadowolenie mieszkańców naszego kraju z życia od jesieni 2005 roku utrzymuje się na wysokim, przekraczającym 70%, poziomie.

Satysfakcja z życia spada z wiekiem. Deklaruje ją 91% osób w wieku od 15 do 24 lat i tylko 62% osób powyżej 55 roku życia. Najbardziej zadowoleni z życia są uczniowie i studenci (92%). Wśród osób z wyższym wykształceniem zadowolenie deklaruje 84%, natomiast wśród tych z podstawowym jedynie 55%. Wysoki poziom zadowolenia z życia dotyczy także osób na kierowniczych stanowiskach (91%) oraz pracowników biurowych (88%), a bezrobotni (50%) i emeryci (60%) są z niego zdecydowanie najmniej zadowoleni.

Pytanie: QA3. Czy, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan(i) bardzo zadowolony(a), raczej zadowolony(a), raczej niezadowolony(a) czy zupełnie niezadowolony(a) z życia, jakie Pan(i) prowadzi?

Odsetek Polaków deklarujących zadowolenie z życia, jakie prowadzą, nie odbiega znacząco od średniej europejskiej (77%). Polakom daleko jest jednak do tak wysokiego poziomu satysfakcji z życia, jaki obserwowany jest w Danii (96%), Holandii (96%), Luksemburgu (95%), Szwecji (95%) czy Finlandii (94%). Jednocześnie zadowolenie z życia jest w naszym kraju deklarowane wyraźnie częściej niż w Bułgarii (40%), na Węgrzech (47%), w Portugalii (52%) czy Rumunii (53%).

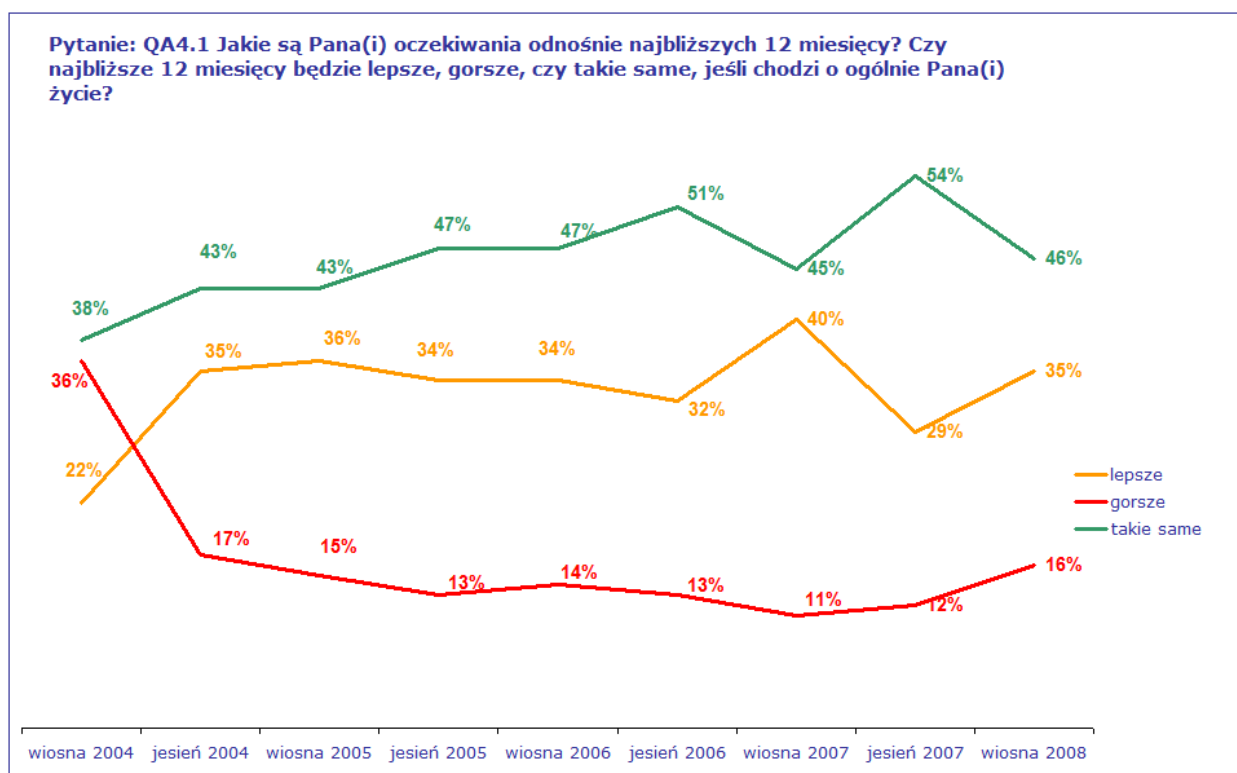
1.2 Oczekiwania na przyszłość

- Przybywa Polaków, którzy z optymizmem patrzą w przyszłość. Jednocześnie wzrasta odsetek pesymistów.

W ciągu ostatniego pół roku przybyło w Polsce osób, które optymistycznie patrzą w przyszłość, jednak jednocześnie wzrósł odsetek pesymistów. Obecnie co trzeci respondent (35%) uważa, że najbliższe dwanaście miesięcy będzie dla niego lepsze, jeśli chodzi ogólnie o życie. Jesienią 2007 roku podobne oczekiwania miało 29% badanych. W tym samym okresie z 12% do 16% zwiększył się odsetek Polaków spodziewających się pogorszenia.

Najczęściej oczekują, że kolejne 12 miesięcy będzie lepsze, jeśli chodzi o ich życie osoby w wieku od 15 do 24 lat (62%) oraz uczniowie i studenci (61%). Pogorszenia obawiają się najbardziej badani w wieku 55 i więcej lat (30%), z wykształceniem podstawowym oraz emeryci (po 29%).

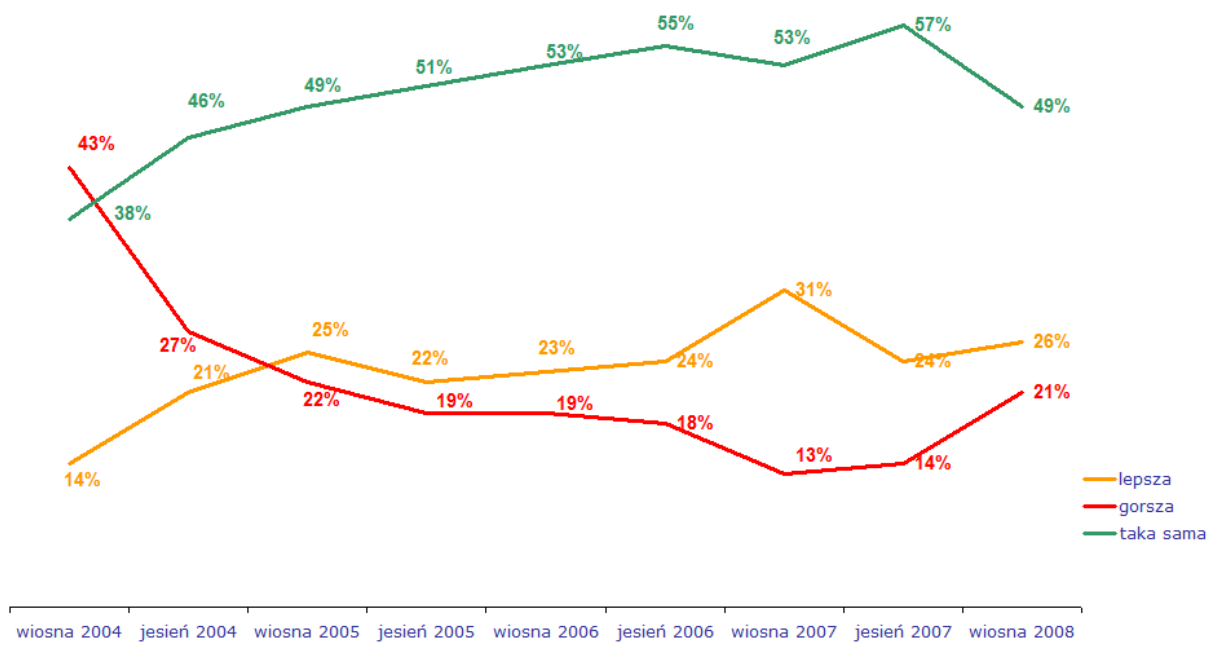
Odsetek optymistów wśród Polaków tylko nieznacznie przewyższa średnią europejską (32%), a odsetek pesymistów jest dokładnie taki sam (16%). Najwięcej osób, które spodziewają się, że ich życie w ciągu najbliższych miesięcy będzie lepsze, jest wśród Szwedów (50%), Rumunów (44%), Duńczyków (43%), Francuzów (40%) i mieszkańców Malty (40%). Najwięcej osób obawiających się pogorszenia swojej sytuacji jest natomiast wśród Węgrów (39%) i Portugalczyków (36%).

Poprawy sytuacji finansowej swojego gospodarstwa domowego w najbliższym roku spodziewa się co czwarty Polak (26%), jednak niewiele mniej jest osób, które oczekują pogorszenia w tym zakresie (21%). Pół roku temu proporcje te wynosiły odpowiednio 24% i 14%, co oznacza w szczególności, że o 7 punktów procentowych zwiększył się odsetek pesymistów.

Najczęściej oczekują poprawy sytuacji finansowej swojego gospodarstwa domowego w perspektywie najbliższych 12 miesięcy osoby w wieku 15-24 lat (44%), uczniowie i studenci (41%) oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska (42%). Pogorszenia obawiają się emeryci (36%), badani w wieku 55 i więcej lat (35%) oraz z wykształceniem podstawowym (37%).

Pytanie: QA4.3 Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych 12 miesięcy? Czy najbliższe 12 miesięcy będzie lepsze, czy gorsze, jeśli chodzi o sytuację finansową Pana(i) gospodarstwa domowego?

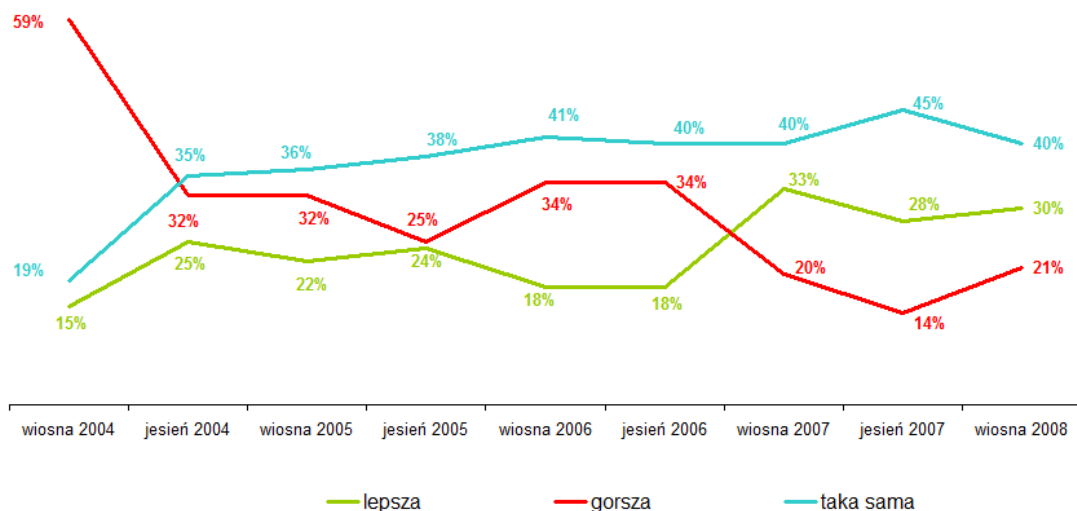

Nieco częściej od średniej europejskiej (22%) Polacy spodziewają się poprawy sytuacji finansowej swojego gospodarstwa domowego, rzadziej natomiast (średnia europejska 25%) oczekują, że będzie ona gorsza. Najwięcej optymistów jest w Rumunii (40%), w Szwecji (35%), na Litwie (34%), w Danii i Estonii (po 33%). Ponadprzeciętny odsetek pesymistów odnotowano na Węgrzech (49%) i w Portugalii (41%), a także w Bułgarii i Grecji (po 35%).

Tego, że sytuacja gospodarcza Polski będzie lepsza w najbliższych 12 miesiącach, oczekuje 30% respondentów (pół roku temu było to 28%), natomiast przeciwnego zdania jest 21% (6 miesięcy temu – 14%).

Poprawy sytuacji gospodarczej Polski w najbliższych 12 miesiącach oczekuje 42% młodych ludzi (15-24 lata), osoby z wykształceniem podstawowym (40%) oraz uczniowie i studenci (43%), osoby na kierowniczych stanowiskach i prywatni przedsiębiorcy (po 40%). Najczęściej obawiają się, że następne 12 miesięcy będzie gorsze osoby w wieku 55 i więcej lat (28%), z wykształceniem podstawowym (27%), bezrobotni (31%) i emeryci (30%).

Pytanie: QA4a.2 Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych 12 miesięcy? Czy najbliższe 12 miesięcy będzie lepsze, gorsze, czy takie same, jeśli chodzi o sytuację gospodarczą Polski?

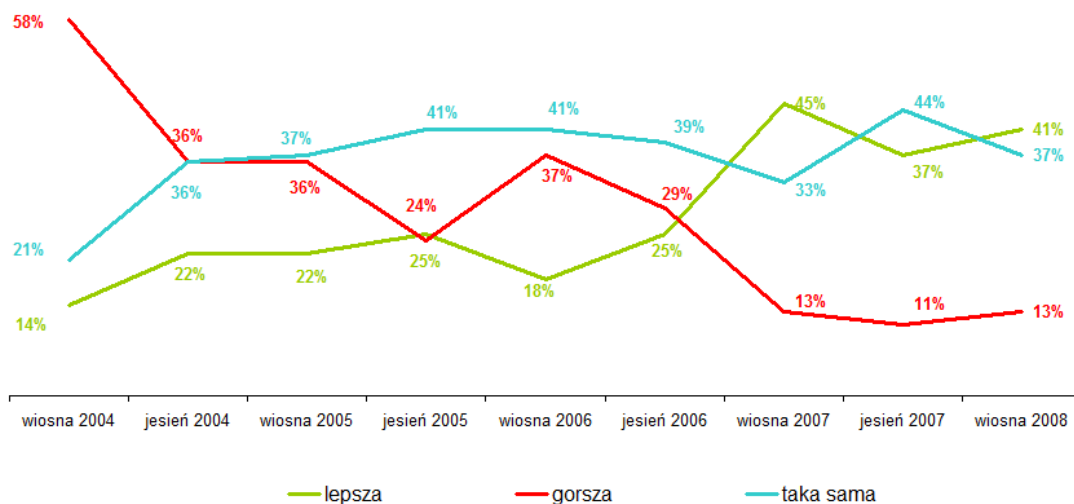

Odsetek Polaków oczekujących w najbliższych 12 miesiącach polepszenia sytuacji gospodarczej w kraju jest wyraźnie wyższy od przeciętnego w państwach UE (16%). Co więcej, ponad dwukrotnie mniejszy jest w naszym kraju odsetek pesymistów – średnia dla Unii Europejskiej to 46%. Najbardziej obawiają się o gospodarkę swoich krajów Węgrzy (66%), Grecy (65%), Brytyjczycy (62%), Portugalczycy (59%), Francuzi i Irlandczycy (po 57%). Największymi optymistami są obok Polaków mieszkańcy Malty (40%), Rumuni (30%) i Słowacy (28%).

Najbliższe 12 miesięcy będzie lepsze, jeśli chodzi o sytuację na polskim rynku pracy zdaniem 41% ankietowanych, zaś 13% spodziewa się jej pogorszenia. Jesienią 2007 roku mniej było zarówno pesymistów (11%), jak i optymistów (37%).

Najwięcej optymistów, aż 57%, jest wśród młodych ludzi (15-24 lata) oraz uczniów i studentów (55%), natomiast pesymistów wśród badanych w wieku 55 i więcej lat (16%), 40-54-latków (17%), osób z wykształceniem podstawowym (25%), emerytów (17%) i bezrobotnych (22%).

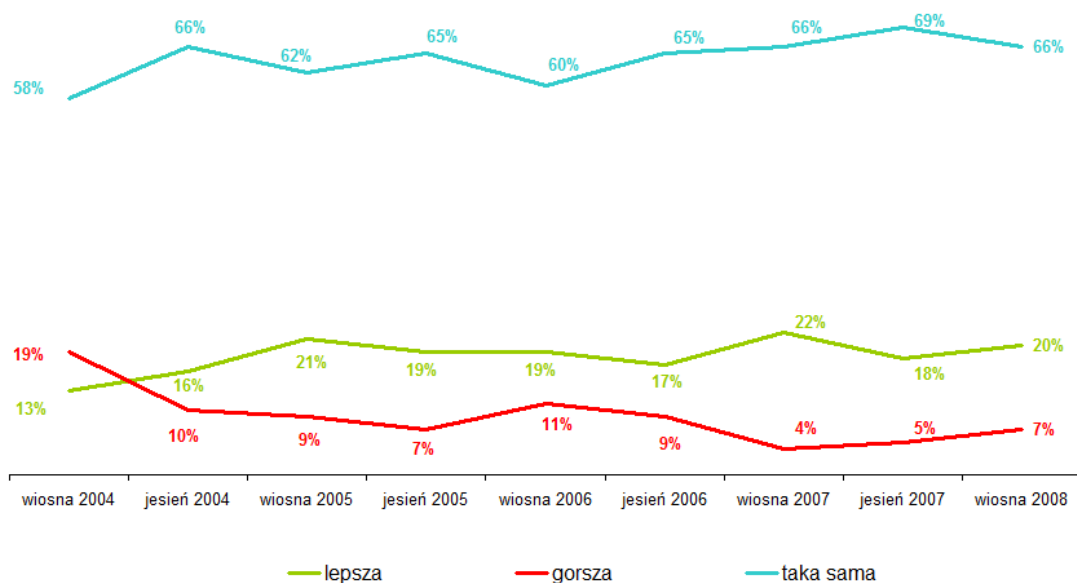
Pytanie: QA4a.4 Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych 12 miesięcy? Czy najbliższe 12 miesięcy będzie lepsze, gorsze, czy takie same, jeśli chodzi o sytuację na rynku pracy w Polsce?

Polacy dwukrotnie częściej od ogółu Europejczyków (21%) uważają, że następne 12 miesięcy będzie lepsze na rynku pracy w ich kraju, a trzykrotnie rzadziej (39%) spodziewają się pogorszenia. Największymi optymistami oprócz Polaków są Maltańczycy (43%) i Litwini (41%). Najwięcej pesymistów jest w Grecji i w Irlandii (po 66%), w Portugalii (63%) i na Węgrzech (58%). Co piąty (20%) Polak oczekuje, że jego osobista sytuacja zawodowa w najbliższych 12 miesiącach będzie lepsza, jedynie 7% ankietowanych obawia się jej pogorszenia. Zarówno respondentów spodziewających się poprawy, jak i tych oczekujących pogorszenia swojej sytuacji zawodowej, jest nieznacznie więcej niż przed sześcioma miesiącami (odpowiednio 18% i 5%).

Najczęściej uważają, że ich osobista sytuacja zawodowa będzie lepsza badani w wieku 15-24 lata (42%), uczniowie i studenci (33%), osoby na kierowniczych stanowiskach (30%) oraz bezrobotni (31%). Pogorszenia swojej sytuacji najczęściej obawiają się osoby między 40. a 54. rokiem życia (10%) i również bezrobotni (11%).

Pytanie: QA4a.5 Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych 12 miesięcy? Czy najbliższe 12 miesięcy będzie lepsze, gorsze, czy takie same, jeśli chodzi o Pana(i) osobistą sytuację zawodową?

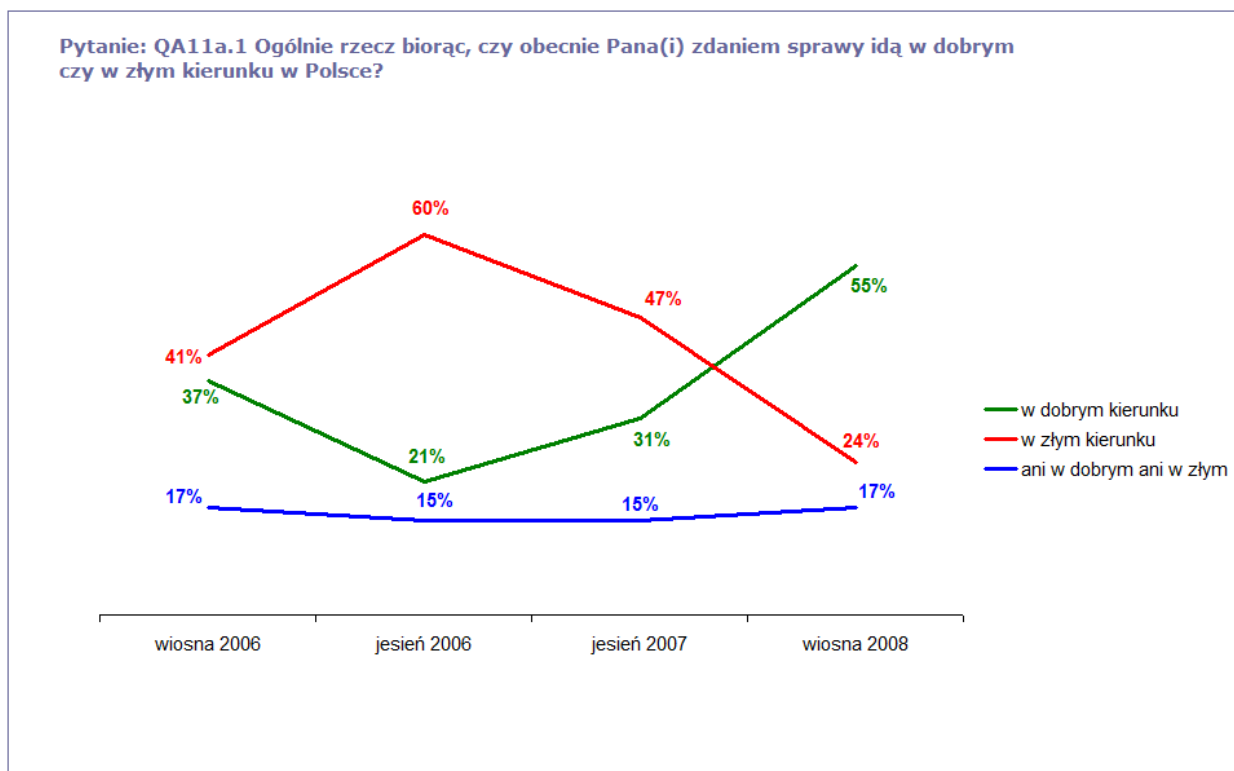
Odsetek Polaków odpowiadających, że najbliższy rok będzie dla nich lepszy, jeśli chodzi o osobistą sytuację zawodową, nie odbiega od średniej dla Unii Europejskiej (20%). Zbliżony do niej jest także odsetek osób spodziewających się pogorszenia (10%). Najbardziej optymistycznie na swoją sytuację zawodową patrzą Litwini (31%), Rumuni i Szwedzi (po 28%), Holendrzy (27%), Francuzi (25%), Estończycy (24%) i Łotysze (23%). Najwięcej osób spodziewających się pogorszenia w tym względzie jest na Węgrzech (27%), w Portugalii (25%) i we Włoszech (18%).

1.3. Ocena kierunku biegu spraw w kraju

- Ponad połowa Polaków dobrze ocenia kierunek biegu spraw w kraju

Ponad połowa Polaków (55%) dobrze ocenia kierunek biegu spraw w naszym kraju. W złym kierunku zmierzają one zdaniem co czwartego (24%) respondenta. Według 17% ankietowanych kierunek biegu spraw w naszym kraju nie jest ani dobry, ani zły.

Spółeczne oceny kierunku biegu spraw w Polsce poprawiły się znacząco w porównaniu z poprzednimi pomiarami. Jeszcze jesienią 2007 roku 47% respondentów uważało, że sprawy idą w złym kierunku, a jedynie 31%, że w dobrym.

Kierunek biegu spraw w kraju za dobry najczęściej uważają najmłodsi respondenci (15-24 lata, 68%), osoby z wykształceniem wyższym (66%), uczniowie i studenci (73%) oraz badani zajmujący kierownicze stanowiska (69%) i pracownicy umysłowi (65%). Negatywnie oceniają kierunek biegu spraw w kraju ankietowani w wieku 55 i więcej lat (29%), z wykształceniem podstawowym (37%) bądź średnim (29%), a także bezrobotni (29%) i emeryci (32%).

Odsetek Polaków podzielających opinię, że sprawy idą w dobrym kierunku, jest dużo wyższy od średniej europejskiej (32%), a uważających, że idą one w złym kierunku, jest od niej niższy (45%). Podobny jest za to odsetek respondentów, którzy są zdania, że sprawy nie idą ani w dobrym, ani w złym kierunku (19%).

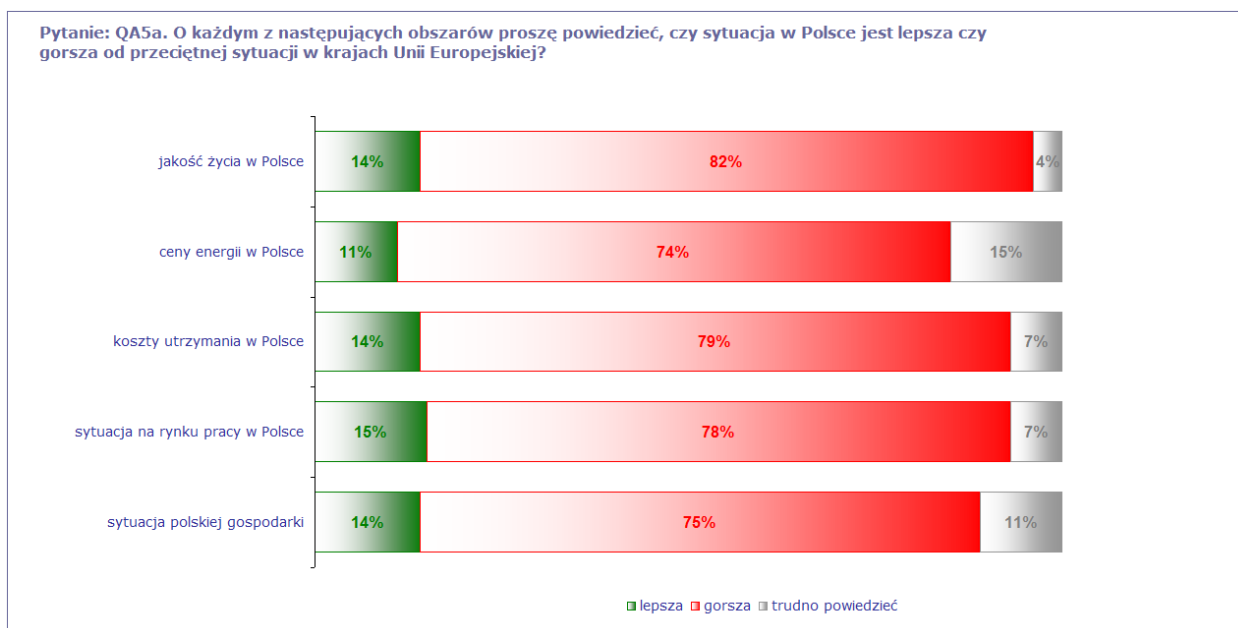
Polacy są jednym z najbardziej optymistycznych narodów w Unii Europejskiej, jeśli chodzi o ocenę kierunku biegu spraw w kraju (średnia dla UE to 32%). Porównywalna część społeczeństwa jest przeświadczona, że sprawy idą w dobrym kierunku, jedynie na Malcie (56%), w Rumunii (53%), w Estonii (51%), na Cyprze i w Finlandii (po 50%). Krytycy negatywnie oceniający kierunek biegu spraw w kraju są najczęściej spotykani wśród Węgrów (79%), Brytyjczyków (63%), Francuzów i Włochów (po 61%).

1.4 Porównanie sytuacji gospodarczej w Polsce i Unii Europejskiej

- Zdecydowana większość Polaków ocenia sytuację gospodarczą w Polsce jako gorszą od sytuacji w UE

Tylko 14% Polaków jest zdania, że sytuacja polskiej gospodarki jest lepsza od przeciętnej sytuacji w krajach Unii Europejskiej. Trzy czwarte (75%) respondentów nie podziela tej opinii, a 11% nie ma zdania. Odsetek osób przeświadczonych, że sytuacja polskiej gospodarki jest dużo lepsza od przeciętnej sytuacji gospodarek europejskich wynosi zaledwie 2%. Respondentów uważających ją przeciwnie – za dużo gorszą, jest 26%.

Ocena sytuacji gospodarczej w Polsce w zestawieniu z sytuacją w Unii Europejskiej nie podlega większym wahaniom. Zarówno przed rokiem, jak i przed dwoma laty zdecydowana większość Polaków uważała, że jest ona gorsza – odpowiednio 80% i 78%*.

Sytuację polskiej gospodarki za lepszą od przeciętnej sytuacji w UE stosunkowo najczęściej uważają osoby z wyższym wykształceniem (19%), deklarujące lewicowe poglądy polityczne (23%), respondenci zajmujący kierownicze stanowiska (24%) i pracownicy umysłowi (21%).

Polacy uważają sytuację w gospodarce swojego kraju za lepszą od przeciętnej sytuacji w UE wyraźnie rzadziej niż ogół Europejczyków (35%), częściej natomiast uważają ją za gorszą (średnia dla UE – 56%). W zestawieniu z przeciętną sytuacją w UE najlepiej oceniają gospodarkę własnego kraju Duńczycy (93%), mieszkańcy Luksemburga (89%) oraz Szwedzi i Holendrzy (po 82%). Najwyższy odsetek respondentów uważających, że sytuacja gospodarcza w ich kraju jest gorsza od przeciętnej w UE odnotowano na Węgrzech (92%), w Grecji (91%), na Łotwie (90%), w Bułgarii (88%) oraz na Litwie i w Portugalii (po 84%).

78% Polaków uważa sytuację na rynku pracy w naszym kraju za gorszą od przeciętnej sytuacji w krajach Unii Europejskiej, w tym 31% za dużo gorszą. Zdaniem 13% jest ona trochę, a według 2% ankietowanych dużo lepsza. Siedmiu na stu (7%) badanych nie ma zdania na ten temat. Rok temu sytuację w Polsce jako gorszą niż w UE oceniało 82% badanych, a dwa lata temu 84%.

Sytuację pod względem zatrudnienia za lepszą w Polsce od przeciętnej w krajach Wspólnoty najczęściej uważają 25-39-latkowie (18%), osoby z wyższym wykształceniem (20%), prywatni przedsiębiorcy (25%) oraz gospodynie domowe (20%).

Polacy rzadziej od średniej europejskiej (34%) uważają sytuację na rynku pracy w swoim kraju za lepszą od przeciętnej w państwach UE. Częściej natomiast uważają ją za gorszą (57%). Najlepiej

* W poprzednich pomiarach respondenci mogli wybrać dodatkowo odpowiedź „taka sama”.

rynek pracy w swoim kraju oceniają na tle sytuacji w pozostałych krajach Wspólnoty Duńczycy (92%), Luksemburczycy (91%), Holendrzy (80%) i Szwedzi (79%). Najgorsze zdanie o rynku pracy w swoim kraju mają natomiast Grecy (92%), Węgrzy (89%) i Portugalczycy (85%).

Sytuacja pod względem kosztów utrzymania jest w Polsce gorsza niż w Unii Europejskiej w opinii aż 79% ankietowanych Polaków. 38% uważa, że jest ona dużo gorsza, a zdaniem 41% jest trochę gorsza. Jedynie 14% mieszkańców naszego kraju, w tym 2% zdecydowanie, ocenia sytuację w Polsce pod względem kosztów utrzymania lepiej od przeciętnej sytuacji w krajach UE. Przed rokiem sytuacja w Polsce była gorsza zdaniem 78% respondentów.

Sytuacja pod względem kosztów utrzymania za lepszą w Polsce niż przeciętnie w UE uznawana jest najczęściej przez osoby w wieku od 15 do 24 roku życia (21%), uczniów i studentów (20%), osoby z wykształceniem wyższym (19%), ankietowanych o lewicowych poglądach politycznych (25%), gospodynie domowe (23%), pracowników biurowych (21%), prywatnych przedsiębiorców (20%) oraz mieszkańców dużych miast (19%).

Wśród ogółu Europejczyków więcej (21%) niż wśród Polaków jest osób uważających sytuację pod względem kosztów życia w swoim kraju za lepszą od średniej w Unii Europejskiej. Większa natomiast część Polaków uważa ją za gorszą (średnia dla UE to 72%). Najlepiej oceniają ten aspekt sytuacji w swoim kraju mieszkańcy Luksemburga (59%), Holendrzy (49%) i Austriacy (44%), zaś najgorzej Węgrzy (95%), Bułgarzy (93%) i Grecy (91%).

Ceny energii w naszym kraju w porównaniu z przeciętną sytuacją w UE negatywnie ocenia 74% badanych, a lepiej jedynie co dziewiąty (11%). 32% badanych stwierdziło, że sytuacja w Polsce jest dużo gorsza od sytuacji w UE. Za dużo lepszą uważa ją zaledwie co setny (1%) ankietowany. Również przed rokiem przeważały odpowiedzi, że sytuacja w Polsce jest gorsza (67%).

Ceny energii za korzystniejsze w Polsce niż średnio w UE najczęściej uważają osoby w wieku od 25 do 39 lat (16%), osoby o lewicowych poglądach politycznych (21%) oraz zajmujące kierownicze stanowiska (19%).

W przypadku cen energii odsetek Polaków uważających, że sytuacja pod tym względem jest w ich kraju lepsza od przeciętnej w UE nie odbiega znacząco od europejskiej średniej (14%), podobnie jak odsetek osób będących przeciwnego zdania (73%). Najlepiej ceny energii w swoim kraju na tle pozostałych państw Wspólnoty oceniają Luksemburczycy (57%), Austriacy (37%) i Szwedzi (31%). Najgorzej postrzegają je natomiast Węgrzy (90%), Grecy (87%) i Niemcy (86%).

W opinii Polaków, jakość życia w naszym kraju jest gorsza od przeciętnej jakości życia w krajach Unii Europejskiej (82%), w tym co trzeci badany (34%) ocenia ją jako dużo gorszą. Według 12% respondentów jest ona przeciwnie – trochę lepsza, a 2% sądzi, że jest dużo lepsza. Również w ocenie jakości życia Polacy nieodmiennie pozostają pesymistami. Przed rokiem sytuację pod tym względem za gorszą od przeciętnej w UE uważało 85% badanych, a dwa lata temu 78%.

Jakość życia w Polsce jest lepsza od przeciętnej w krajach Wspólnoty przede wszystkim w opinii uczniów i studentów (20%) oraz pracowników biurowych (22%).

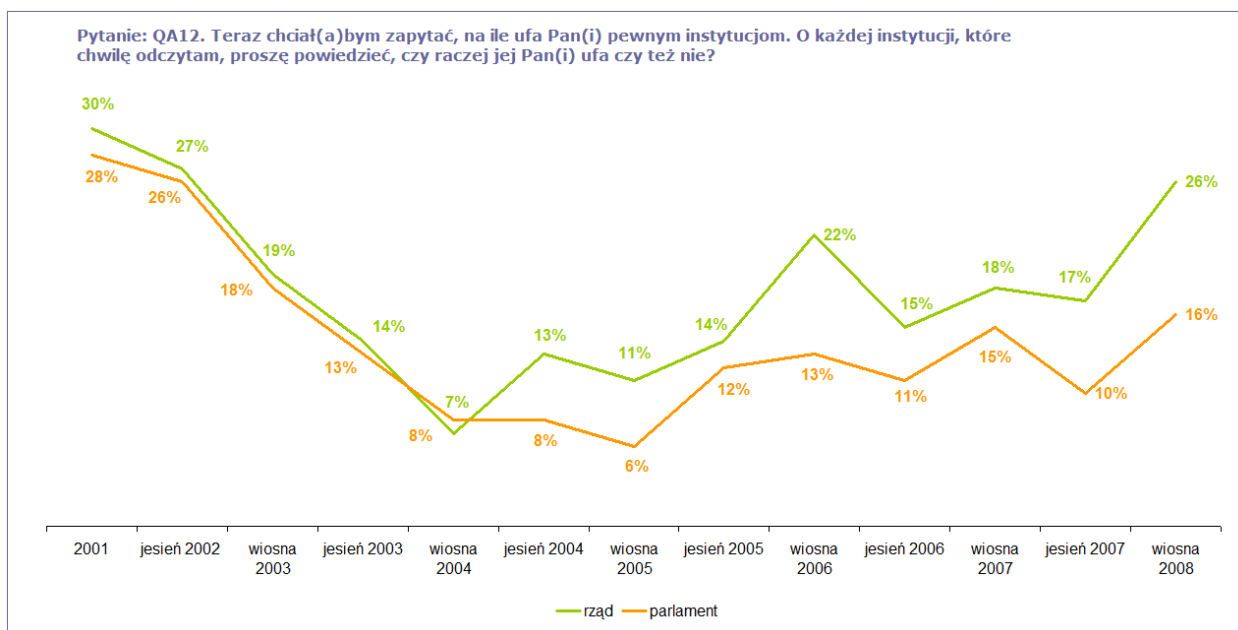
Odsetek Polaków uważających, że jakość życia w Polsce jest lepsza od przeciętnej jakości życia w krajach Unii Europejskiej, jest zdecydowanie niższy od europejskiej średniej (46%), a uważających, że jest ona gorsza, znacząco wyższy (48%). Odsetek osób, które oceniają jakość życia w swoim kraju jako ponadprzeciętnie dobrą, najwyższy jest w Danii, Luksemburgu, Finlandii (po 86%) i Holandii (83%). Najgorzej sytuację w swoim kraju postrzegają Węgrzy (94%) i Bułgarzy (92%).

1.5 Zaufanie do instytucji krajowych

- Rośnie poziom zaufania Polaków do rządu i parlamentu

Rząd cieszy się obecnie zaufaniem co czwartego Polaka (26%), natomiast parlamentowi ufa 16% mieszkańców naszego kraju. Jesienią 2007 roku rządowi ufało 17%, a parlamentowi zaledwie co dziesiąty (10%) respondent.

Poprzednio równie wysokim poparciem rząd cieszył się jesienią 2002 roku (27%), a parlament wiosną 2003 (18%).

Partiom politycznym ufa jedynie siedmiu na stu Polaków (7%), nie ufa im 86% społeczeństwa. 7% badanych nie ma na ich temat zdania. Zaufanie do partii politycznych utrzymuje się w Polsce na niezmiennie niskim poziomie od wiosny 2003 roku (6%).

Stosunkowo najwyższym zaufaniem partii polityczne darzą osoby z wyższym wykształceniem (11%), o prawicowych poglądach politycznych (10%), mieszkańcy dużych miast (11%) oraz respondenci pracujący na kierowniczych stanowiskach (15%).

Zaufanie do rządu najwyższe jest wśród osób w wieku 55 i więcej lat (31%), z wyższym wykształceniem (36%), deklarujących lewicowe (32%) bądź prawicowe (33%) poglądy polityczne oraz zajmujących kierownicze stanowiska (49%).

Parlamentowi najczęściej ufają Polacy z wyższym wykształceniem (26%), o prawicowych poglądach politycznych oraz kierownicy (36%).

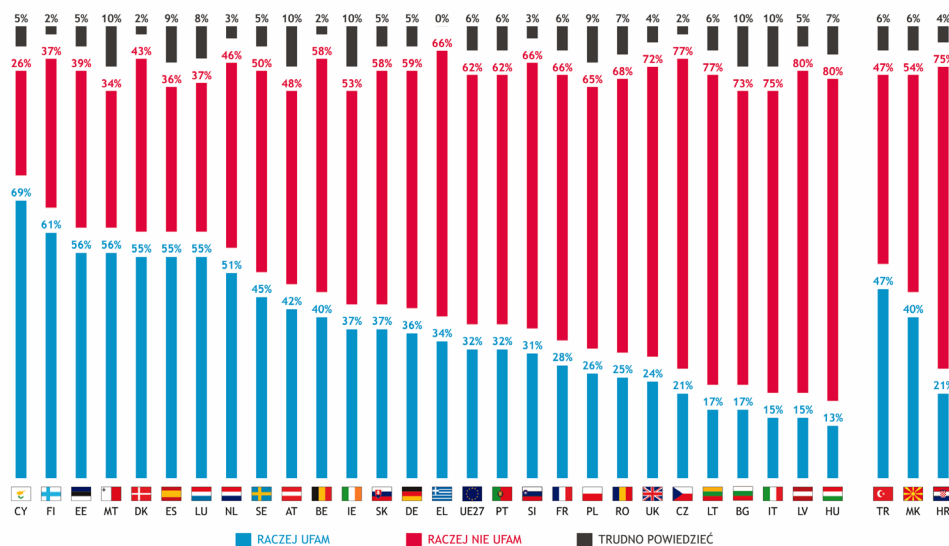
Zaufanie do rządu jest w Polsce nieco niższe od europejskiej średniej (32%). Najbardziej swojemu rządowi ufają mieszkańcy Cypru (69%), Finlandii (61%), Malty, Estonii (po 56%), Luksemburga, Hiszpanii, Danii (po 55%). Zaufanie do rządu najniższe jest na Węgrzech (13%), na Łotwie i we Włoszech (po 15%) oraz w Bułgarii i na Litwie (po 17%).

Polacy zdecydowanie rzadziej ufają parlamentowi w swoim kraju niż ogół Europejczyków (34%). Największym zaufaniem parlament cieszy się w Danii (76%), na Cyprze (69%), w Finlandii (66%) i w Szwecji (60%). Niższe niż w Polsce zaufanie do parlamentu jest jedynie w Bułgarii, na Litwie i na Łotwie (po 12%) oraz na Węgrzech (15%), a na tym samym poziomie we Włoszech (16%).

Zaufanie do partii politycznych jest w naszym kraju widocznie niższe od zaufania, jakim darzą partie mieszkańcy innych krajów, chociaż średnia dla UE jest w tym przypadku bardzo niska – 18%. Partie polityczne wzbudzają największe zaufanie wyborców w Danii (50%), Hiszpanii i Holandii (po 40%). Zaufanie do nich najniższe jest natomiast poza Polską na Łotwie (5%), Litwie (7%) oraz w Bułgarii i na Węgrzech (po 9%).

Pytanie: QA12.9. Teraz chciał(a)bym zapytać, na ile ufa Pan(i) pewnym instytucjom. O każdej z instytucji, które za chwilę odczytam, proszę powiedzieć, czy raczej jej Pan(i) ufa czy też nie?

Opcja: (KRAJOWY) rząd

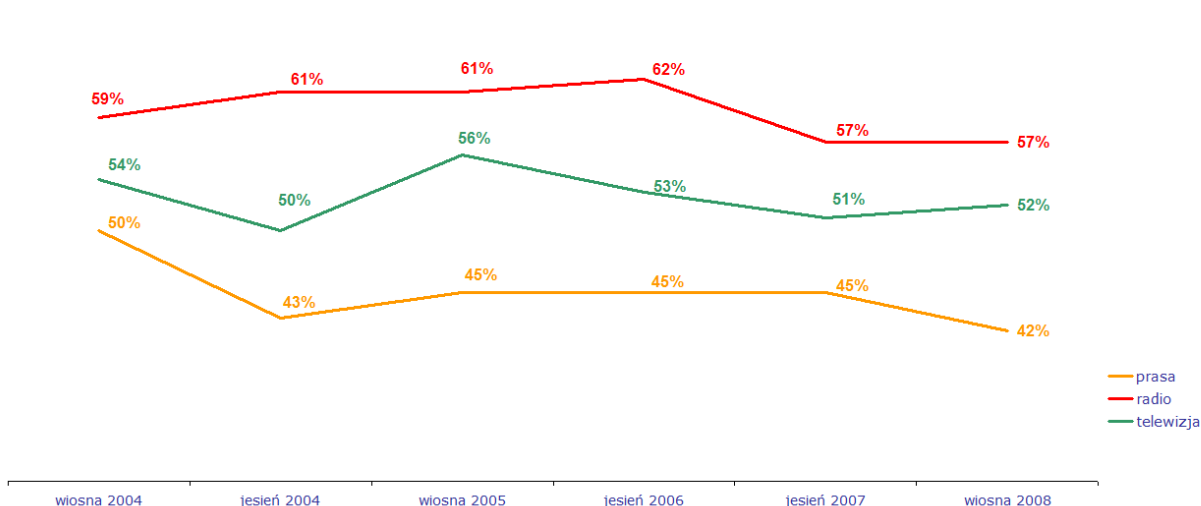
- Spośród mediów wciąż cieszy się największym zaufaniem Polaków

Największym zaufaniem spośród mediów cieszy się w Polsce nieodmiennie radio. Aktualnie ufa mu 57% ankietowanych. Zaufanie do telewizji jest nieco niższe – ufa jej 52% respondentów. Zaufanie do tych dwóch instytucji utrzymuje się do momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej (wiosna 2004) na mniej więcej stałym poziomie. Niższe niż cztery lata temu jest zaufanie mieszkańców naszego kraju do prasy. Wiosną 2004 roku ufał jej co drugi (50%) Polak, obecnie zdecydowanie mniej niż połowa ankietowanych (42%).

Internetowi ufa 35% Polaków, nie ufa mu 23%, jednak aż 42% nie ma zdania na ten temat.

Pytanie: QA12. Teraz chciał(a)bym zapytać, na ile ufa Pan(i) pewnym instytucjom. O każdej z instytucji, które za chwilę odczytam, proszę powiedzieć, czy raczej jej Pan(i) ufa czy też nie?

Odsetek odpowiedzi "raczej ufam".

Zaufanie do prasy najwyższe jest w przedziale wieku 25-39 lat (48%), wśród osób z wykształceniem zawodowym (47%), zajmujących kierownicze stanowiska (51%), pracowników fizycznych (48%) oraz mieszkańców dużych miast (50%). Najrzadziej ufają prasie badani z wykształceniem podstawowym (28%).

Radio cieszy się największym zaufaniem wśród badanych w wieku 55-39 lat (67%), osób o prawicowych poglądach politycznych (64%), prywatnych przedsiębiorców (68%) oraz osób zajmujących kierownicze stanowiska (66%). Najrzadziej ufają radiu emeryci (49%), osoby w wieku 55 i więcej lat oraz z wykształceniem podstawowym (po 50%).

Telewizji ufają najbardziej badani w wieku 25-39 lat (61%), osoby z wykształceniem średnim (57%), deklarujące prawicowe poglądy polityczne (57%), pracownicy fizyczni (59%), prywatni przedsiębiorcy, gospodynie domowe (po 58%) oraz mieszkańcy dużych miast (57%). Najrzadziej zaufaniem darzą telewizję badani z wykształceniem podstawowym (40%), emeryci i mieszkańcy wsi (po 46%).

Internet cieszy się największym zaufaniem wśród uczniów i studentów (56%), badanych w wieku 15-24 lat (52%) oraz kierowników (65%).

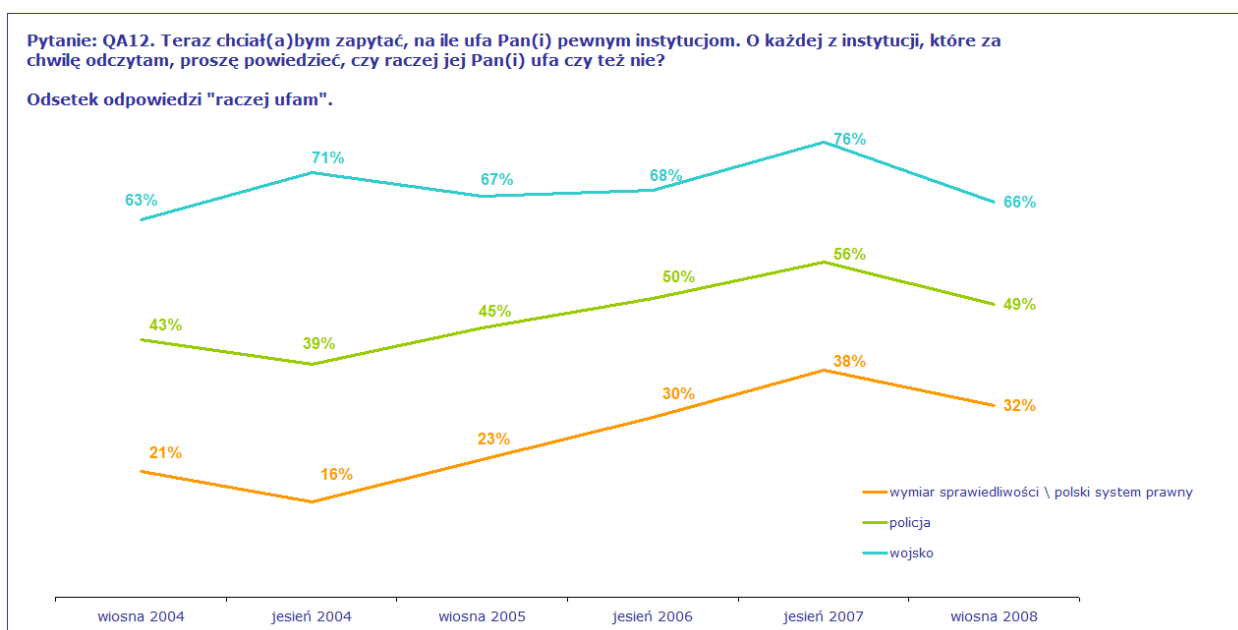
Zaufanie do prasy nie odbiega w Polsce od średniego poziomu w Unii Europejskiej (44%). Prasie najbardziej ufają mieszkańcy Rumunii (63%), Holandii (61%), Austrii i Hiszpanii (po 60%). Najmniejszym zaufaniem cieszy się ona w Wielkiej Brytanii (19%).

Również przeciętne zaufanie do radia w Unii Europejskiej (61%) jest tylko nieznacznie wyższe od poziomu zanotowanego w Polsce. Największy odsetek obywateli ma zaufanie do radia w Finlandii (82%), Szwecji, na Słowacji (po 78%) i w Holandii (77%). Zaufanie do radia najniższe jest wśród Węgrów (41%) i Włochów (42%).

Telewizji Polacy ufają równie często, co ogół Europejczyków (53%). Największym zaufaniem cieszy się ona w Finlandii (75%), Estonii (74%), Portugalii, Słowacji (po 71%), Czechach i Rumunii (po 70%). Zaufanie do telewizji najniższe jest w Grecji (28%).

- Spośród instytucji krajowych Polacy największym zaufaniem darzą wojsko

66% Polaków darzy zaufaniem wojsko, policji ufa 49%, a najniższym zaufaniem w tej grupie instytucji cieszy się wymiar sprawiedliwości – 32%. W porównaniu do jesieni 2007 roku zaufanie do badanych instytucji spadło, w przypadku wojska o 10 punktów procentowych, policji o 7 punktów procentowych, a wymiaru sprawiedliwości o 6 punktów procentowych. Jednak jeśli porównać obecne wyniki z tymi z wiosny 2004 roku, zaufanie do wymienionych instytucji wzrosło – wojsku ufało wtedy 63%, policji 43%, a wymiarowi sprawiedliwości 21% badanych.

Wymiarowi sprawiedliwości najczęściej ufają uczniowie i studenci (39%), osoby z wyższym wykształceniem (37%), kierownicy (38%), pracownicy umysłowi (39%), pracownicy fizyczni (38%) oraz mieszkańcy dużych miast (40%). Najmniejsze jest zaufanie do wymiaru sprawiedliwości wśród osób z wykształceniem podstawowym (24%), gospodyń domowych (23%) i mieszkańców wsi (24%).

Policję największym zaufaniem darzą osoby z wykształceniem wyższym (56%), o wyraźnie lewicowych bądź prawicowych poglądach politycznych (po 54%), zajmujące kierownicze stanowiska (55%), pracownicy umysłowi (54%) i gospodynie domowe (53%) oraz mieszkańcy małych miast (53%). Zaufanie do policji jest natomiast najniższe wśród osób z wykształceniem podstawowym, bezrobotnych (po 40%) oraz mieszkańców wsi (43%).

Wojsku najbardziej ufają respondenci deklarujący prawicowe poglądy polityczne (73%) oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska (71%), a najmniej bezrobotni (61%) i 15-24-latkowie (62%).

Zaufanie do wymiaru sprawiedliwości jest w Polsce znacząco niższe od średniej europejskiej (46%). Największym zaufaniem wymiar sprawiedliwości cieszy się Dania (83%), Finlandia (80%) i Austria (73%), najmniej zaś w Bułgarii (13%), na Łotwie (27%), Litwie, w Rumunii i Słowenii (po 28%).

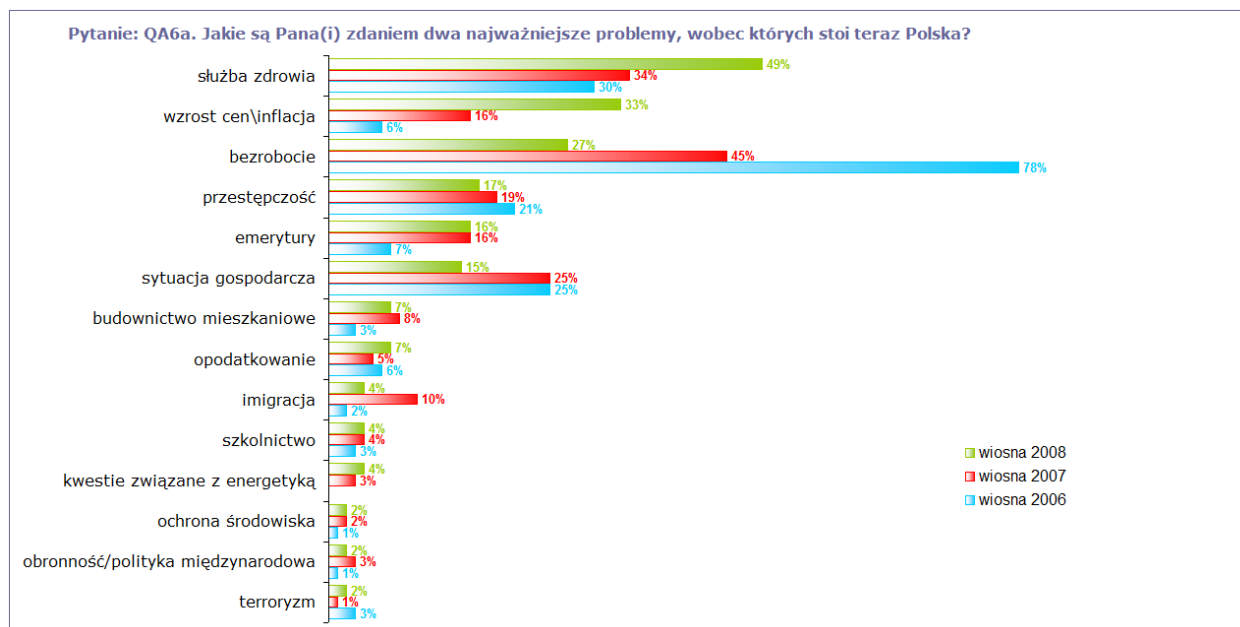
Polacy ufają policji wyraźnie rzadziej niż ogół mieszkańców Unii Europejskiej (63%). Policja zdobyła największe zaufanie wśród Finów (91%) i Duńczyków (88%). Najrzadziej ufają policji Bułgarzy (25%), Włosi (30%), Łotysze (31%), Litwini (34%), Słowacy (36%) i Rumuni (38%).

Zaufanie do wojska jest w naszym kraju nieznacznie niższe od europejskiej średniej (70%). Armii swojego kraju najbardziej ufają Finowie (93%), Duńczycy (83%), Brytyjczycy (82%), Estończycy i Irlandczycy (po 81%).

1.6 Problemy najważniejsze dla Polski

- Największym wyzwaniem dla Polski jest poprawa sytuacji w służbie zdrowia

Co drugi Polak (49%) wymienia sytuację w służbie zdrowia wśród dwóch najważniejszych problemów, przed jakimi stoi obecnie nasz kraj. Zdaniem co trzeciego (33%) problemem takim jest inflacja, a 27% wskazuje na bezrobocie. Kolejne miejsca w tym rankingu zajmowane są przez przestępczość (17%), emerytury (16%) oraz sytuację gospodarczą (15%).

Zdecydowanie rzadziej respondenci wymieniali takie problemy jak: budownictwo mieszkaniowe (7%), opodatkowanie (7%), imigracja (4%), szkolnictwo (4%), kwestie związane z energetyką (4%), ochronę środowiska (2%), obronność (2%) oraz terroryzm (2%).

W ciągu ostatniego roku znacznie wzrosło znaczenie sytuacji w służbie zdrowia oraz inflacji, jako problemów stojących w społecznym odczuciu przed Polską. Wskazuje na nie obecnie o 15 i 17 punktów procentowych większy odsetek respondentów.

Cały czas zmniejsza się odsetek badanych uważających bezrobocie za jeden z dwóch najważniejszych problemów stojących przed Polską – z 78% wiosną 2006 roku i 45% wiosną 2007 roku do 27% obecnie.

Rzadziej niż przed rokiem jako jeden z dwóch najważniejszych problemów postrzegana jest przestępczość (wiosną 2007 roku wskazywana przez 19% respondentów) oraz sytuacja gospodarcza (25%).

Sytuacją w służbie zdrowia najbardziej martwią się osoby z wyższym wykształceniem (57%) i prywatni przedsiębiorcy (58%). Inflacja jest najczęściej wskazywana przez osoby między 25 a 39 rokiem życia (42%), osoby z wykształceniem średnim (37%), pracowników umysłowych (45%) i fizycznych (49%). Bezrobocie jest ponadprzeciętnie często wymieniane przez osoby w wieku od 15 do 24 lat (38%), uczniów i studentów (42%) oraz bezrobotnych (49%).

Ogół Europejczyków na pierwszym miejscu wśród problemów nękających ich kraje wymienia inflację (37%), następnie bezrobocie (24%), przestępczość i sytuację gospodarczą (po 20%). Sytuacja w służbie zdrowia, najważniejsza z punktu widzenia Polaków, jest wskazywana przez 19% respondentów. Również problem emerytur wskazywany jest rzadziej niż w Polsce (12%).

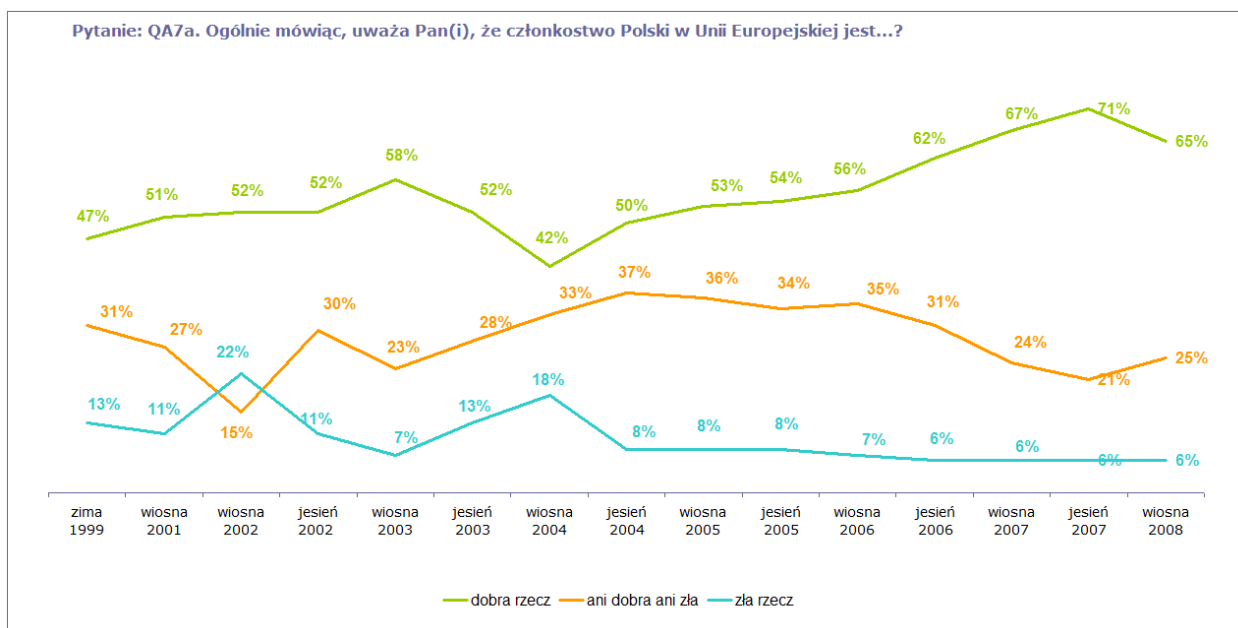
Hierarchia wymienianych problemów różni się pomiędzy poszczególnymi krajami, jednak w przeważającej większości z nich za najważniejszy problem uważany jest wzrost cen. Wyjątkami są tutaj Holendrzy, Cypryjczycy, Brytyjczycy i Irlandczycy wskazujący na pierwszym miejscu przestępczość, Grecy i Węgrzy wskazujący sytuację gospodarczą, Duńczycy, Szwedzi i Finowie – system opieki zdrowotnej oraz Portugalczycy – bezrobocie.

2. CZŁONKOSTWO POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

2.1 Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej

- Dwie trzecie Polaków uważa członkostwo Polski w Unii Europejskiej za dobrą rzecz

Po raz pierwszy od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej, czyli od wiosny 2004 roku, poparcie dla członkostwa nie wzrosło. Przeciwnie: odsetek respondentów, którzy je pozytywnie oceniają, zmniejszył się w porównaniu z jesienią ubiegłego roku o 6 punktów procentowych. Nadal jednak poparcie dla członkostwa jest w naszym kraju bardzo wysokie – za dobrą rzecz uważa je 65% Polaków, za ani dobrą ani złą 25%, a złą rzeczą jest ono według zaledwie 6%.

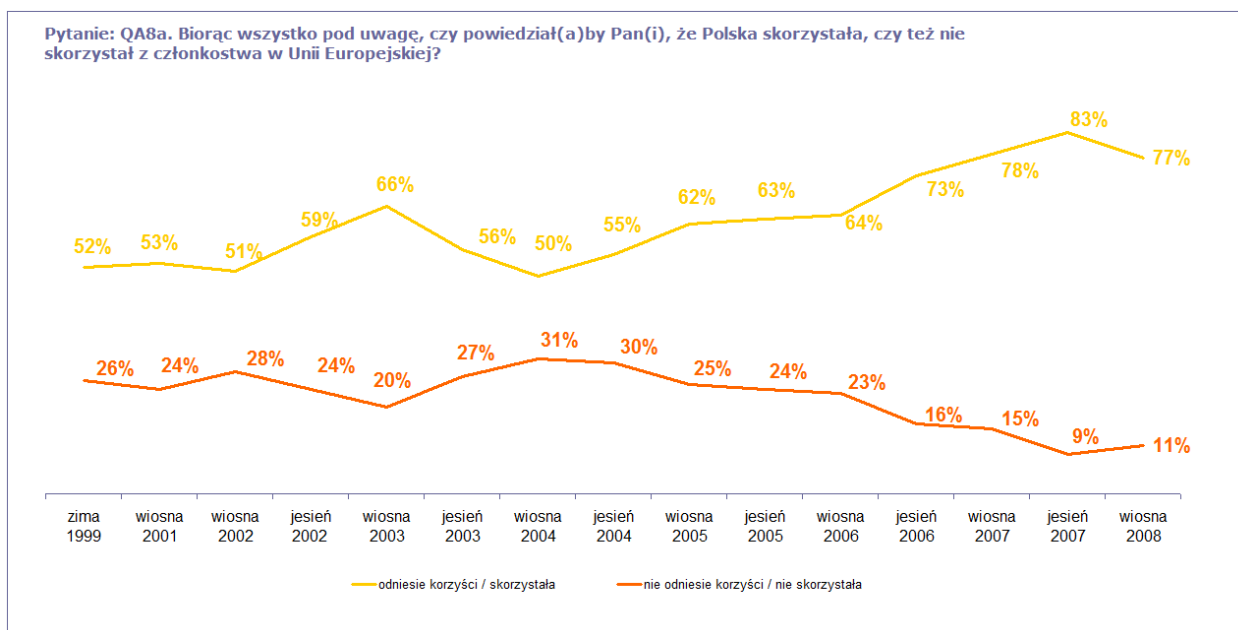
Poparcie dla członkostwa naszego kraju w UE jest najwyższe wśród osób z wykształceniem wyższym (78%), uczniów i studentów (72%), osób w przedziałach wiekowych od 15 do 24 oraz od 25 do 39 lat (po 71%), badanych deklarujących lewicowe poglądy polityczne (74%), zajmujących kierownicze stanowiska (77%) oraz mieszkańców dużych miast (75%). Przeciwników integracji stosunkowo najwięcej jest wśród osób z wykształceniem podstawowym (9%), gospodyń domowych (10%) i prywatnych przedsiębiorców (9%).

Poparcie dla członkostwa w Unii Europejskiej jest w Polsce wyższe od przeciętnego w państwach UE (52%). Ponad dwukrotnie niższy jest natomiast w naszym kraju odsetek przeciwników integracji (14%). Za dobrą rzecz najczęściej uważają członkostwo w UE Holendrzy (75%), mieszkańcy Luksemburga i Irlandczycy (po 73%). Czymś złym jest ono najczęściej według Brytyjczyków (32%), Austriaków (26%), Szwedów (22%), Węgrów (21%) i Finów (20%).

2.2 Ocena korzyści i wpływu członkostwa

- Ponad trzy czwarte Polaków jest zdania, że nasz kraj skorzystał na członkostwie w UE

Ponad trzy czwarte (77%) Polaków jest przekonanych, że nasz kraj skorzystał na członkostwie w UE. Jedynie 11% jest przeciwnego zdania. Odsetek osób uważających członkostwo w Unii Europejskiej za korzystne zmniejszył się w ciągu ostatniego półrocza o 6 punktów procentowych, a w tym samym czasie o 2 punkty procentowe wzrósł odsetek Polaków będących przeciwnego zdania, a o 4 punkty procentowe – niezdecydowanych.

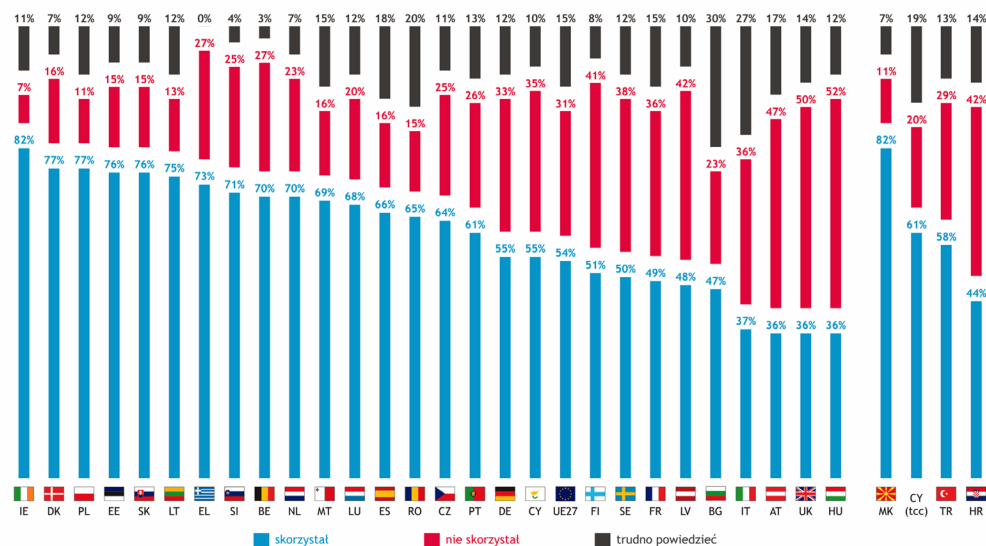
Najczęściej korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej dostrzegają osoby między 15 a 24 rokiem życia (85%), osoby z wykształceniem wyższym (82%), uczniowie i studenci (88%), badani deklarujący centrowe poglądy polityczne (83%), prywatni przedsiębiorcy (84%) i mieszkańcy dużych miast (82%). Osób przekonanych, że Polska nie skorzystała na członkostwie w UE, najwięcej jest wśród osób z wykształceniem podstawowym, bezrobotnych (po 17%), a także wśród badanych pracujących na kierowniczych stanowiskach (16%).

Polacy znacznie częściej od średniej europejskiej (54%) uważają, że ich kraj skorzystał na członkostwie w UE. Poza Polakami najczęściej korzyści z rozszerzenia dostrzegają Irlandczycy (83%), Duńczycy (77%), Estończycy, Słowacy (po 76%) i Litwini (75%). Osób przekonanych, że ich kraj nie skorzystał na członkostwie w UE, najwięcej jest na Węgrzech (52%), w Wielkiej Brytanii (50%), w Austrii (47%), a także na Łotwie (42%) i w Finlandii (41%).

- Nowe możliwości zatrudnienia są uważane za główną korzyść członkostwa w UE

Zdaniem Polaków zadowolonych z członkostwa w Unii Europejskiej, nasz kraj skorzystał na nim głównie dlatego, że ludzie mają nowe możliwości zatrudnienia – uważa tak co drugi respondent (51%). Według 35% badanych Unia Europejska przyczynia się do wzrostu gospodarczego w Polsce. 28% Polaków uważa, że członkostwo w UE przyczynia się do poprawy poziomu życia Polaków, a 23%, że do poprawy współpracy pomiędzy Polską a innymi krajami.

Pytanie: QA8. Biorąc wszystko pod uwagę, czy powiedział(a)by Pan(i), że (NASZ KRAJ) skorzystał czy też nie skorzystał z członkostwa w Unii Europejskiej?

Rzadziej pojawiały się kwestie takie jak: utrzymanie pokoju i zwiększenie bezpieczeństwa (16%), wzrost znaczenia Polaków w świecie (17%), pozytywny wpływ na demokrację (13%), fakt, że niektóre sprawy łatwiej załatwić na szczeblu europejskim (11%), pomoc UE w radzeniu sobie z globalizacją (6%) oraz wpływ na decyzje podejmowane w UE (4%).

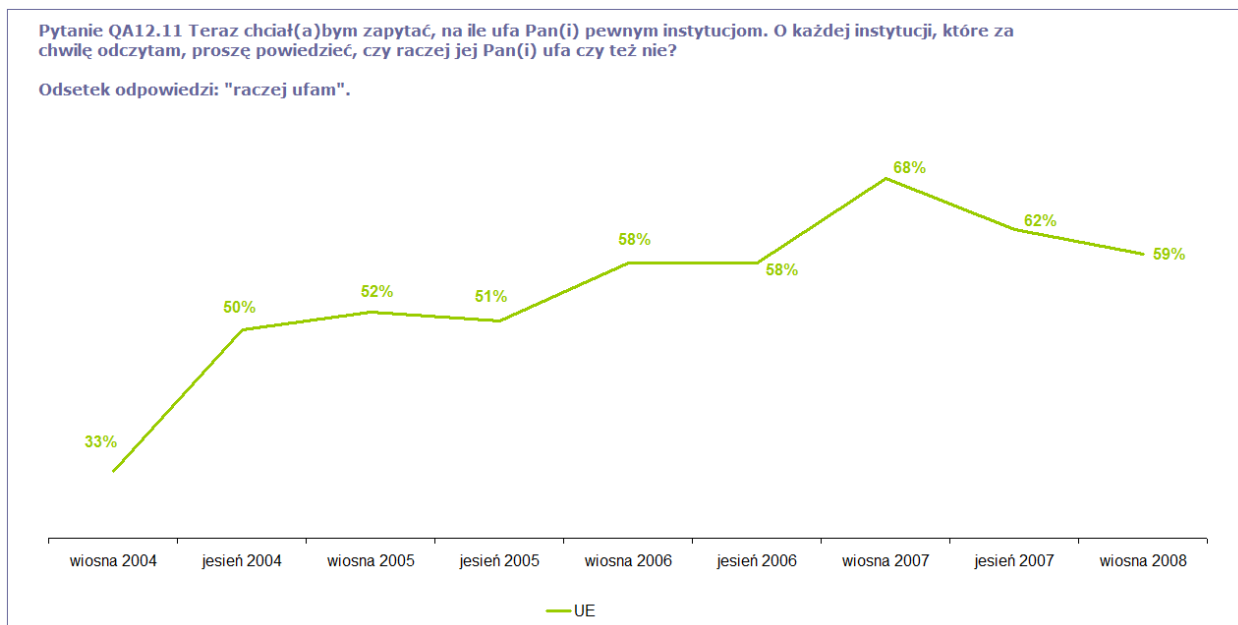
64% Polaków czuje się bezpieczniej w związku z członkostwem w Unii Europejskiej, a 67% uważa, że dzięki UE jesteśmy bardziej stabilni gospodarczo. W UE średnio 49% obywateli czuje się bezpieczniej dzięki członkostwu we Wspólnocie. Kraje spoza strefy euro są bardziej stabilne gospodarczo dzięki przynależności do UE zdaniem 46% ich obywateli.

Respondenci przekonani, że nasz kraj nie skorzystał na członkostwie w Unii Europejskiej, uzasadniają tę opinię przede wszystkim małym wpływem Polaków na decyzje podejmowane w UE (31%) oraz koniecznością załatwiania ważnych dla Polski spraw na szczeblu krajowym (22%). Według 16% z nich członkostwo ma negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Polsce. 17% uważa, że stanowi ono zagrożenie dla miejsc pracy w Polsce, a po 14%, że powoduje napięcia pomiędzy Polską a innymi krajami oraz czyni nasz kraj bardziej podatnym na negatywne skutki globalizacji.

2.3 Zaufanie do Unii Europejskiej

- Sześciu na dziesięciu Polaków ufa Unii Europejskiej

Unii Europejskiej ufa 59% respondentów, a nie ufa jej 22%. Pozostałe 19% nie ma na ten temat zdania. Zaufanie do UE spada – obecnie jest o 9 punktów procentowych niższe niż wiosną 2007 roku, jednak ufa jej wciąż znacznie więcej Polaków niż w przededniu akcesji Polski do UE (33%).

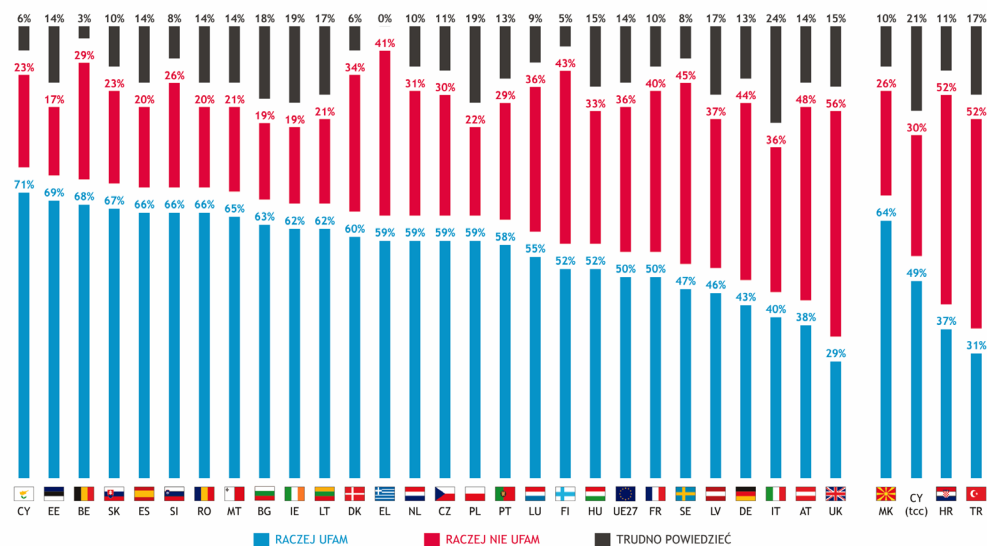

Zaufanie do UE najwyższe jest wśród osób w wieku od 15 do 24 lat (69%), osób z wykształceniem wyższym (71%) oraz uczniów i studentów (72%), a także respondentów o lewicowych (67%) i centrowych (68%) poglądach politycznych, badanych zajmujących kierownicze stanowiska (72%), pracowników umysłowych (71%) i mieszkańców dużych miast (67%). Najrzadziej zaufaniem darzą Unię Europejską osoby z wykształceniem podstawowym (40%).

Zaufanie do Unii Europejskiej jest w Polsce o 9 punktów procentowych wyższe od przeciętnego w krajach Wspólnoty. Najbardziej ufają UE mieszkańcy Cypru (71%), Estonii (69%) i Belgii (68%). Najmniejszym zaufaniem Unia cieszy się w Wielkiej Brytanii (29%), a także w Austrii (38%), we Włoszech (40%) i w Niemczech (43%).

Pytanie: QA12.11. Teraz chciał(a)bym zapytać, na ile ufa Pan(i) pewnym instytucjom. O każdej z instytucji, które za chwilę odczytam, proszę powiedzieć, czy raczej jej Pan(i) ufa czy też nie?

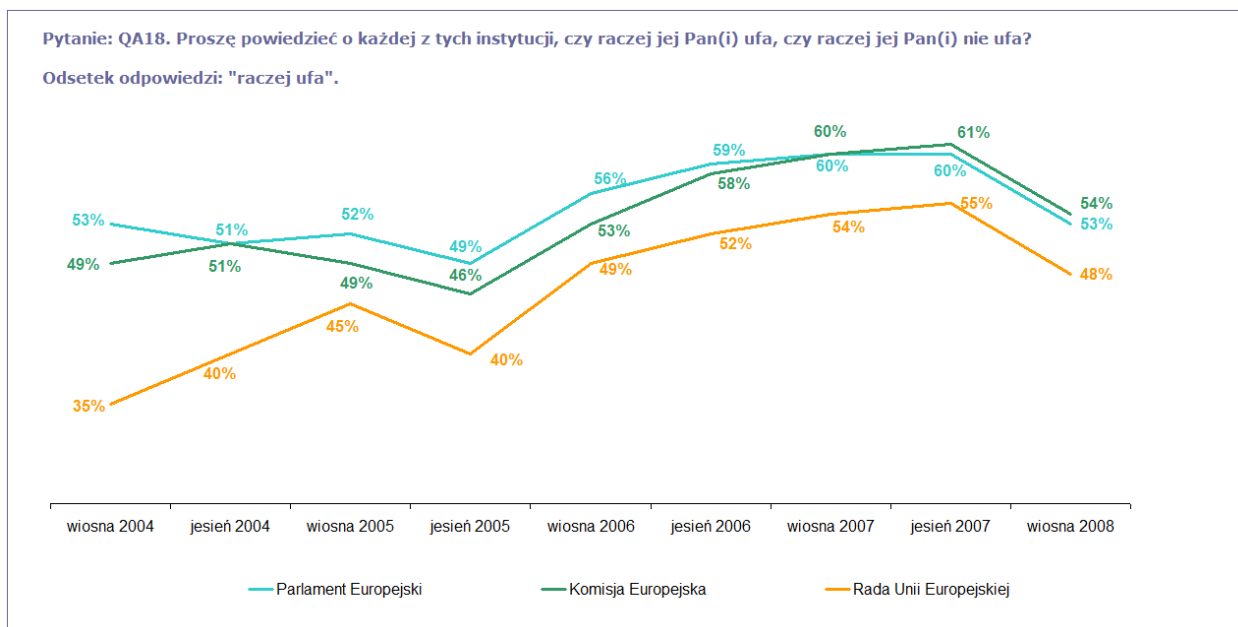
Opcja: Unia Europejska

2.4 Zaufanie do instytucji europejskich

- Poziom zaufania do instytucji europejskich uległ nieznacznemu obniżeniu

Komisji Europejskiej ufa 54% Polaków, Parlamentowi Europejskiemu 53%, a Radzie Unii Europejskiej 48%. Nie darzy ich zaufaniem odpowiednio 15%, 17% i 16%. W porównaniu z poprzednią edycją badania spadło zaufanie mieszkańców naszego kraju do tych instytucji – o 7 punktów procentowych w przypadku każdej z nich.

41% Polaków ufa Europejskiemu Bankowi Centralnemu. Nie ma do niego zaufania 15% respondentów, a 44% nie ma zdania na ten temat. Pół roku temu instytucji tej ufało 45% badanych. Parlamentowi Europejskiemu najbardziej ufają osoby w wieku od 15 do 24 lat (62%), osoby z wykształceniem wyższym (65%), uczniowie i studenci (64%), osoby deklarujące centrowe poglądy polityczne (63%), prywatni przedsiębiorcy, badani zajmujący kierownicze stanowiska (po 64%), pracownicy umysłowi i mieszkańcy dużych miast (po 62%). Najniższe zaufanie do Parlamentu Europejskiego odnotowano w przypadku osób w wieku 55 i więcej lat (43%), z wykształceniem podstawowym (36%) oraz emerytów (40%).

Zdaniem zwolenników Parlamentu Europejskiego instytucji tej można zaufać, ponieważ podejmuje ona decyzje w sposób demokratyczny (40%), broni interesów wszystkich obywateli UE (28%), a decyzje Parlamentu przyczyniają się do wzrostu gospodarczego w Polsce (20%). Rządziej za zaufaniem Parlamentowi przemawiają racje takie jak: dobre reprezentowanie poglądów respondenta na temat Europy (11%), ogólne zaufanie do europarlamentarzystów (11%), przekonanie, że są oni najlepszymi osobami do decydowania o sprawach Europy (10%) oraz ogólne zaufanie do UE (10%). Badani bardzo rzadko (3%) uzasadniali swoje zaufanie dobrym poinformowaniem o działaniach Parlamentu.

Parlamentowi Europejskiemu ufa podobny odsetek Europejczyków (52%) i Polaków. Największym zaufaniem instytucja ta cieszy się w Belgii (71%), Słowacji (69%), Portugalii (66%) i na Cyprze (65%). Najrzadziej ufają Parlamentowi Europejskiemu Brytyjczycy (27%), Łotysze (39%) i Austriacy (43%).

Komisji Europejskiej najbardziej ufają respondenci w wieku 18-24 lat (61%), z wyższym wykształceniem (66%), o centrowych poglądach politycznych (63%), pracownicy umysłowi (70%), kierownicy (68%), prywatni przedsiębiorcy, uczniowie i studenci (po 63%), a także mieszkańcy dużych miast (65%). Zaufanie do Komisji Europejskiej najniższe jest wśród ankietowanych w wieku 55 i więcej lat (42%), z wykształceniem podstawowym (33%), emerytów (38%) oraz mieszkańców wsi (42%).

Według Polaków, którzy ufają Komisji Europejskiej, można jej ufać, ponieważ decyzje są w niej podejmowane w sposób demokratyczny (31%), broni ona interesów wszystkich obywateli UE (27%), przyczynia się do wzrostu gospodarczego w Polsce (19%) oraz jest najlepszym organem do formułowania propozycji służących całej UE (13%). Rzadziej uzasadnieniem zaufanie do Komisji jest ogólne poparcie dla Unii Europejskiej (11%) lub komisarzy (9%), a także dobre reprezentowanie przez nią poglądów respondenta (10%) oraz poinformowanie o jej działalności (4%).

Zaufanie do Komisji Europejskiej jest w Polsce wyższe od średniego w Unii Europejskiej (47%). Najbardziej ufają tej instytucji Belgowie (69%), mieszkańcy Cypru (63%), Holendrzy, Portugalczycy (po 62%) i Słowacy (61%). Najmniejsze zaufanie Komisja Europejska budzi w mieszkańcach Wielkiej Brytanii (24%), Austrii i Łotwy (po 37%).

Zaufanie do Rady Unii Europejskiej najwyższe jest wśród osób z wykształceniem wyższym (60%), uczniów i studentów (59%), pracowników biurowych (65%), kierowników (64%) oraz mieszkańców dużych miast (59%). Najrzadziej zaufaniem darzą ją osoby w wieku 55 i więcej lat (35%), z wykształceniem podstawowym (30%), a także emeryci (33%).

Radzie Unii Europejskiej można zdaniem Polaków ufać, bo jej decyzje są podejmowane w sposób demokratyczny (31%), broni ona interesów wszystkich obywateli UE (23%), jest najwyższym organem do decydowania w sprawach ważnych dla całej UE (15%). Rzadziej respondenci wskazują na podejmowanie przez Radę decyzji, które przyczyniają się do wzrostu gospodarczego w Polsce (13%), ogólne poparcie dla UE (13%), dobre reprezentowanie przez Radę interesów Polski w UE (12%), zaufanie do zasiadających w niej polityków (9%) oraz dobre poinformowanie o jej działaniach (5%).

Zaufanie do Rady Unii Europejskiej jest w Polsce nieco wyższe od średniej europejskiej (43%). Najbardziej ufają Radzie Cypryjczycy (63%), Belgowie, Grecy (po 59%), Portugalczycy oraz Słowacy (58%), zaś najmniej Brytyjczycy (20%), Austriacy (33%) i Łotysze (35%).

Europejski Bank Centralny cieszy się największym zaufaniem respondentów w wieku 18-24 lat (52%), z wykształceniem wyższym (50%), deklarujących lewicowe poglądy polityczne (52%), uczniów i studentów, pracowników biurowych (po 55%), kierowników (53%) oraz mieszkańców dużych miast (51%). Najrzadziej ufają mu najstarsi respondenci, tj. badani powyżej 55 lat (31%), z wykształceniem podstawowym (23%), emeryci (27%), bezrobotni (32%), a także mieszkańcy wsi (35%).

Polacy ufają Europejskiemu Bankowi Centralnemu, ponieważ broni stabilności euro, co ma pozytywny wpływ na europejską gospodarkę (25%), dobrze reprezentuje w świecie interesy państw strefy euro (17%), skutecznie walczy z inflacją (16%) i przyczynia się do wzrostu gospodarczego w Polsce (15%). Rzadziej wskazywano na takie przyczyny jak: ochrona Europy przed wstrząsami finansowymi (13%), poparcie dla euro (13%), poparcie dla UE (13%), dobre poinformowanie o działaniach Banku (7%) oraz zaufanie do bankowców (2%).

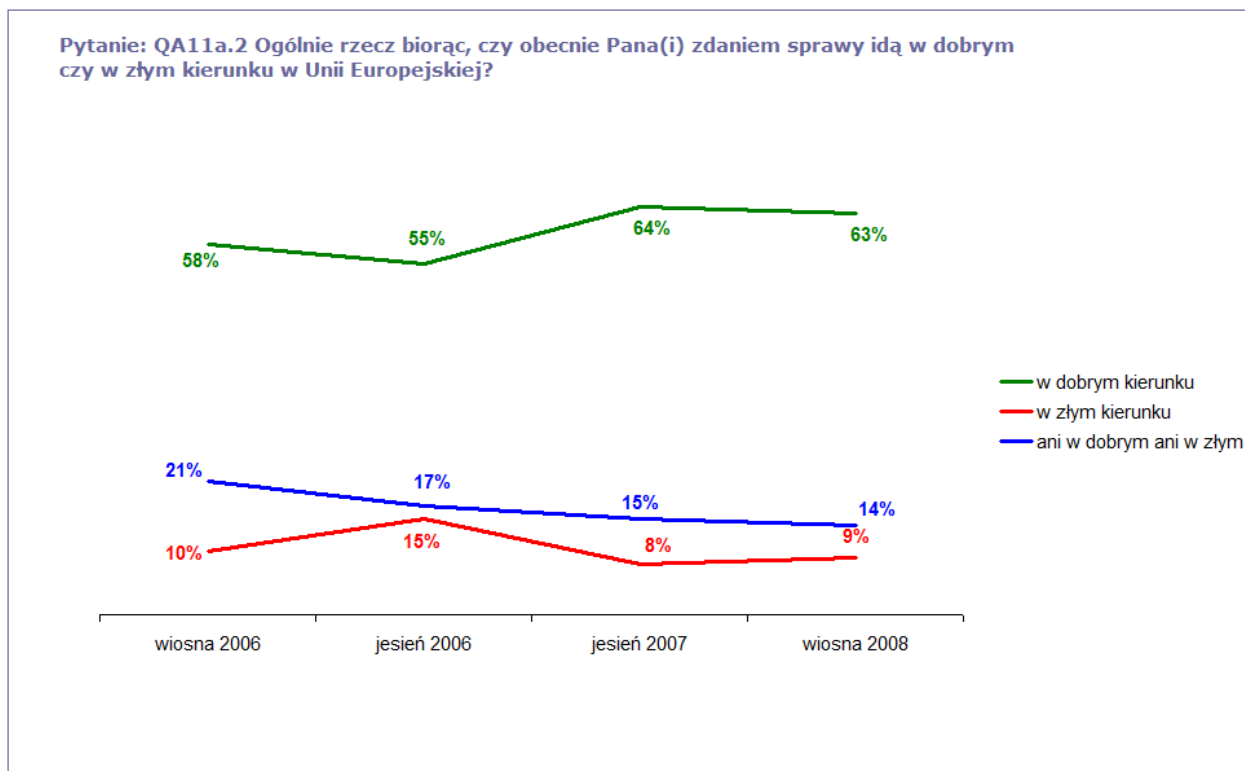
Europejski Bank Centralny cieszy się w Polsce mniejszym zaufaniem niż przeciętnie w Unii Europejskiej (50%). Najbardziej ufają mu Finowie (69%), Belgowie (67%), Cypryjczycy (64%), Słoweńcy (63%) i Szwedzi (62%). Najmniejsze jest zaufanie do Europejskiego Banku Centralnego w Wielkiej Brytanii (27%) i na Łotwie (38%).

3. POLACY O UNII EUROPEJSKIEJ

3.1 Ocena biegu spraw w Unii Europejskiej

- Prawie dwie trzecie Polaków ocenia, że sprawy w Unii Europejskiej idą w dobrym kierunku

Prawie dwie trzecie (63%) Polaków wyraża przekonanie, że sprawy w Unii Europejskiej idą w dobrym kierunku. Według 14% kierunek ten nie jest ani dobry, ani zły, a 9% mówi o złym kierunku zmian. Pozostałe 14% respondentów nie ma zdania na ten temat. Kierunek biegu spraw w UE jest obecnie oceniany nieco lepiej niż dwa lata temu, kiedy za dobry uważało go 58% respondentów.

Najczęściej są zdania, że sprawy w Unii Europejskiej idą w dobrym kierunku uczniowie i studenci (81%), 15-24-latkowie (74%), 25-39-latkowie (71%), osoby z wykształceniem wyższym (70%), kierownicy i mieszkańcy wsi (po 71%). Przeciwnego zdania są nieco częściej od innych respondenci w wieku 55 i więcej lat (13%) oraz pracownicy umysłowi (13%).

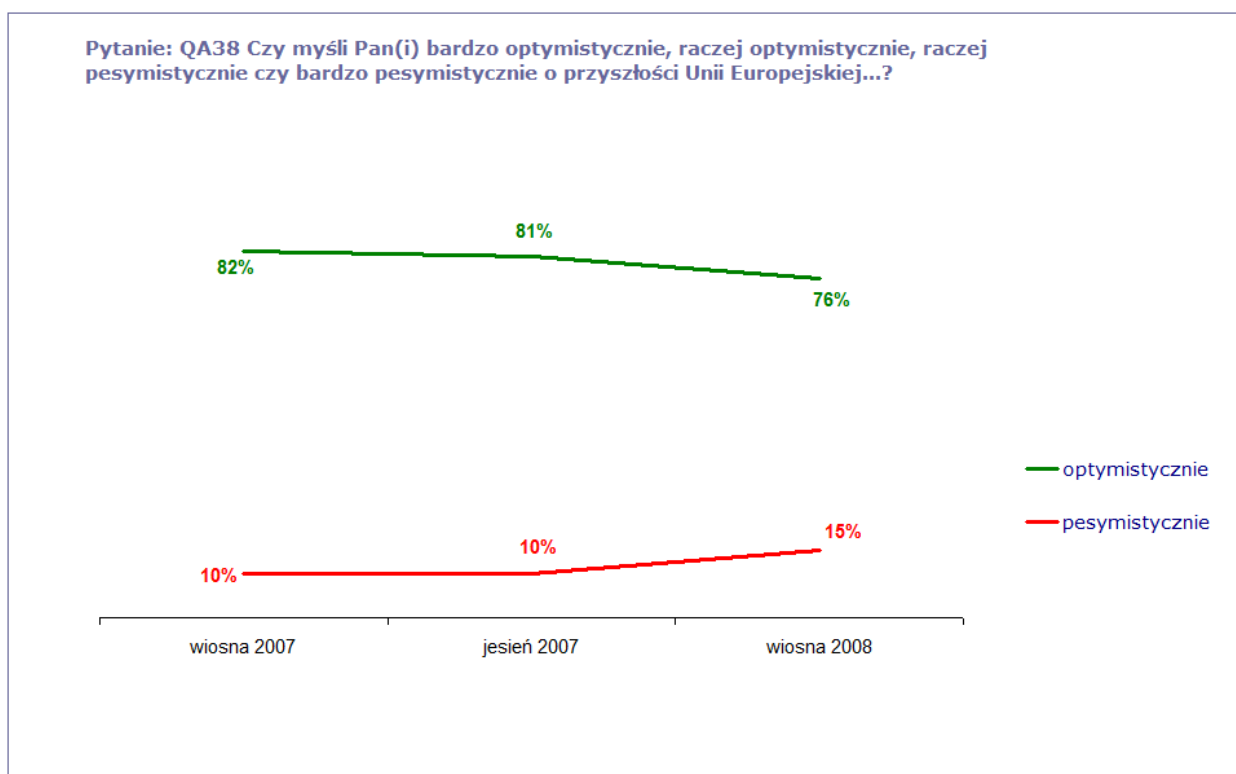
Polacy znacznie częściej od średniej europejskiej (42%) uważają, że sprawy w UE idą w dobrym kierunku i ponad dwukrotnie rzadziej są przekonani, że kierunek biegu spraw jest zły (25%). Przekonanie, że sprawy w UE idą w dobrym kierunku podzielają najczęściej, jednak i tak rzadziej od Polaków, Rumuni (61%), Estończycy (60%) i Słoweńcy (59%). Przeciwnego zdania są najczęściej Finowie (40%), Francuzi i Austriacy (po 38%), Brytyjczycy (35%), Luksemburczycy, Włosi i Duńczycy (po 30%).

3.2 Przewidywania dotyczące przyszłości Unii Europejskiej

- Trzy czwarte Polaków optymistycznie myśli o przyszłości Unii Europejskiej

Trzy czwarte (76%) Polaków optymistycznie myśli o przyszłości Unii Europejskiej – co dziesiąty (10%) bardzo, a 66% raczej optymistycznie. Pesymistami jest 15% respondentów (2% to zdecydowani pesymiści). 9% respondentów nie ma zdania na ten temat.

Odsetek pesymistów wzrósł w ciągu ostatniego roku o 5 punktów procentowych, o tyle samo spadł odsetek optymistów.

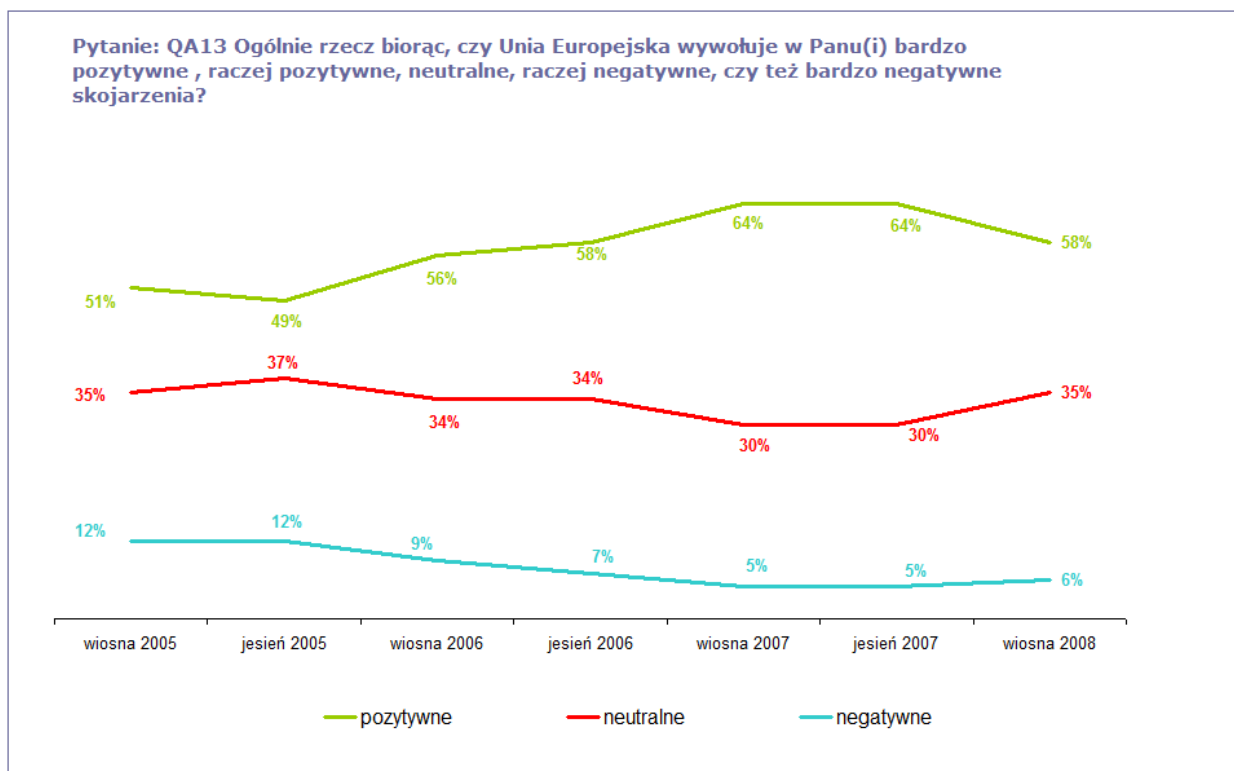
Optymistami, jeśli chodzi o przyszłość UE, najczęściej są osoby w przedziale wieku 15-24 lata, oraz 25-39 lat, osoby z wykształceniem wyższym, uczniowie i studenci (po 84%), a także osoby na kierowniczych stanowiskach (86%), pracownicy umysłowi, gospodynie domowe, badani o lewicowych poglądach politycznych (po 84%). Największymi pesymistami są badani z wykształceniem podstawowym (22%) oraz mieszkańcy wsi (20%).

Jeśli chodzi o przyszłość Unii Europejskiej, Polacy są większymi optymistami od ogółu respondentów. Średnia dla UE wynosi – 63% optymistów i 28% pesymistów. Optymistów najwięcej jest w Danii (77%), Holandii (76%), Irlandii, Rumunii (po 75%), Słowenii (74%), na Litwie i w Estonii (po 73%). Największy odsetek pesymistów jest wśród Francuzów (42%), Austriaków i Brytyjczyków (po 40%).

3.3 Skojarzenia z Unią Europejską

- Ponad połowa Polaków ma pozytywne skojarzenia z Unią Europejską

58% Polaków deklaruje, że Unia Europejska wywołuje w nich pozytywne skojarzenia, w tym dla 8% są one bardzo pozytywne. Pięciu na stu (5%) ankietowanych ma z Unią Europejską skojarzenia raczej, a co setny (1%) bardzo negatywne. Skojarzenia neutralne UE wywołuje u 35% respondentów. Od jesieni 2007 roku przybyło osób, których skojarzenia są neutralne – ich odsetek jest aktualnie o 5 punktów procentowych wyższy, a ubyło osób z pozytywnymi skojarzeniami – jest ich mniej o 6 punktów procentowych.

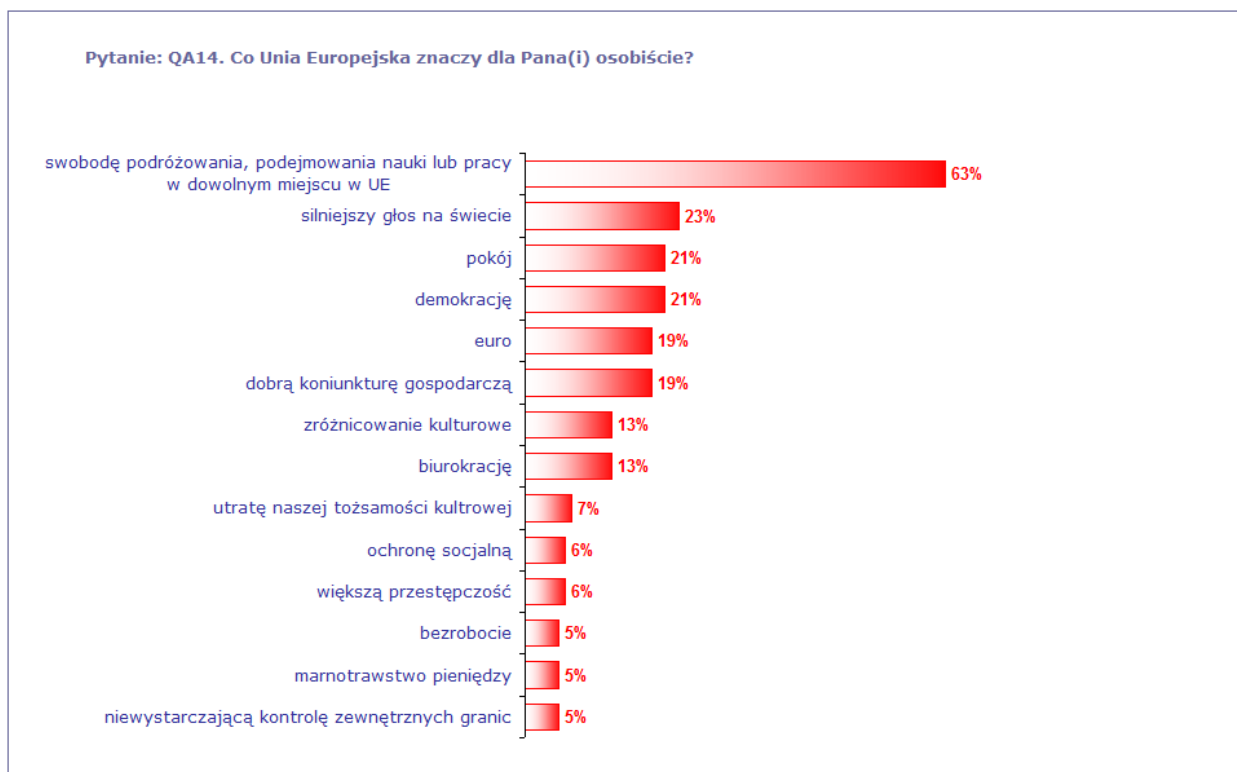
Pozytywne skojarzenia z Unią Europejską mają najczęściej badani w wieku od 15 do 24 lat, osoby z wykształceniem wyższym (po 67%), uczniowie i studenci (72%), respondenci o lewicowych poglądach politycznych (69%), osoby na kierowniczych stanowiskach (73%) oraz mieszkańcy dużych miast (70%). Negatywne skojarzenia z UE mają najczęściej osoby z wykształceniem podstawowym (10%), mieszkańcy wsi (9%) oraz gospodynie domowe (12%).

Polacy częściej od średniej europejskiej (48%) mają pozytywne skojarzenia z UE. Rzadziej natomiast mają skojarzenia negatywne (15%). Najczęściej pozytywne skojarzenia Unia Europejska wywołuje w mieszkańcach Rumunii (67%), Irlandii (65%), Bułgarii i Słowenii (po 60%). Odsetek osób, które mają skojarzenia negatywne, najwyższy jest w Austrii (35%), Wielkiej Brytanii (34%) i Szwecji (23%).

- Unia Europejska kojarzy się najczęściej ze swobodą podróżowania, nauki i pracy w całej UE

Najczęstszym skojarzeniem z Unią Europejską jest swoboda podróżowania, podejmowania nauki lub pracy w dowolnym miejscu w państwach Wspólnoty. Wskazuje na nią 63% respondentów. Pozostałe przedstawione respondentom możliwości były wybierane znacznie rzadziej. Dla 23% Polaków UE oznacza silniejszy głos na świecie, dla 21% pokój i dla takiego samego odsetka demokrację. 19% ankietowanych Unia Europejska kojarzy się z euro, takiemu samemu odsetkowi

z dobrą koniunkturą gospodarczą, a 13% ze zróżnicowaniem kulturowym. Dla 6% Polaków UE oznacza ochronę socjalną.

Skojarzenia negatywne są rzadkie – 13% respondentów wskazuje biurokrację, 7% utratę tożsamości kulturowej, 6% większą przestępczość, 5% – bezrobocie, marnotrawstwo pieniędzy i niewystarczającą kontrolę zewnętrznych granic.

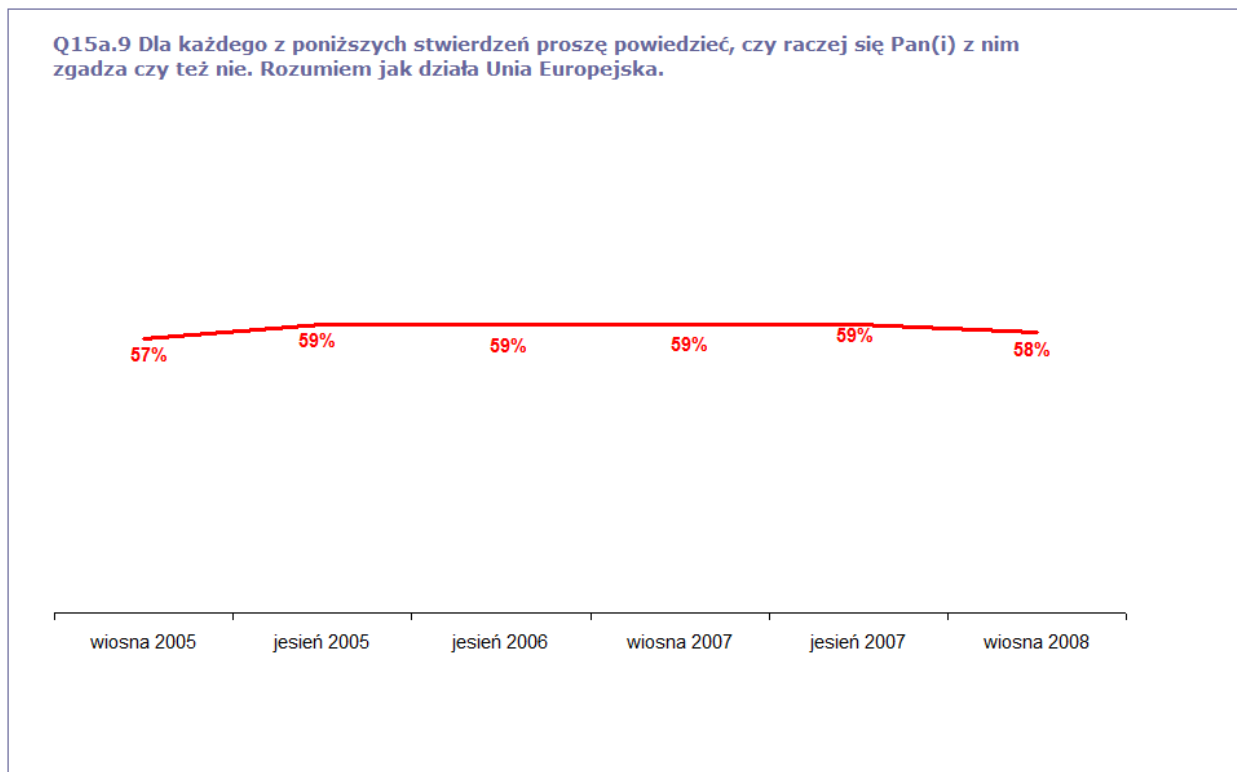
Podobnie jak dla Polaków, dla ogółu Europejczyków Unia Europejska oznacza przede wszystkim swobodę podróżowania, podejmowania nauki lub pracy w dowolnym miejscu (49%). Inaczej niż w Polsce, na drugim miejscu listy skojarzeń znalazło się euro (35%), a na trzecim pokój (26%). W zdecydowanej większości krajów swoboda podróżowania wymieniana jest na pierwszym miejscu. Jedynie Belgowie, Irlandczycy i Austriacy najczęściej wymieniają euro.

4. EUROPEJCZYCY I UNIA EUROPEJSKA

4.1 Zrozumienie zasad działania Unii Europejskiej

- Ponad połowa Polaków deklaruje, że rozumieją jak działa Unia Europejska

Ponad połowa (58%) Polaków deklaruje, że rozumieją, jak działa Unia Europejska. Do niezrozumienia tych zasad przyznaje się 31%, a co dziewiąty (11%) nie ma na ten temat zdania. Od trzech lat, czyli od wiosny 2005 roku, nie zmienia się odsetek respondentów przekonanych, że znają zasady funkcjonowania Unii Europejskiej.

Zrozumienie zasad działania Unii Europejskiej deklarują najczęściej osoby z wykształceniem wyższym (74%), uczniowie i studenci (68%), osoby o lewicowych poglądach politycznych (73%), zajmujące kierownicze stanowiska (86%), prywatni przedsiębiorcy i mieszkańcy dużych miast (po 70%). Najrzadziej stwierdzają, że rozumieją jak działa UE, osoby z wykształceniem podstawowym (24%), w wieku 55 i więcej lat (46%), emeryci (40%) i mieszkańcy wsi (46%).

Polacy deklarują zrozumienie działania Unii Europejskiej częściej od europejskiej średniej (44%). Odsetek respondentów deklarujących znajomość działania Unii, wyższy niż w Polsce jest tylko na Cyprze (65%), w Słowenii (62%), w Luksemburgu i Holandii (po 61%) oraz w Belgii i Szwecji (58%). Najmniejszy odsetek osób, które uważają, że wiedzą, jak działa UE, jest wśród mieszkańców Włoch (26%), Bułgarii (34%), Słowacji (36%), Czech (38%), Rumunii i Wielkiej Brytanii (po 39%).

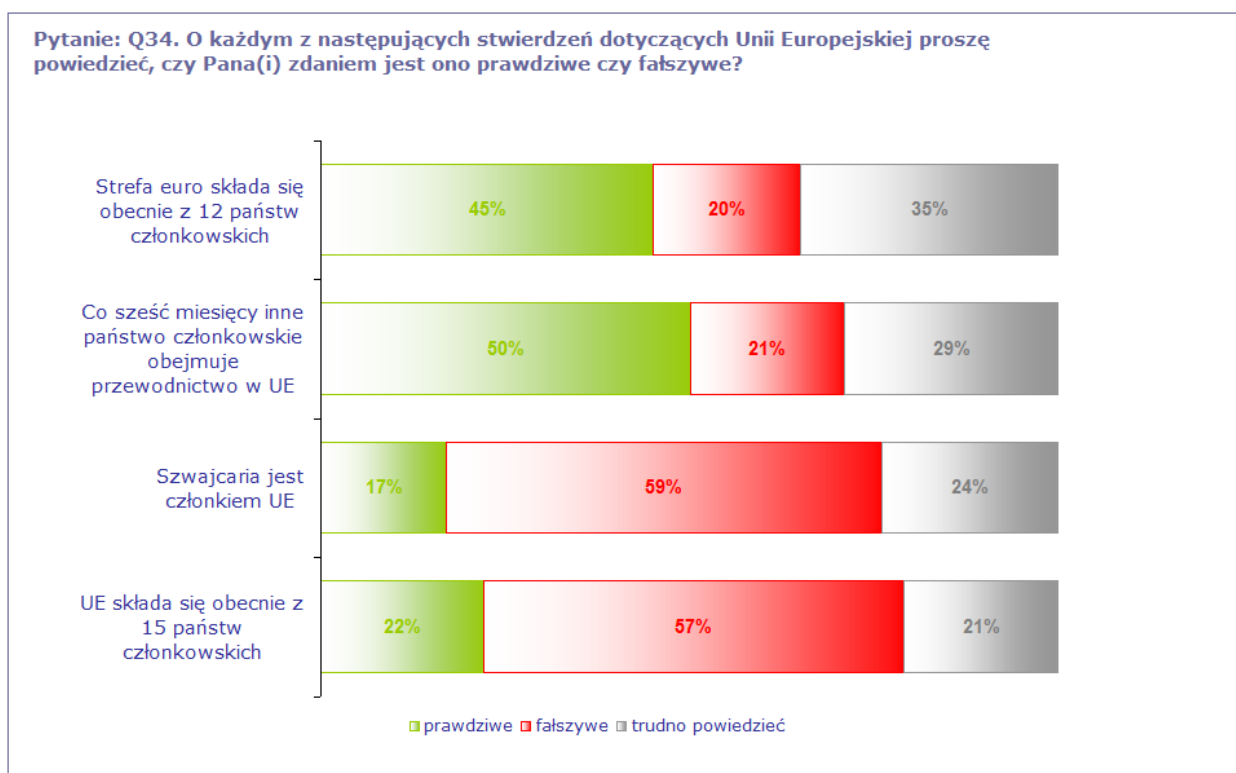
4.2 Wiedza o Unii Europejskiej

- Podstawowa wiedza Polaków o UE wydaje się być na przeciętnym poziomie

Respondenci odpowiadali na krótki (4 pytania) test wiedzy o UE. Okazuje się, że w trzech z czterech przypadków odsetek osób znających prawidłową odpowiedź przewyższa odsetek osób podających złą. 59% Polaków zdaje sobie sprawę, że Szwajcaria nie jest członkiem Unii Europejskiej. 57% wie, że UE nie składa się obecnie z 15 państw. Połowa (50%) Polaków potwierdza, że co sześć miesięcy inne państwo członkowskie obejmuje przewodnictwo w UE, a 20%, że strefa euro nie składa się z 12 państw.

22% Polaków podziela błędne przekonanie, że UE składa się obecnie z 15 państw członkowskich. 21% respondentów uważa za fałszywe zdanie dotyczące przejmowania co sześć miesięcy przez inne państwo członkowskie przewodnictwa w UE. Według 45% badanych strefa euro składa się z 12 państw, a 17% uważa Szwajcarię za członka Unii Europejskiej.

Duża jest w naszym kraju grupa osób, które przyznają się do tego, że nie znają odpowiedzi na pytania związane z wiedzą o UE. 35% respondentów nie wie z ilu państw składa się strefa euro, 29% nie zna zasad obejmowania przewodnictwa w UE, 24% nie wie czy Szwajcaria jest członkiem UE czy też nie, a 21% z ilu państw członkowskich składa się Wspólnota.

Wiosną 2005 roku, rok po przystąpieniu Polski do UE, 31% respondentów podawało błędną liczbę członków UE. Obecnie – cztery lata od momentu akcesji – odsetek ten zmniejszył się do 22%. O to, czy co sześć miesięcy inne państwo członkowskie obejmuje przewodnictwo w UE, pytano po raz pierwszy jesienią 2006 roku i wtedy zgadzało się z tym stwierdzeniem 43% Polaków. O liczbę członków strefy euro po raz pierwszy spytano pół roku temu i wtedy prawidłową odpowiedź wskazało 48% badanych.

Prawidłową odpowiedź, że Unia Europejska nie składa się obecnie z 15 państw, znają najczęściej osoby w wieku od 15 do 24 lat (61%), osoby z wyższym wykształceniem (66%), uczniowie i studenci (68%), prywatni przedsiębiorcy i kierownicy (po 70%).

O tym, że co sześć miesięcy inne państwo członkowskie przejmuje przewodnictwo w Unii Europejskiej najczęściej wiedzą osoby w wieku od 40 do 54 lat (56%), osoby z wyższym

wykształceniem (69%), kierownicy (67%), pracownicy umysłowi (60%) i prywatni przedsiębiorcy (56%).

Częściej od innych osób wykazywali się wiedzą, że Szwajcaria nie jest członkiem Unii Europejskiej, ankietowani z wykształceniem wyższym (73%), uczniowie i studenci (67%), prywatni przedsiębiorcy, kierownicy (po 76%) oraz mieszkańcy dużych miast (70%).

Z tego, że strefa euro nie składa się z 12 państw członkowskich, zdają sobie sprawę nieco częściej od innych uczniowie i studenci (24%), prywatni przedsiębiorcy (30%) i bezrobotni (24%).

Średnio w Unii Europejskiej 24% respondentów uważa, że UE składa się obecnie z 15 państw członkowskich, a 52% nie zgadza się z tym. Największy odsetek błędnych odpowiedzi podają Irlandczycy (32%) i Czesi (31%), zaś prawidłowych Luksemburczycy (80%), Słoweńcy (78%) i Grecy (73%). „Trudno powiedzieć” największą część wszystkich odpowiedzi stanowi w Rumunii (39%), we Włoszech (36%) i w Bułgarii (37%).

14% ankietowanych Europejczyków uważa Szwajcarię za członka UE, natomiast 68% wie, że nie należy ona do Wspólnoty. Najwyższy odsetek osób uważających Szwajcarię za członka UE odnotowano w Wielkiej Brytanii, Estonii, Grecji, Łotwie i na Cyprze (po 22%). Najwięcej osób, które znały prawidłową odpowiedź jest wśród Luksemburczyków (93%) i Austriaków (92%), a odpowiedzi „trudno powiedzieć” najwięcej pojawiło się w Rumunii (40%), Bułgarii (37%) i na Litwie (33%).

Co sześć miesięcy inne państwo przejmuje przewodnictwo UE zdaniem 51% Europejczyków. 21% uważa, że nie jest to prawda. Najczęściej prawidłową odpowiedź znają Słoweńcy (87%), Austriacy (79%), Grecy (77%), Luksemburczycy i Słowacy (po 71%). Największy odsetek odpowiedzi błędnych padł w Danii (36%) i w Szwecji (35%), a do nieznajomości odpowiedzi najczęściej przyznawali się Rumuni (48%) i mieszkańcy Malty (41%).

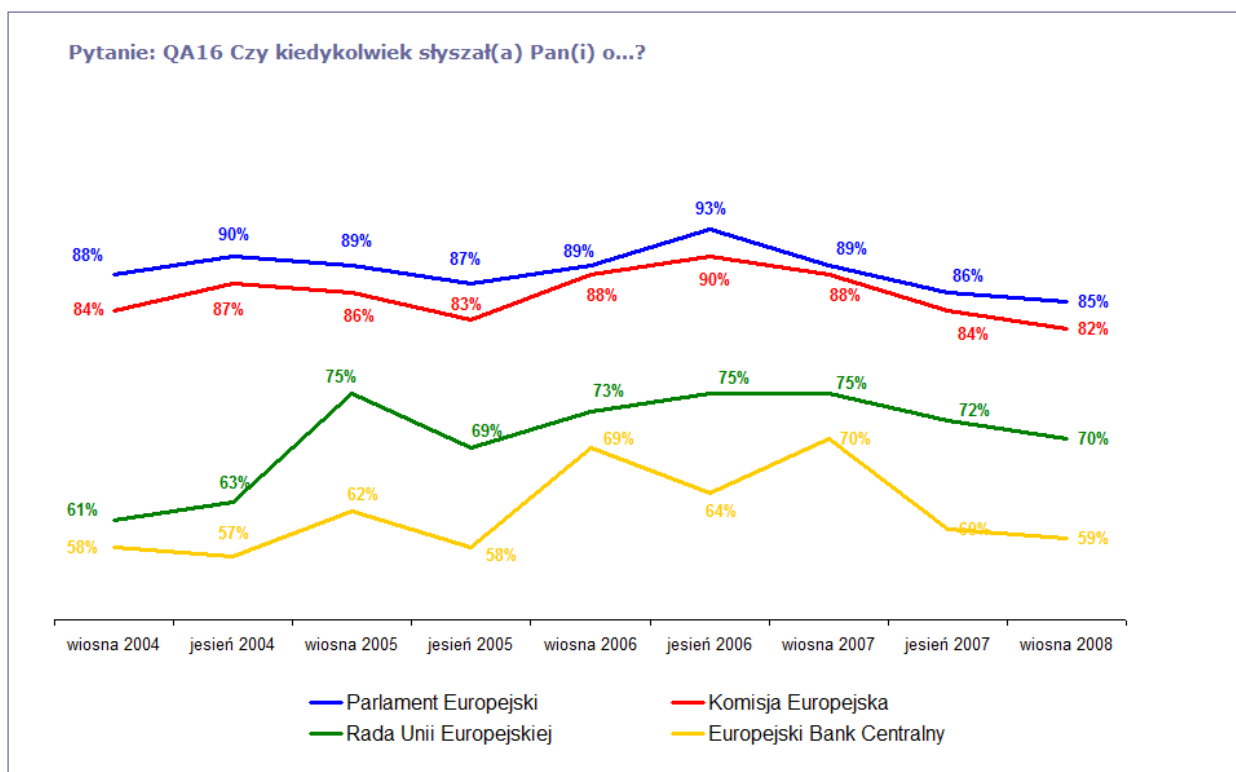
28% respondentów w całej Europie wie, że strefa euro nie składa się z 12 państw. Według 38% jest to prawda. Najczęściej prawidłową odpowiedź znają Luksemburczycy (56%), Słoweńcy (49%) i Belgowie (47%). Niezgodnie z prawdą odpowiada najwyższy odsetek Szwedów (61%), Duńczyków (54%), Finów (54%) i Greków (53%). Bułgarzy (60%) i Rumuni (59%) najczęściej nie znają odpowiedzi.

4.3 Znajomość instytucji europejskich

- Znajomość instytucji europejskich utrzymuje się w Polsce na wysokim poziomie

Spośród instytucji europejskich, Polacy najlepiej znają Parlament Europejski. Słyszało o nim 85% ankietowanych, a nie słyszało – zaledwie 13% (pozostali wskazali odpowiedź „trudno powiedzieć”). O Komisji Europejskiej słyszało niewiele mniej, bo 82% badanych. Nie zna jej 16%. 70% respondentów deklaruje znajomość Rady Unii Europejskiej (nie zna jej 27%). Najmniej znaną w naszym kraju instytucją europejską jest Europejski Bank Centralny, o którym słyszało 59%, a nie słyszało 38% ankietowanych.

Choć poziom znajomości instytucji europejskich jest w naszym kraju wysoki, to w ciągu ostatniego roku zaobserwować można było jej spadek. Wiosną 2007 roku znajomość Parlamentu Europejskiego deklarowało 89% respondentów, Komisji Europejskiej 88%, Rady Unii Europejskiej 75%, a Europejskiego Banku Centralnego 70%.

O Parlamencie Europejskim najczęściej słyszały osoby z wyższym wykształceniem (91%), prywatni przedsiębiorcy (92%), osoby zajmujące kierownicze stanowiska (90%) oraz mieszkańcy dużych miast (92%), a najrzadziej osoby z wykształceniem podstawowym (67%).

Komisję Europejską znają najczęściej respondenci z wyższym wykształceniem, osoby zajmujące kierownicze stanowiska (po 93%) oraz pracownicy umysłowi (90%). Najrzadziej słyszeli o niej badani z wykształceniem podstawowym (57%).

Z Radą Unii Europejskiej najczęściej zetknęły się osoby w wieku od 15 do 24 lat (76%), z wyższym wykształceniem (82%), uczniowie i studenci (77%), prywatni przedsiębiorcy (84%), osoby zajmujące kierownicze stanowiska (87%) oraz mieszkańcy dużych miast (78%). Najrzadziej słyszały o niej osoby wieku 55 i więcej lat (58%), a także respondenci z wykształceniem podstawowym (42%).

Europejski Bank Centralny najczęściej znają osoby w wieku od 40 do 54 lat (70%), z wykształceniem wyższym (71%), prywatni przedsiębiorcy (79%) oraz ankietowani zajmujący kierownicze stanowiska (76%). Najrzadziej słyszały o nim osoby wieku 55 i więcej lat (48%), a także respondenci z wykształceniem podstawowym (33%).

Znajomość instytucji europejskich nie odbiega w Polsce znacząco od przeciętnego poziomu w Unii Europejskiej. Wyjątkiem jest Europejski Bank Centralny, którego znajomość jest w naszym kraju wyraźnie niższa. Parlament Europejski zna średnio 87%, Komisję Europejską 78%, Radę Unii Europejskiej 62%, a Europejski Bank Centralny 73% mieszkańców Unii.

Parlament Europejski jest najbardziej znany w Danii, Szwecji (po 97%), Finlandii (96%), Luksemburgu (95%), Belgii, Irlandii, Holandii i na Maltcie (po 94%). Jego znajomość jest natomiast najniższa w Wielkiej Brytanii i Włoszech (po 79%).

Komisja Europejska jest najbardziej znana Finom (94%), Luksemburczykom (91%), Belgom i Szwedom (po 90%). Najrzadziej słyszeli o niej Włosi (68%) i Brytyjczycy (71%).

Znajomość Rady Unii Europejskiej najwyższa jest wśród mieszkańców Słowenii (86%), Cypru (85%), Grecji (81%) i Bułgarii (80%). Najmniejszy odsetek osób, które słyszały o Radzie Unii Europejskiej odnotowano w Wielkiej Brytanii (38%), we Włoszech (59%), we Francji i Danii (po 60%).

Europejski Bank Centralny najbardziej znany jest w Finlandii (92%), Szwecji i Słowenii (po 90%). Najrzadziej słyszeli o nim, poza Polakami, mieszkańcy Węgier (57%).

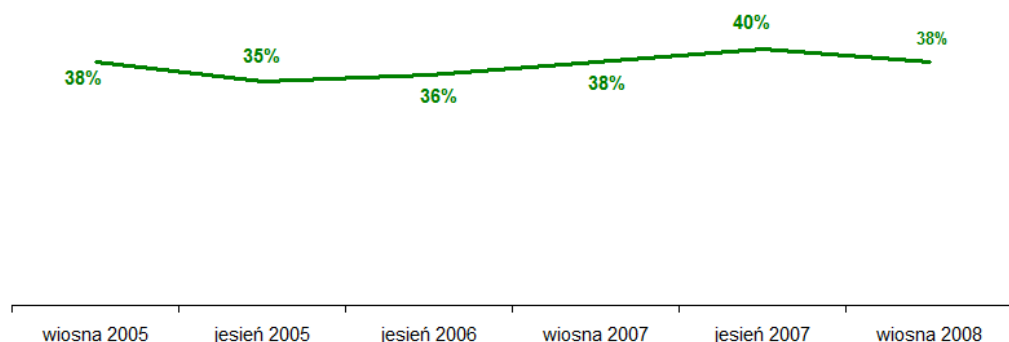
4.4 Poczucie wpływu na sprawy Polski i UE

- Prawie połowa Polaków uważa, że ich głos nie liczy się w Polsce ani w Unii Europejskiej

45% Polaków jest przekonanych, że ich głos nie liczy się w Unii Europejskiej. Niewiele mniej – 38%, jest przeciwnego zdania. 17% nie potrafi udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. Odsetek Polaków mających poczucie wpływu na sprawy Unii Europejskiej od wiosny 2005 nie zmienił się w istotny sposób.

Pytanie: QA15a.4 Dla każdego z poniższych stwierdzeń proszę powiedzieć, czy raczej się Pan(i) z nim zgadza czy też nie. Mój głos liczy się w Unii Europejskiej.

Odsetek odpowiedzi "Raczej się zgadzam".

O tym, że ich głos liczy się w Unii Europejskiej, przeświadczone są najczęściej osoby w wieku od 15 do 24 lat (45%) i od 25 do 39 lat (48%), a także osoby z wykształceniem wyższym (44%), uczniowie i studenci (43%), osoby pracujące na kierowniczych stanowiskach (51%) i gospodynie domowe (50%). Najrzadziej wierzą w swój wpływ na sprawy Unii Europejskiej osoby w wieku 55 i więcej lat (30%), z wykształceniem podstawowym (24%) oraz emeryci (27%).

Odsetek Polaków, którzy wierzą, że ich głos liczy się w Unii Europejskiej, przewyższa europejską średnią (31%). Najwięcej osób przekonanych, że mają wpływ na sprawy UE, jest wśród Duńczyków (50%), Belgów (49%) i mieszkańców Cypru (48%). Najmniej takich osób jest za to na Łotwie (12%), w Bułgarii (14%), w Czechach, we Włoszech (po 16%), na Słowacji (17%) i w Rumunii (18%).

Wielu Polaków nie tylko jest przeświadczone, że nie mają wpływu na sprawy Unii Europejskiej, prawie równie często uważają, że ich głos nie liczy się w Polsce. Poczucie wpływu na sprawy Polski ma 51% badanych, a nie ma go 38%. 11% nie ma zdania na ten temat.

Najczęściej wierzą, że mają wpływa na sprawy kraju osoby w wieku od 25 do 39 lat (62%), osoby z wykształceniem wyższym (60%), uczniowie i studenci (59%), badani zajmujący kierownicze stanowiska (68%) i pracownicy umysłowi (61%). Najrzadziej dostrzegają swój wpływ na sprawy Polski osoby w wieku 55 i więcej lat (44%), z wykształceniem podstawowym (39%) oraz emeryci (41%).

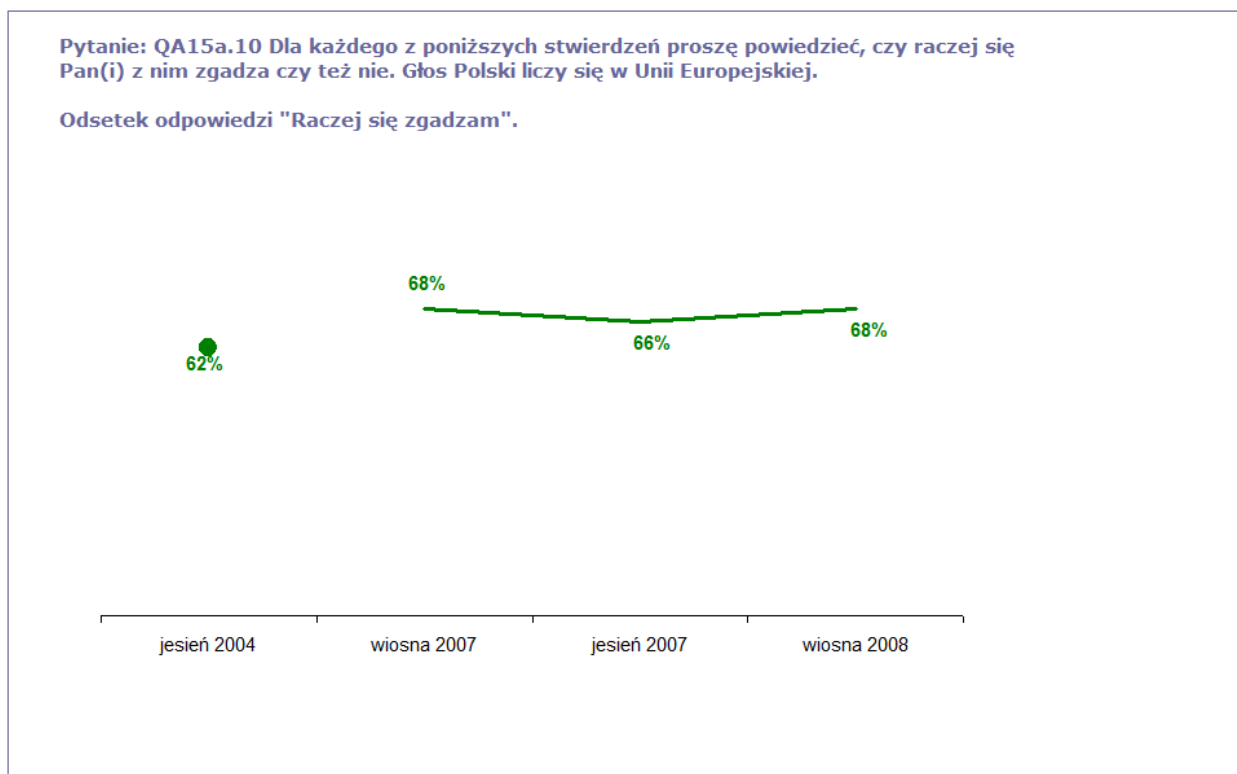
Osób przekonanych, że mają wpływ na sprawy swojego kraju, jest w UE średnio 48%, a 45% jest przeciwnego zdania. Najczęściej uważają, że ich głos się liczy Duńczycy (93%) i jedynie w Szwecji (87%) odsetek ten jest porównywalnie wysoki. Najrzadziej wierzą w swój wpływ na losy kraju Włosi i Łotysze (po 17%) oraz Litwini i Bułgarzy (po 18%).

4.5 Ocena wpływu Polski na sprawy UE

- Ponad dwie trzecie Polaków uważa, że głos Polski liczy się w Unii Europejskiej

Głos Polski liczy się w Unii Europejskiej zdaniem 68% badanych. Przeciwnego zdania, że Polska nie ma wpływu na sprawy UE, jest nieco więcej niż co piąty (22%) ankietowany. Jednoznacznej opinii na ten temat nie wyraził co dziesiąty (10%) Polak.

Odsetek respondentów przekonanych, że głos Polski ma znaczenie w UE, nieznacznie wzrósł od przystąpienia naszego kraju do Wspólnoty w 2004 roku (o 6 punktów procentowych).

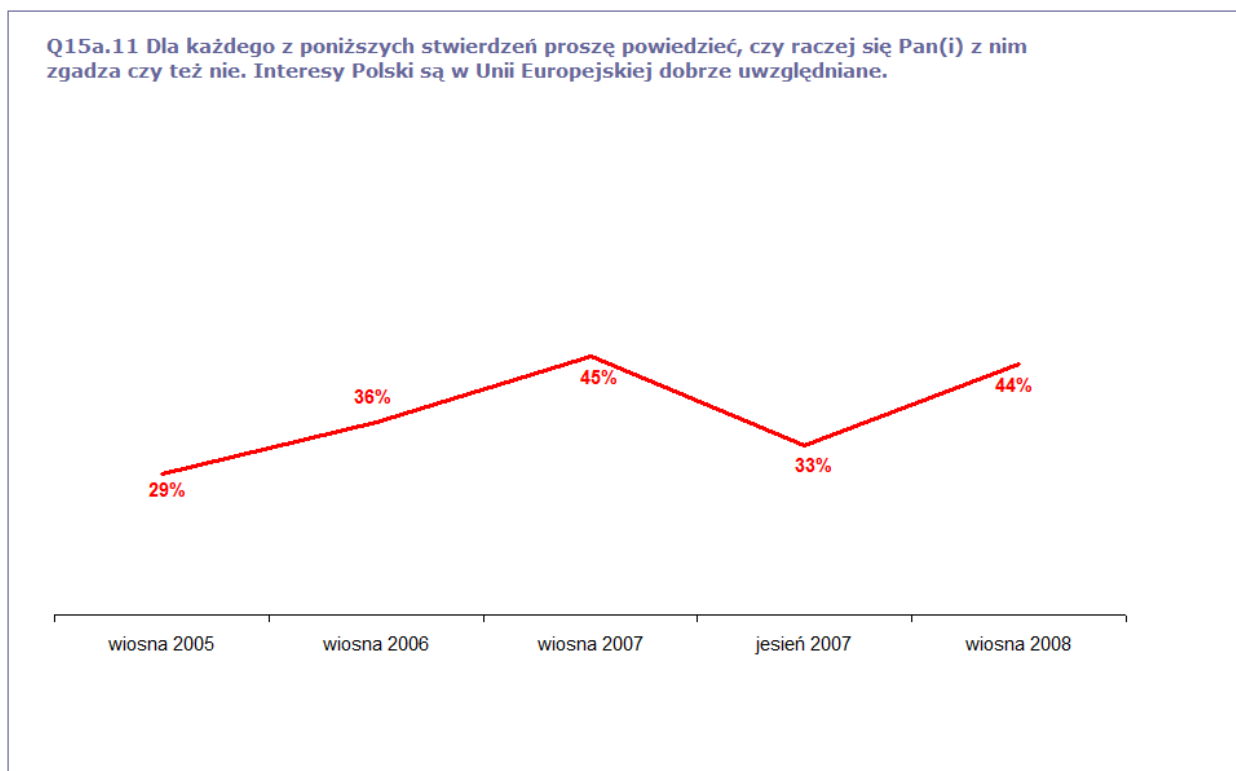
Osoby w wieku od 15 do 24 lat najliczniej wierzą w to, że głos Polski liczy się w Europie (74%), a także osoby w wieku od 25 do 39 lat (73%), osoby z wykształceniem wyższym (78%), uczniowie i studenci (73%), badani deklarujący lewicowe poglądy polityczne (78%), osoby zajmujące kierownicze stanowiska (81%) i prywatni przedsiębiorcy (75%). Najrzadziej są o tym przekonani badani z wykształceniem podstawowym (51%) i emeryci (58%).

61% respondentów w całej Europie wierzy, że głos ich kraju liczy się w Unii Europejskiej – to nieco mniej niż w Polsce. Najwyższy odsetek osób dostrzegających wpływ swojego kraju na sprawy europejskie odnotowano w Szwecji (86%), Danii i Luksemburgu (po 83%). Najmniej osób przekonanych, że ich kraj ma wpływ na sprawy UE jest natomiast we Włoszech (34%), Bułgarii (38%), na Łotwie, w Czechach i na Słowacji (po 41%) oraz w Austrii (43%).

4.6 Opinie na temat uwzględniania w UE interesów Polski

- Niespełna połowa Polaków uważa, że interesy Polski są dobrze uwzględnione w UE

44% Polaków uważa, że interesy Polski są dobrze uwzględnione w UE. Przeciwnego zdania jest co trzeci (33%) respondent, a 23% nie ma na ten temat zdania. Odsetek osób podzielający tę opinię wzrósł od jesieni 2007 roku o 11 punktów procentowych, jednak nie różni się istotnie od poziomu zanotowanego przed rokiem. Większość Polaków uważa też, że Unia Europejska narzuca Polsce swoje zdanie (60%). Nie zgadza się z tym co czwarty (25%) ankietowany, a 15% nie ma na ten temat zdania.

Najczęściej zgadzają się z tym, że interesy Polski są dobrze uwzględnione w Unii Europejskiej badani z wyższym wykształceniem (51%), o lewicowych (50%) bądź centrowych (49%) poglądach politycznych, uczniowie i studenci (49%), osoby na kierowniczych stanowiskach (53%), pracownicy umysłowi (58%) oraz mieszkańcy dużych miast (52%). Najrzadziej podzielają tę opinię osoby w wieku 55 i więcej lat (38%), z wykształceniem podstawowym (37%), emeryci (36%) oraz mieszkańcy wsi (36%).

Odsetek Polaków przekonanych, że interesy Polski są dobrze uwzględniane w Unii Europejskiej nie odbiega od średniej dla UE (46%). Szwedzi (68%), Belgowie (63%), Duńczycy (60%) i Irlandczycy (59%) najlepiej oceniają realizowanie interesów swojego kraju przez Wspólnotę. Najrzadziej dostrzegają, że UE bierze pod uwagę interesy ich państwa Łotysze (22%), Finowie (28%), Austriacy (29%), Bułgarzy i Włosi (po 32%).

5. DALSZĄ INTEGRACJA EUROPEJSKA

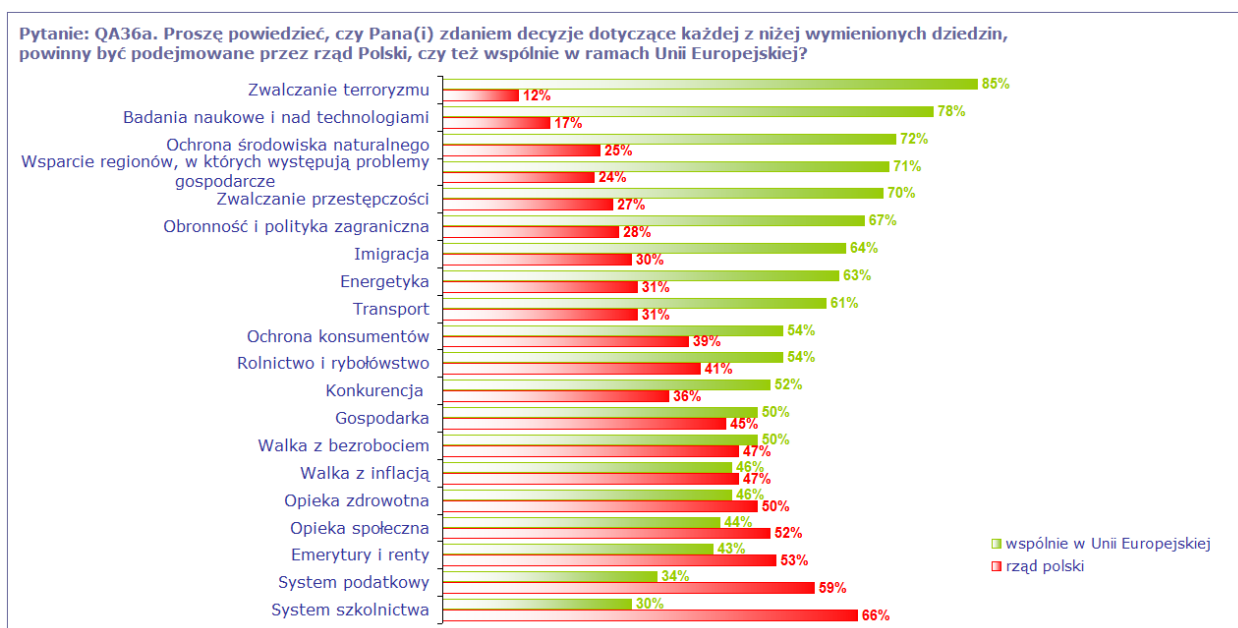
5.1 Właściwy szczebel do podejmowania decyzji w wybranych obszarach

- Większość Polaków chciałaby pozostawić w gestii polskiego rządu system szkolnictwa i system podatkowy

Wspólnie w Unii Europejskiej powinny być zdaniem Polaków podejmowane przede wszystkim decyzje dotyczące: zwalczania terroryzmu (85%), badań naukowych i badań nad technologiami (78%), wsparcia regionów, w których występują problemy gospodarcze (71%), ochrony środowiska naturalnego (72%), zwalczania przestępczości (70%), obronności i polityki zagranicznej (67%), imigracji (64%), energetyki (63%) i transportu (61%).

Odsetek osób, które chciałyby, aby decyzje były podejmowane wspólnie w ramach Unii Europejskiej, przewyższa odsetek tych, które wołałyby powierzyć je polskiemu rządowi, także w przypadku: konkurencji (52% wobec 36%), ochrony konsumentów (54% wobec 39%), rolnictwa i rybołówstwa (54% wobec 41%), gospodarki (50% wobec 45%) oraz walki z bezrobociem (50% wobec 47%).

Polski rząd w opinii respondentów powinien samodzielnie podejmować decyzje w sprawie: systemu szkolnictwa (66%), systemu podatkowego (59%), emerytur i rent (53%), opieki społecznej (52%) i opieki zdrowotnej (50%). W przypadku inflacji zdania są podzielone – 46% respondentów preferuje wspólne decydowanie w ramach UE, a 47% samodzielne decydowanie przez polski rząd. Opinie na ten temat nie zmieniły się istotnie w porównaniu z poprzednimi pomiarami.

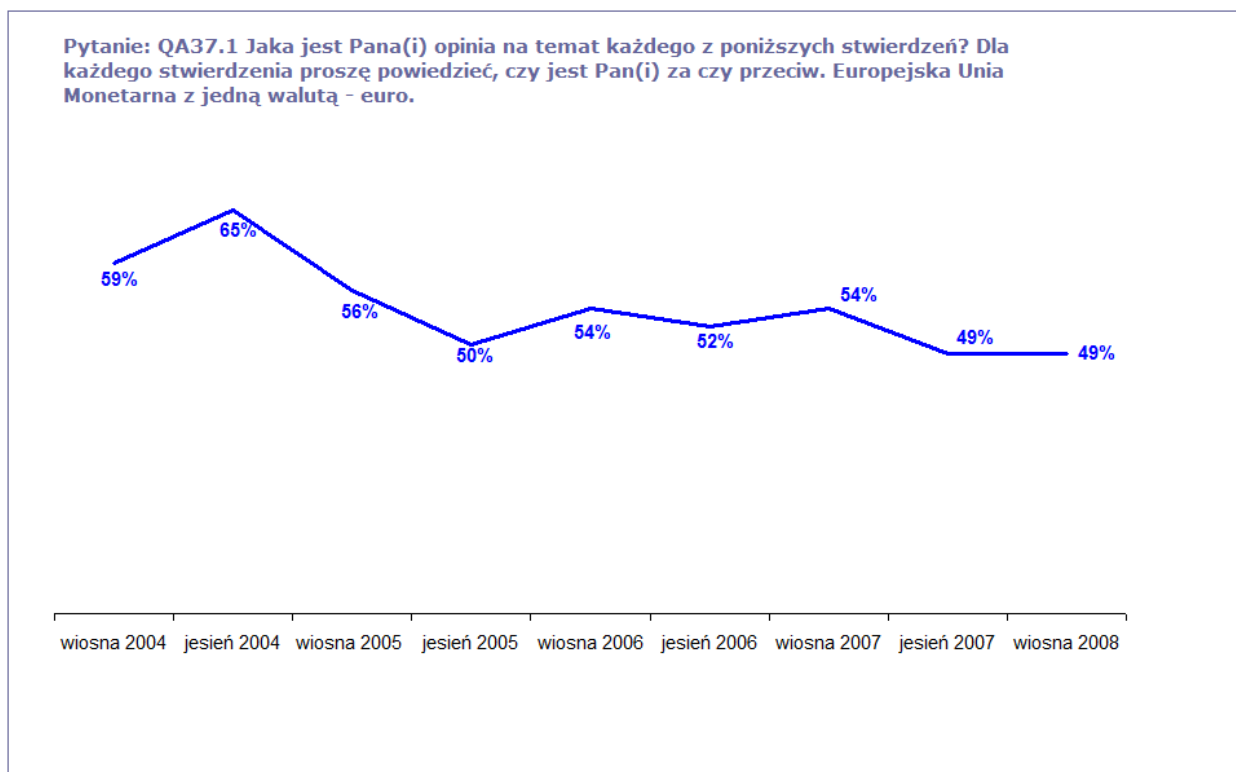

W przypadku wszystkich obszarów z wyjątkiem walki z inflacją i systemu szkolnictwa wyższy odsetek Polaków niż ogółu respondentów Eurobarometru chciałby, żeby decyzje były podejmowane wspólnie w Unii Europejskiej. Obszarami, które Europejczycy najchętniej powierzyliby Unii Europejskiej są: zwalczanie terroryzmu (79%), ochrona środowiska naturalnego (71%) i badania naukowe (70%). W gestii rządów poszczególnych państw pozostawiono by przede wszystkim emerytury i renty (73%), system podatkowy (68%), opiekę społeczną (67%) i system szkolnictwa (66%).

5.2 Poparcie dla Europejskiej Unii Monetarnej

- Połowa Polaków popiera Europejską Unię Monetarną

Co drugi (49%) Polak jest za wspólną walutą. 39% respondentów nie popiera Europejskiej Unii Monetarnej, a 12% nie ma zdania na ten temat. Poparcie dla euro nie zmieniło się przez ostatnie pół roku i jest wyraźnie niższe jedynie od poziomu z jesieni 2004 roku – 65%.

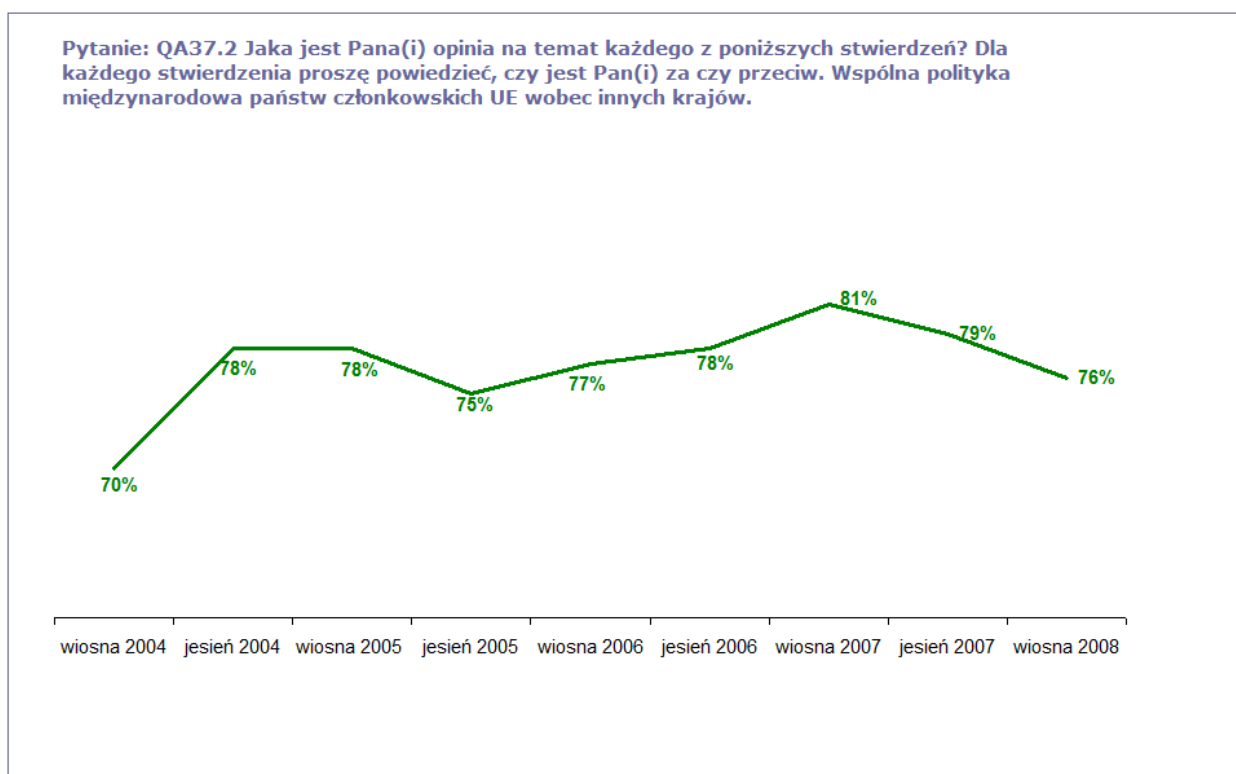
Europejską Unię Monetarną w największym stopniu popierają 15-24-latkowie (61%), osoby z wyższym wykształceniem, uczniowie i studenci (po 57%), a także pracownicy fizyczni (65%) i mieszkańcy dużych miast (59%). Najmniej osób będących za wprowadzeniem euro jest wśród respondentów w wieku 55 i więcej lat (33%), z wykształceniem podstawowym (30%) oraz emerytów (31%).

Polacy popierają wspólną walutę wyraźnie rzadziej niż ogół Europejczyków (60%). Poparcie dla euro najwyższe jest w Słowenii (90%), Irlandii (87%), Belgii (84%), Luksemburgu (82%) i Finlandii (80%). Najmniejsza część społeczeństwa jest za Europejską Unią Monetarną w Wielkiej Brytanii (26%), Szwecji (48%) i właśnie w Polsce.

5.3 Poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej

- Trzy czwarte Polaków popiera wspólną politykę międzynarodową państw członkowskich UE

Trzy czwarte (76%) respondentów popiera wspólną politykę międzynarodową państw członkowskich UE wobec innych krajów. Sprzeciwia się takiemu rozwiązaniu jedynie 13% badanych, zaś 11% nie ma na ten temat zdania. Poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej UE zmniejsza się powoli od wiosny 2007 roku, gdy wynosiło 81%.

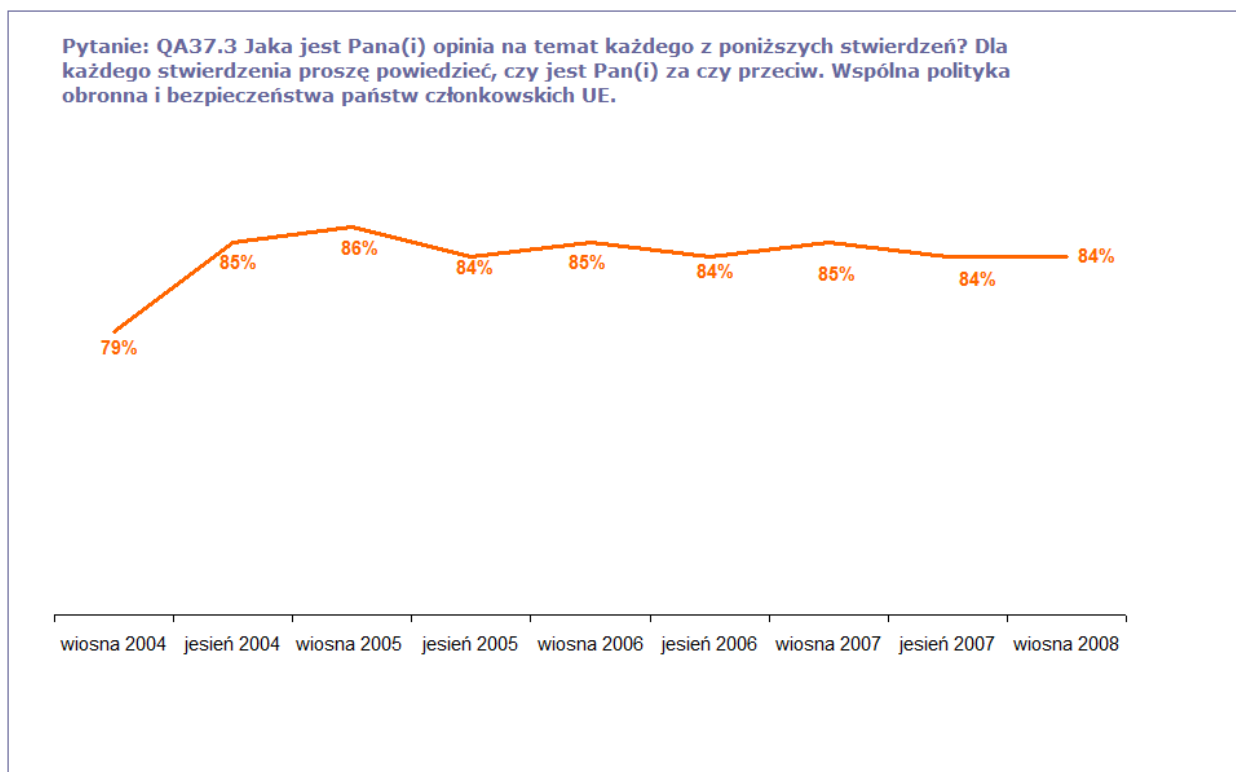
Wspólną politykę zagraniczną UE w największym stopniu popierają osoby z wyższym wykształceniem (86%), badani w przedziale wiekowym 25-39 lat (83%) oraz 40-54 lat (82%), deklarujący lewicowe poglądy polityczne (83%), bezrobotni (88%), prywatni przedsiębiorcy oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska (po 85%), a także mieszkańcy dużych miast (82%). Poparcie dla tej idei jest natomiast najniższe wśród osób w wieku 55 i więcej lat (63%), z wykształceniem podstawowym (64%) oraz emerytów (63%).

Poparcie dla wspólnej polityki międzynarodowej UE jest w naszym kraju wyższe od średniej europejskiej (68%). Najbardziej takie rozwiązanie popierają mieszkańcy Cypru (86%), Niemcy, Słoweńcy (po 82%) i Grecy (80%). Najmniejszym poparciem cieszy się ono w Wielkiej Brytanii (49%), Portugalii (51%), Szwecji i na Maltce (po 55%).

5.4 Poparcie dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa

- Zdecydowana większość Polaków popiera wspólną politykę obronną i bezpieczeństwa

Wspólna polityka obronna i bezpieczeństwa jest popierana przez 84% Polaków. Sprzeciwia się jej 8% mieszkańców naszego kraju, a pozostali (8%) nie mają na ten temat zdania. Poparcie dla tej idei nie zmienia się w sposób istotny od jesieni 2004 roku.

Wspólna polityka obronności jest popierana najczęściej przez osoby w przedziale wiekowym 25-39 lat (91%), osoby z wykształceniem wyższym (89%), deklarujące lewicowe (89%) bądź centrowe (90%) poglądy polityczne, prywatnych przedsiębiorców, pracowników fizycznych i bezrobotnych (po 91%). Najniższe poparcie ma ta idea wśród badanych w wieku 55 i więcej lat (72%), z wykształceniem podstawowym (74%) i emerytów (73%).

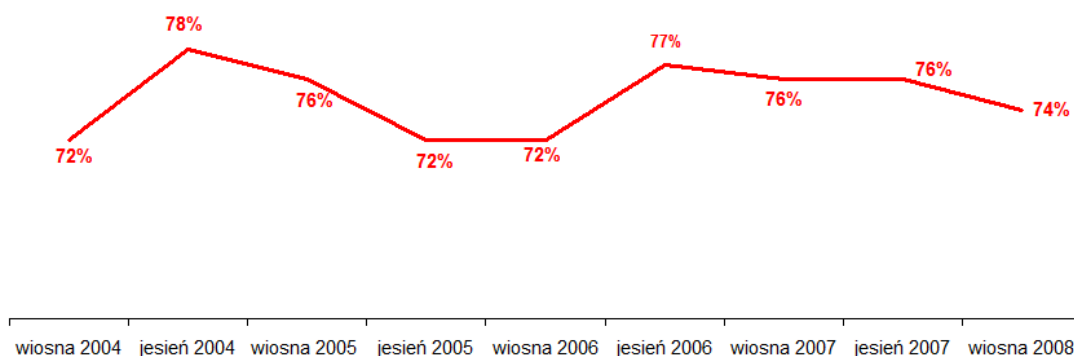
Poparcie dla wspólnej polityki bezpieczeństwa jest w Polsce wyższe od przeciętnego w krajach UE (76%). Wspólną politykę w tym zakresie najbardziej popierają mieszkańcy Cypru (94%), Belgowie (89%), Niemcy (88%), mieszkańcy Luksemburga, Słoweńcy (po 87%) oraz Słowacy i Estończycy (po 86%). Najniższy odsetek osób będących za tą ideą odnotowano w Wielkiej Brytanii (56%), Portugalii (59%), Irlandii (60%), Austrii (61%) i Szwecji (62%).

5.5 Poparcie dla dalszego rozszerzenia Unii Europejskiej

- Poparcie dla dalszego rozszerzenia jest w Polsce najwyższe w UE

Poparcie dla dalszego rozszerzenia UE jest w Polsce wysokie – trzy czwarte (74%) mieszkańców naszego kraju jest za dalszym rozszerzeniem UE poprzez przyłączenie innych krajów w przyszłych latach. Rozszerzenia Wspólnoty nie popiera jedynie 12% Polaków. 14% ankietowanych nie ma na ten temat zdania. Od wejścia Polski do Unii Europejskiej poparcie dla jej dalszego rozszerzenia utrzymuje się w naszym kraju na wysokim i mniej więcej stałym poziomie.

Pytanie: QA37.4 Jaka jest Pana(i) opinia na temat każdego z poniższych stwierdzeń? Dla każdego stwierdzenia proszę powiedzieć, czy jest Pan(i) za czy przeciw. Dalsze rozszerzenie UE poprzez przyłączenie innych krajów w przyszłych latach.

Odsetek osób popierających dalsze rozszerzenie UE najwyższy jest wśród osób w wieku od 15 do 24 lat (83%), osób z wykształceniem wyższym, uczniów i studentów (po 81%), kierowników (82%), gospodyń domowych (83%), a także wśród mieszkańców dużych miast (81%). Najniższe poparcie dla rozszerzenia jest wśród ankietowanych w wieku 55 i więcej lat (65%), z wykształceniem podstawowym (57%) oraz emerytów (63%).

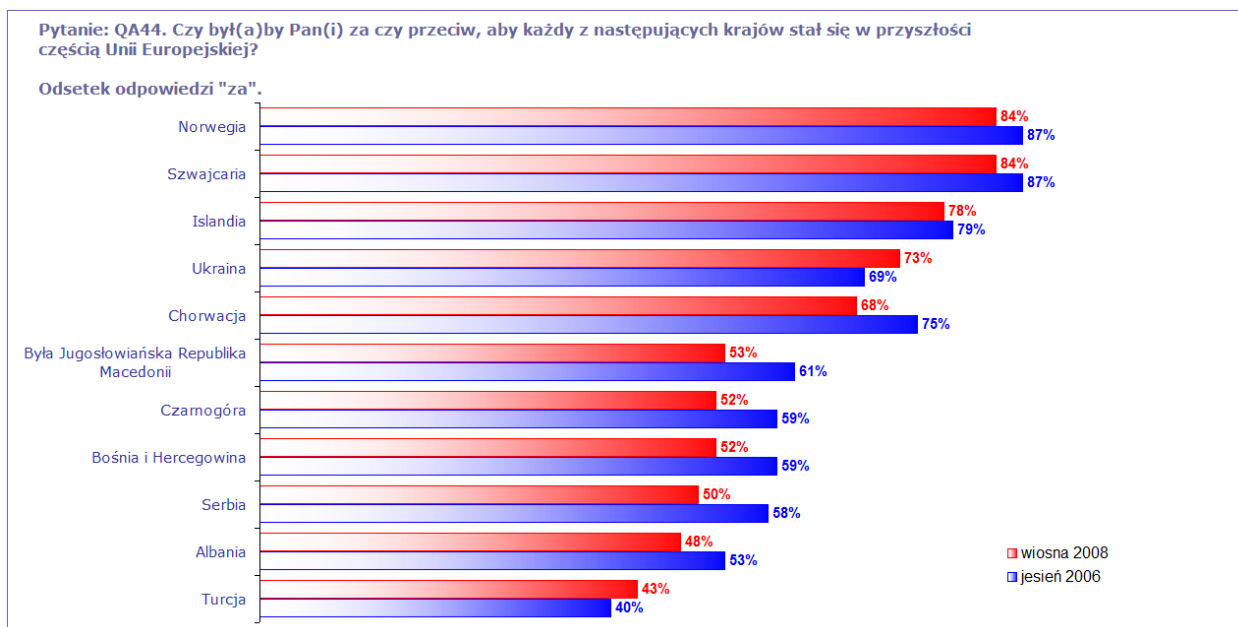
Poparcie dla idei dalszego rozszerzenia Unii Europejskiej jest w naszym kraju najwyższe w UE i zdecydowanie przewyższa europejską średnią (47%). Równie wysokie, jak w Polsce, poparcie dla dalszego rozszerzenia UE jest jedynie w Słowenii (74%). Najrzadziej popierają przyjmowanie do Wspólnoty nowych państw mieszkańcy Austrii (27%), Francji (31%), Niemiec (33%) i Wielkiej Brytanii (36%).

- Norwegia, Szwajcaria, Islandia i Ukraina to kraje, których przyjęcie do UE ma najwięcej zwolenników wśród Polaków

Zdecydowana większość Polaków akceptuje wejście do Unii Europejskiej Norwegii (84%), Szwajcarii (84%), Islandii (78%), Ukrainy (73%) i Chorwacji (68%). Nieco ponad połowa respondentów jest za przyjęciem do UE Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii (53%), Czarnogóry (52%) oraz Bośni i Hercegowiny (52%). Co drugi Polak popiera akcesję Serbii (50%), 48% Albanii, 44% Kosowa, a 43% Turcji.

Przeciwników wejścia do Unii Europejskiej poszczególnych krajów jest od 5% w przypadku Norwegii, do 41% w przypadku Turcji.

W porównaniu z jesienią 2006 roku spadło poparcie dla przyjęcia do UE wszystkich wymienionych krajów z wyjątkiem Ukrainy (wzrost o 4 punkty procentowe) i Turcji (wzrost o 3 punkty procentowe). Najbardziej zmniejszył się odsetek respondentów będących za akcesją Serbii i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii (o 8 punktów procentowych) oraz Chorwacji, Czarnogóry oraz Bośni i Hercegowiny (o 7 punktów procentowych).

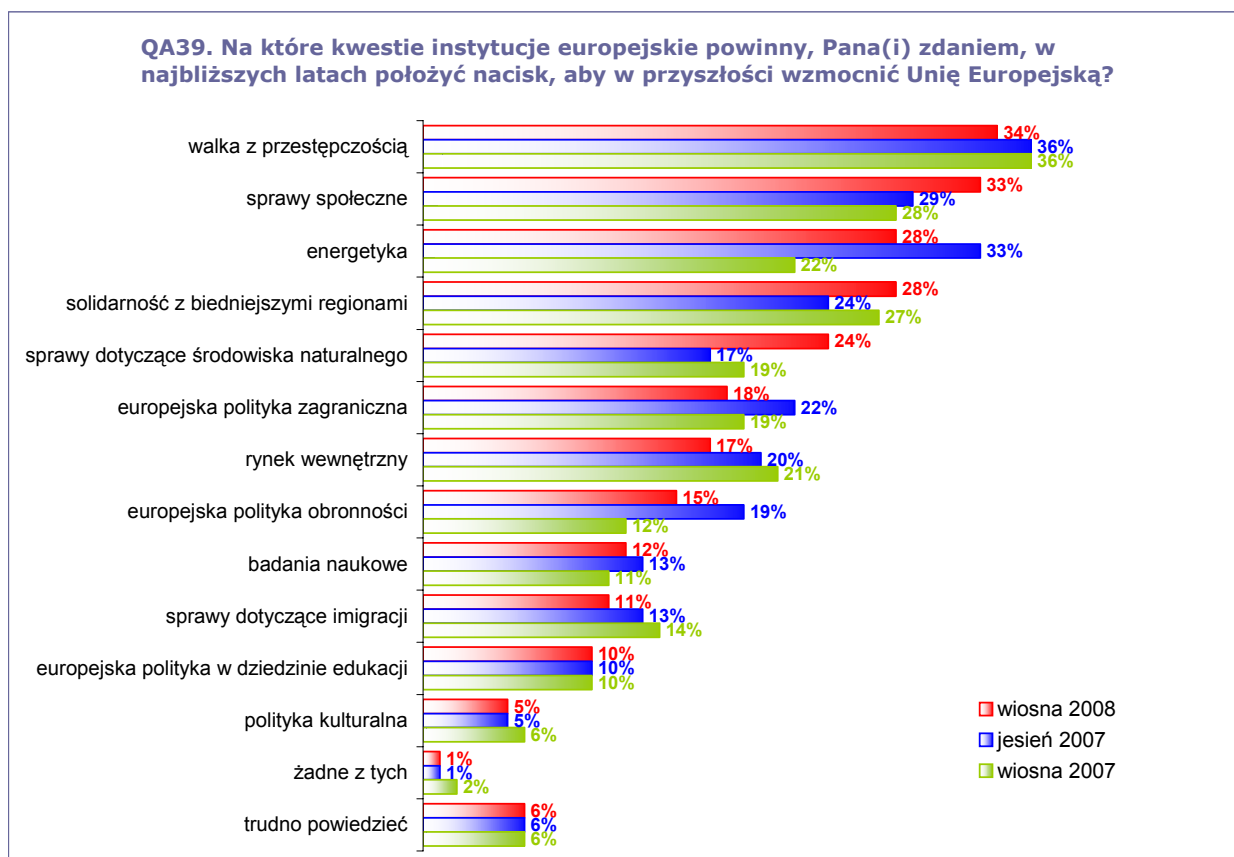
Przeciętnie w Europie przyjęcie do UE Norwegii popierane jest przez respondentów 78%, Szwajcarii przez 77%, Islandii przez 71%, Ukrainy przez 43%, Chorwacji przez 52%, Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii przez 40%, Czarnogóry przez 41%, Bośni i Hercegowiny przez 40%, Serbii przez 38%, Albanii przez 34% i Turcji przez 31%, a Kosowa przez 34%.

5.6 Oczekiwania wobec integracji europejskiej w najbliższych latach

- Zdaniem Polaków, w najbliższych latach Unia Europejska powinna położyć nacisk na walkę z przestępczością i sprawy społeczne

Wśród kwestii, na które instytucje europejskie powinny położyć nacisk w najbliższych latach, aby w przyszłości wzmocnić Unię Europejską, Polacy najczęściej wymieniają walkę z przestępczością (34%) oraz sprawy społeczne (33%). Po 28% respondentów wskazuje na energetykę i solidarność z biedniejszymi regionami, a 24% na sprawy dotyczące środowiska naturalnego.

Rzadziej wymieniane są: europejska polityka zagraniczna (18%), rynek wewnętrzny (17%) i europejska polityka obronności (15%). Według 12% Polaków nacisk należy położyć na badania naukowe, 11% mówi o sprawach dotyczących imigracji, 10% o europejskiej polityce w dziedzinie edukacji, a 5% o polityce kulturalnej.

Hierarchia ważnych dla instytucji europejskich kwestii wymienianych przez Polaków nie zmieniła się istotnie w porównaniu z ubiegłym rokiem. Nieco częściej niż jesienią 2007 roku wskazywane są sprawy społeczne (o 4 punkty procentowe), solidarność z biedniejszymi regionami (o 4 punkty procentowe) i sprawy dotyczące środowiska naturalnego (o 7 punktów procentowych). Pozostałe kwestie wymieniane są nieco rzadziej niż sześć miesięcy temu.

Konieczność walki z przestępczością jest najczęściej wymieniana przez osoby w wieku 55 i więcej lat (37%), z wykształceniem średnim (39%), gospodynie domowe (40%) i emerytów (39%). Sprawy społeczne są ważne przede wszystkim zdaniem osób z wykształceniem podstawowym (43%) i gospodyń domowych (42%). W przypadku energetyki i solidarności z biedniejszymi regionami żadna z grup nie wyróżnia się istotnie wyższym odsetkiem wskazań.

Również ogół Europejczyków najczęściej wskazuje, że UE powinna się przede wszystkim zająć walką z przestępczością (33%) i energetyką (30%). Częściej niż w Polsce wskazywane są ochrona środowiska (33%) i imigracja (32%), a rzadziej sprawy społeczne (24%).

6 POSTAWY WOBEC GLOBALIZACJI

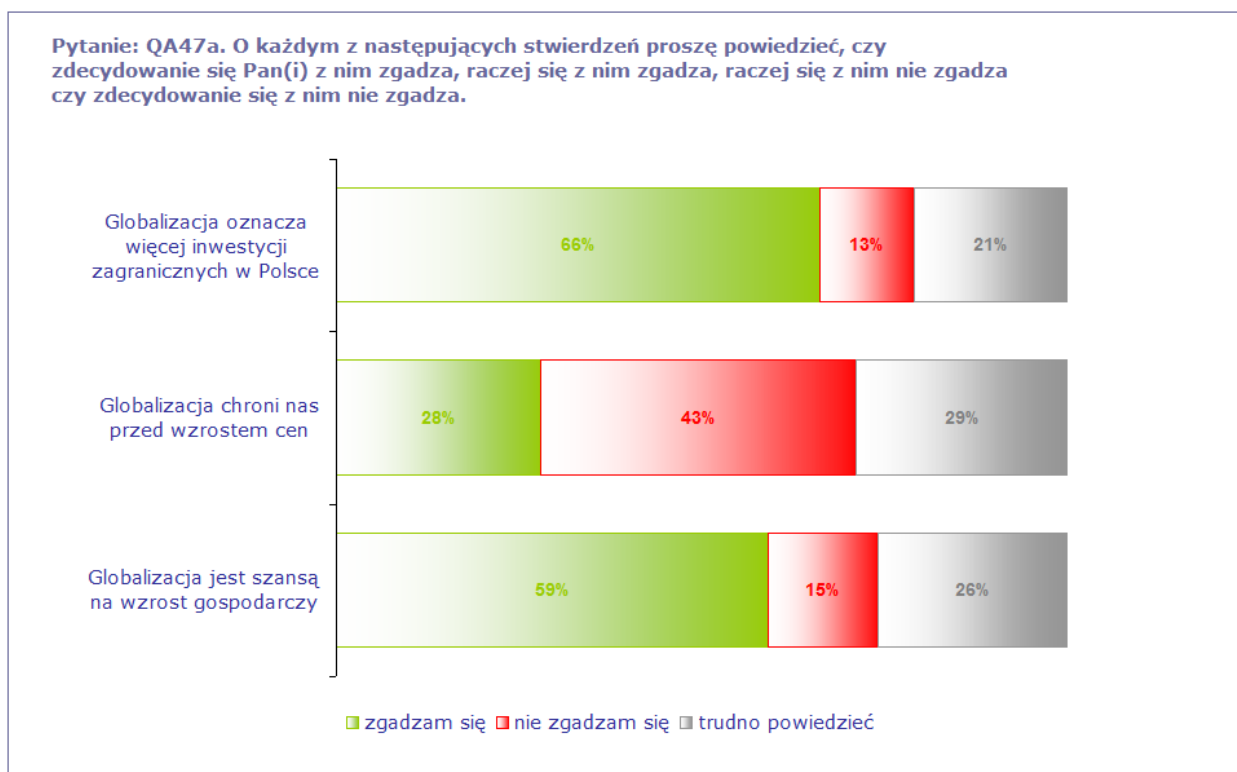
6.1 Wpływ globalizacji na gospodarkę

- Globalizacja oznacza dla Polaków więcej inwestycji zagranicznych w Polsce

66% Polaków zgadza się ze stwierdzeniem, że globalizacja oznacza więcej inwestycji zagranicznych w Polsce, w tym 15% zgadza się z nim w sposób zdecydowany. Przeciwnego zdania jest 13% ankietowanych, a więcej niż co piąty (21%) nie ma na ten temat zdania.

Nieco mniej respondentów (59%, 12% zdecydowanie) uważa, że globalizacja jest szansą na wzrost gospodarczy. Nie zgadza się z tą opinią 15% Polaków, a aż 26% nie ma zdania.

Polacy rzadko (28%) sądzą, że globalizacja chroni nas przed wzrostem cen, a tylko 4% twierdzi tak w sposób zdecydowany. 43% ankietowanych uważa, że globalizacja nie jest receptą na inflację, a 29% nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie.

Globalizacja jest szansą na wzrost gospodarczy najczęściej w opinii osób w wieku 15-24 lata (70%), uczniów i studentów (71%) oraz pracowników biurowych (70%) i kadry zarządzającej (78%). Nie zgadzają się z tym stwierdzeniem najczęściej osoby między 25 a 39 rokiem życia (18%), osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne (19%) oraz prywatni przedsiębiorcy (23%), gospodynie domowe, bezrobotni (po 24%) i mieszkańcy wsi (18%).

Z twierdzeniem, że globalizacja chroni nas przed wzrostem cen, najczęściej zgadzają się badani między 25 a 39 rokiem życia (36%), osoby z wykształceniem wyższym (38%), respondenci zajmujący kierownicze stanowiska (41%) oraz pracownicy umysłowi (45%). Największy odsetek osób będących przeciwnego zdania jest wśród respondentów z wyższym wykształceniem (48%), prywatnych przedsiębiorców (50%), kierowników i bezrobotnych (po 49%).

Globalizacja to więcej inwestycji zagranicznych w Polsce najczęściej według osób między 15 i 24 rokiem życia (75%), oraz w przedziale wieku 25-39 lat (74%), osób z wykształceniem wyższym (77%), uczniów i studentów (76%), kierowników (80%), pracowników fizycznych (75%) oraz mieszkańców małych i średnich miast (72%). Przeciwnego zdania są najczęściej 40-54-latkowie, pracownicy umysłowi i gospodynie domowe (po 16%).

Globalizacja jest szansą na wzrost gospodarczy nieznacznie rzadziej zdaniem ogółu Europejczyków (56%) niż Polaków. Nie zgadza się z tym stwierdzeniem średnio 27% respondentów. Najczęściej zgadzają się, że globalizacja to szansa na wzrost gospodarczy Duńczycy (85%) i Szwedzi (83%). Przeciwnego zdania są najczęściej Grecy (59%) i Francuzi (42%).

Mieszkańcy Polski nieco częściej od średniej dla UE (22%) uważają, że globalizacja chroni nas przed wzrostem cen. Ze stwierdzeniem tym najczęściej zgadzają się Portugalczycy (33%), Rumuni, Szwedzi (po 31%) oraz Włosi (30%). Najczęściej oceniają, że nie jest ono prawdziwe Niemcy i Francuzi (po 83%) oraz Grecy (82%).

Polacy częściej od średniej europejskiej (57%) uważają, że globalizacja oznacza więcej inwestycji zagranicznych w ich kraju. Z opinią tą zgadzają się najczęściej mieszkańcy Danii i Cypru (po 82%), a nie zgadzają się Grecy (42%), Belgowie (37%) i Niemcy (34%).

6.2 Globalizacja a nierówności społeczne

- Połowa Polaków uważa, że globalizacja powiększa nierówności społeczne

Co dziesiąty Polak (10%) jest przekonany, że globalizacja powiększa nierówności społeczne, a dalsze 38% uważa, że raczej tak jest. Co czwarty (26%) respondent nie zgadza się z tą opinią, ale jedynie 3% nie zgadza się z nią w sposób zdecydowany. 26% badanych nie ma zdania na ten temat.

O tym, że globalizacja powiększa nierówności społeczne przekonani są najczęściej respondenci w wieku 40-54 lata, z wykształceniem średnim (po 52%), pracownicy umysłowi (53%) i bezrobotni (58%). Najczęściej nie zgadzają się z tym stwierdzeniem respondenci w wieku 15-24 lata (36%) oraz 25-39 lat (34%), a także osoby z wykształceniem wyższym (37%), uczniowie i studenci (36%) oraz kierownicy (50%).

Polacy nieco rzadziej od średniej europejskiej (56%) uważają, że globalizacja powiększa nierówności społeczne. Najczęściej podzielają tę opinię Słoweńcy, Grecy (po 76%) i Francuzi (74%), a nie zgadzają się z nią Duńczycy i Holendrzy (po 44%).

6.3 Globalizacja a kultury narodowe

- Co trzeci Polak uważa globalizację za zagrożenie dla polskiej kultury

Według 32% respondentów globalizacja stanowi zagrożenie dla polskiej kultury, w tym 6% jest o tym całkowicie przekonane. Odsetek Polaków, którzy nie dostrzegają tego rodzaju niebezpieczeństwa w związku z globalizacją, jest wyższy i wynosi 46%. Jednoznacznej opinii na ten temat nie wyraża 22% ankietowanych.

Najwięcej osób obawiających się wpływu globalizacji na polską kulturę jest wśród pracowników umysłowych (37%) i mieszkańców wsi (35%). Najczęściej nie zgadzają się z tym poglądem osoby między 15 a 24 rokiem życia (56%), osoby z wykształceniem wyższym (56%), uczniowie i studenci (57%) oraz osoby o lewicowych poglądach politycznych (56%), kierownicy (60%), pracownicy fizyczni (56%), a także mieszkańcy dużych (54%) i mniejszych miast (53%).

Polacy rzadziej od średniej europejskiej (39%) uważają globalizację za zagrożenie dla kultury swojego kraju. Najbardziej obawiają się jej negatywnego wpływu na kulturę Cypryjczycy (65%) i Grecy (63%). Najczęściej sądzą, że nie stanowi ona zagrożenia, Niemcy (64%), Finowie (61%), Duńczycy, Holendrzy (po 59%), Belgowie i Szwedzi (po 57%).

6.4 Beneficjenci globalizacji

- Ponad połowa Polaków jest zdania, że korzyści z globalizacji odnoszą przede wszystkim wielkie firmy

Ponad połowa (53%) Polaków jest zdania, że globalizacja jest korzystna jedynie dla wielkich firm, a nie dla obywateli, w tym co piąty badany (19%) zdecydowanie się z tym zgadza. Przeciwnego zdania jest 23% respondentów i mniej więcej tyle samo (24%) nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie.

Najwyższy odsetek osób uważających, że na globalizacji korzystają tylko wielkie firmy, jest wśród respondentów w wieku 40-54 lat, z wykształceniem średnim (po 57%), pracowników fizycznych (58%) i bezrobotnych (57%). Nie zgadzają się z tym najczęściej osoby między 15 a 24 rokiem życia (38%), osoby z wykształceniem wyższym (34%), uczniowie i studenci (38%) oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska (42%).

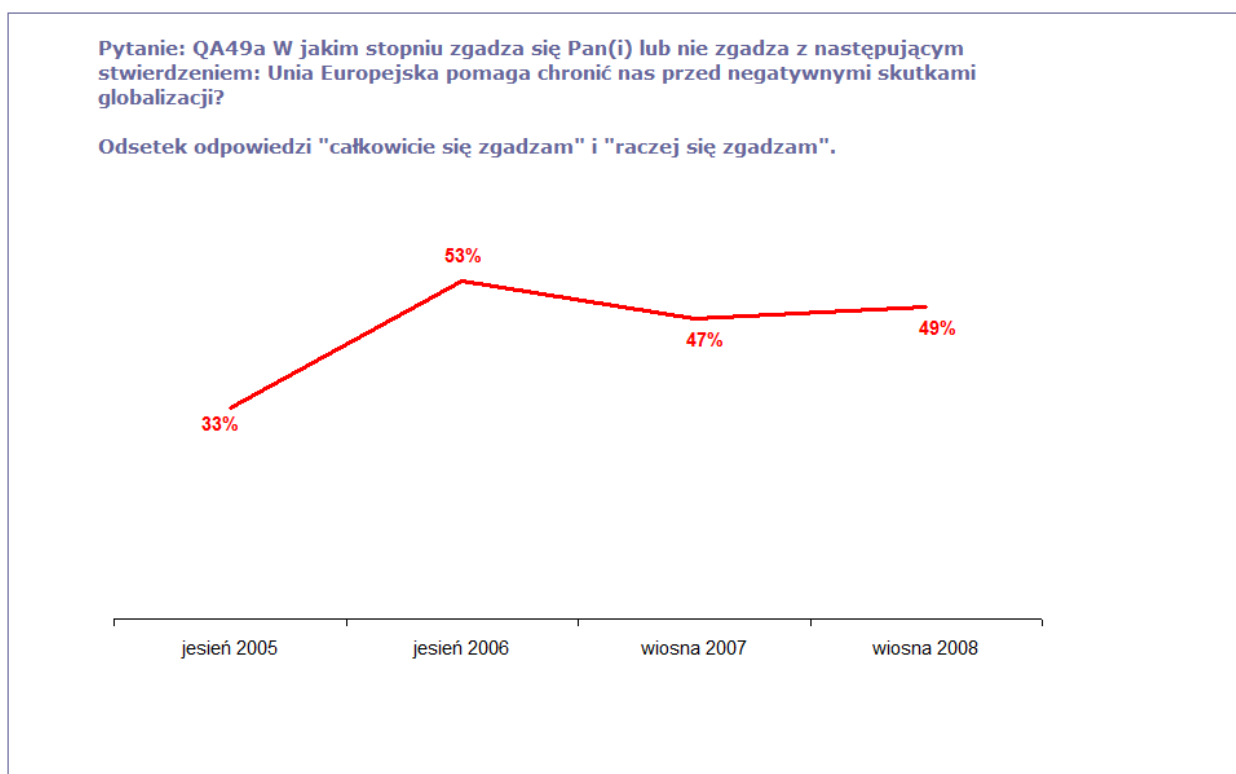
Polacy rzadziej od średniej europejskiej (63%) uważają, że globalizacja przynosi korzyści jedynie wielkim firmom i równie często się z tym nie zgadzają (22%). Więcej jest w naszym kraju osób, które nie potrafią udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Korzyści z globalizacji odnoszą przede wszystkim wielkie firmy najczęściej zdaniem Greków (84%) i Francuzów (82%). Nie zgadzają się z tą opinią najczęściej Duńczycy (54%), Szwedzi (45%) i Holendrzy (41%).

6.5 Globalizacja a Unia Europejska

- Połowa Polaków uważa, że Unia Europejska chroni nas przed negatywnymi skutkami globalizacji

Połowa Polaków (49%) zgadza się, że Unia Europejska pomaga chronić nas przed negatywnymi skutkami globalizacji. 5% badanych zgadza się z tą opinią całkowicie, a 44% raczej się z nią zgadza. Przeciwnego zdania jest 24% respondentów, a 27% nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie.

Ze stwierdzeniem, UE chroni nas przed negatywnymi skutkami globalizacji, zgadzają się najczęściej osoby między 15 a 24 rokiem życia (62%), osoby z wyższym wykształceniem, uczniowie i studenci (po 56%), pracownicy umysłowi (61%), a także mieszkańcy dużych miast (58%). Najrzadziej podzielają tę opinię ankietowani z wykształceniem podstawowym (34%), emeryci (37%) i mieszkańcy wsi (38%).

Polacy nieco częściej od ogółu Europejczyków (44%) uważają, że Unia Europejska pomaga chronić nas przed negatywnymi skutkami globalizacji. Ze stwierdzeniem tym nie zgadza się 35% respondentów w UE. Najczęściej pozytywną rolę Unii dostrzegają Duńczycy (62%), Belgowie (61%) i Holendrzy (59%), zaś najrzadziej Łotysze (26%), Austriacy (30%) i Litwini (36%).

7% Polaków zdecydowanie, a dalsze 52% raczej zgadza się, że dzięki Unii Europejskiej obywatele Europy mogą odnieść większe korzyści z pozytywnych skutków globalizacji. 16% badanych nie zgadza się z tym stwierdzeniem, a 25% nie ma na ten temat zdania.

Przed rokiem odsetek Polaków dostrzegających pozytywną rolę UE w zapewnianiu nam korzyści z pozytywnych skutków globalizacji nie różnił się istotnie od obecnego wynosząc 60%. Podobnie jesienią 2006 roku, kiedy sięgał on 63%.

Najczęściej zgadzają się z powyższą opinią osoby w wieku 15-24 lata, 25-39 lat (po 67%), osoby z wykształceniem wyższym (72%), uczniowie i studenci (70%), badani pracujący na kierowniczych stanowiskach (87%), pracownicy fizyczni (70%) oraz mieszkańcy dużych miast (70%). Najrzadziej podzielają ją osoby w wieku 55 i więcej lat (50%), z wykształceniem podstawowym (40%), bezrobotni (41%) i mieszkańcy wsi (46%).

UE pomaga korzystać z globalizacji – z tym zdaniem Polacy zgadzają się (59%) częściej od średniej europejskiej (48%) i prawie dwukrotnie rzadziej (16%) są przeciwnego zdania (31%). Odsetek osób, które zgadzają się z tą opinią, jest najwyższy w Dani i Szwecji (po 72%), Belgii (61%) oraz Finlandii (60%), a najniższy we Francji (37%), na Łotwie i w Austrii (po 38%).

PODSUMOWANIE

W świetle wyników kolejnej edycji badania Eurobarometr Polacy ukazują się jako **naród optymistów zadowolonych z sytuacji w kraju i życiu prywatnym, a także oczekujących ich dalszej poprawy**. Niestłabnący optymizm wyróżnia Polaków na tle pozostałych Europejczyków, w szczególności mieszkańców „nowych” państw członkowskich Unii Europejskiej.

Trzy czwarte Polaków (75%) jest zadowolone ze swojego życia, a co trzeci (35%) spodziewa się, że w następnych 12 miesiącach jego życie będzie lepsze. Równie pozytywnie postrzegana jest sytuacja w kraju – według ponad połowy respondentów (55%) sprawy idą w dobrym kierunku, 30% uważa, że sytuacja w gospodarce będzie w najbliższym roku lepsza, a 41% ma takie przewidywania w stosunku do sytuacji na rynku pracy. Co więcej odsetek pozytywnych ocen kierunku biegu spraw, sytuacji gospodarczej Polski oraz sytuacji na rynku pracy w najbliższych 12 miesiącach zdecydowanie przewyższają średnią dla Unii Europejskiej (odpowiednio 32%, 16% i 21%).

Odzwierciedleniem korzystnego postrzegania sytuacji w gospodarce i na rynku pracy są odpowiedzi Polaków na pytanie o najważniejsze problemy przed jakimi stoi nasz kraj. Coraz **bardziej martwimy się wzrostem cen** (6% w 2006 roku i 33% obecnie) i **sytuacją w służbie zdrowia** (30% i 49%), a coraz **mniej bezrobociem** (78% i 27%).

Optymizmowi Polaków towarzyszy **wysokie, nawet mimo tendencji spadkowej, zaufanie do instytucji europejskich i samej UE**. Unii Europejskiej ufa 59% Polaków (przed rokiem 68%), Parlamentowi Europejskiemu 53% (przed rokiem 60%), a Komisji Europejskiej 54% (przed rokiem 60%).

Polacy mają zaufanie do UE pomimo tego, że tylko nieco więcej niż co trzeci (38%) uważa, że jego głos liczy się w UE. Jest to zresztą wartość przewyższająca średnią europejską (31%). Nieco więcej badanych (51%) czuło, że ma wpływ na sprawy Polski – podobna zależność, większe poczucie wpływu na sprawy kraju niż UE, obserwowana jest w całej Wspólnocie.

Polacy z nadzieją patrzą nie tylko na przyszłość swojego kraju, także na przyszłość Unii Europejskiej. 63% mieszkańców naszego kraju uważa, że **sprawy w Unii Europejskiej idą w dobrym kierunku**. Średnia europejska to w tym przypadku 42%. Ponad trzy czwarte Polaków (76%) optymistycznie myśli o przyszłości UE i w pozytywnym myśleniu na ten temat wyprzedzają nas jedynie Duńczycy (77%).

Polacy są wciąż przekonani, że **w Unii Europejskiej żyje się lepiej niż w Polsce**. Lepsza jest sytuacja w gospodarce (75%), sytuacja na rynku pracy (78%), sytuacja pod względem kosztów utrzymania (79%) i cen energii (74%), a jakość życia wyższa (82%). Unia dobrze się nam kojarzy – 58% Polaków ma z nią skojarzenia dobre, a 35% neutralne.

Niezmiennie **wysokie jest w naszym kraju poparcie dla członkostwa w Unii Europejskiej**, które 65% Polaków uważa za coś dobrego, a 77% sądzi, że nasz kraj na nim skorzystał. Odsetki te obniżyły się w ciągu ostatniego pół roku (w każdym przypadku o 6 punktów procentowych), jednak nie zaobserwowano równie istotnego wzrostu odsetka przeciwników polskiej akcesji. Zwiększyła się jedynie liczba osób obojętnych wobec członkostwa. Zdaniem Polaków nasz kraj skorzystał na członkostwie w UE przede wszystkim dlatego, że zwiększyły się możliwości znalezienia zatrudnienia.

Polacy wyróżniają się na tle ogółu narodów UE skalą poparcia dla dalszej integracji europejskiej. Wyjątkiem jest tu jedynie wspólna waluta, której wprowadzenia chciałaby tylko połowa Polaków (49% wobec 60% przeciętnie w krajach UE). Poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej (76%) oraz wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa (84%) jest wysokie, a

poparcie dla dalszego rozszerzenia – najwyższe w UE (74%). Polacy są również zwolennikami podejmowania na szczeblu europejskim decyzji w wielu ważnych obszarach.

Obraz globalizacji w polskim społeczeństwie nie jest ani jednoznacznie pozytywny ani negatywny. W opinii Polaków globalizacja oznacza więcej inwestycji zagranicznych w naszym kraju (66%) oraz szansę na wzrost gospodarczy (59%). Jednak nie chroni nas ona przed wzrostem cen (43%), może być przyczyną powiększania się nierówności społecznych (48%), a korzystają z niej przede wszystkim wielkie firmy (53%). Rola **UE** w tym procesie jest zdaniem Polaków pozytywna – 49% uważa, że **pomaga chronić nas przed negatywnymi skutkami globalizacji**, przeciwnego zdania jest jedynie 24%.

METODOLOGIA

Między 25 marca a 4 maja 2008 r., TNS Opinion & Social, konsorcjum utworzone pomiędzy Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe, przeprowadziło na zlecenie Dyrekcji Generalnej Komunikacji Komisji Europejskiej, badanie opinii publicznej Eurobarometr 69.2.

Standardowe badanie Eurobarometr jest częścią fali 69.2, obejmuje obywateli poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej w wieku 15 lat i więcej. Sondażem objęto również trzy państwa kandydujące (Chorwacja, Turcja i Była Jugosłowiańska Republika Macedonii) oraz północną część Cypru. W przypadku tych państw sondaż objął ludność narodową oraz obywateli Unii Europejskiej mieszkających tam i posługujących się jednym z języków narodowych tych krajów w stopniu umożliwiającym udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu. Podstawowa konstrukcja próby zastosowana we wszystkich krajach oparta jest na warstwowej próbie losowej. W każdym państwie unijnym ustalono liczbę punktów startowych losowania, proporcjonalną do liczby ludności danego kraju i do gęstości zaludnienia.

Punkty startowe wyznaczono systematycznie w każdej jednostce administracyjnej, po przeprowadzeniu warstwowania ze względu na typ jednostki i typ obszaru. W ten sposób zapewniono reprezentację całego terytorium przebadanych krajów zgodnie z EUROSTAT NUTS 2 (lub ekwiwalentnych) i zgodnie z rozmieszczeniem ludności na obszarach wielkomiejskich, miejskich i wiejskich. W każdym z wybranych punktów startowych wylosowano adres startowy. Kolejne adresy były wybierane jako n-ty adres od startowego z zastosowaniem standardowej metody random route. W każdym gospodarstwie domowym respondent był wybierany według wieku. Wszystkie wywiady były wywiadami bezpośrednimi (face-to-face). Przeprowadzono je w mieszkaniach respondentów w odpowiednim języku narodowym. Przy gromadzeniu danych korzystano z pomocy CAPI (Computer Assisted Personal Interview) w tych krajach, gdzie użycie tej techniki było możliwe.

SKRÓT	KRAJ	AGENCJA BADAWCZA	LICZBA WYWIADÓW	DATY REALIZACJI		POPULACJA 15+
BE	Belgia	TNS Dimarso	1.003	01/04/2008	04/05/2008	8.786.805
BG	Bułgaria	TNS BBSS	1.000	27/03/2008	07/04/2008	6.647.375
CZ	Czechy	TNS Aisa	1.014	02/04/2008	17/04/2008	8.571.710
DK	Dania	TNS Gallup DK	1.005	02/04/2008	04/05/2008	4.432.931
DE	Niemcy	TNS Infratest	1.534	29/03/2008	28/04/2008	64.546.096
EE	Estonia	Emor	1.006	27/03/2008	21/04/2008	887.094
EL	Grecja	TNS ICAP	1.000	28/03/2008	17/04/2008	8.691.304
ES	Hiszpania	TNS Demoscopia	1.033	27/03/2008	26/04/2008	38.536.844
FR	Francja	TNS Sofres	1.040	27/03/2008	27/04/2008	46.425.653
IE	Irlandia	TNS MRBI	1.004	28/03/2008	30/04/2008	3.375.399
IT	Włochy	TNS Abacus	1.022	25/03/2008	26/04/2008	48.892.559
CY	Cypr	Synovate	504	31/03/2008	24/04/2008	638.900
	terytorium Cypru					
CY(tcc)	Północnego	KADEM	500	28/03/2008	30/04/2008	143.226
LV	Łotwa	TNS Latvia	1.008	02/04/2008	29/04/2008	1.444.884
LT	Litwa	TNS Gallup Lithuania	1.021	01/04/2008	22/04/2008	2.846.756
LU	Luksemburg	TNS ILReS	501	26/03/2008	29/04/2008	388.914
HU	Węgry	TNS Hungary	1.000	28/03/2008	26/04/2008	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	26/03/2008	16/04/2008	335.476
NL	Holandia	TNS NIPO	1.041	01/04/2008	26/04/2008	13.017.690
		Österreichisches				
AT	Austria	Gallup-Institut	1.000	27/03/2008	20/04/2008	7.004.205
PL	Polska	TNS OBOP	1.000	30/03/2008	23/04/2008	32.155.805
PT	Portugalia	TNS EUROTESTE	1.001	26/03/2008	24/04/2008	8.080.915
RO	Rumunia	TNS CSOP	1.019	25/03/2008	23/04/2008	18.246.731
SI	Słowenia	RM PLUS	1.003	01/04/2008	27/04/2008	1.729.298
SK	Słowacja	TNS AISA SK	1.085	01/04/2008	20/04/2008	4.316.438
FI	Finlandia	TNS Gallup Oy	1.004	02/04/2008	04/05/2008	4.353.495
SE	Szwecja	TNS GALLUP	1.007	28/03/2008	27/04/2008	7.562.263
UK	Zjednoczone Królestwo	TNS UK	1.306	01/04/2008	24/04/2008	50.519.877
HR	Chorwacja	Puls	1.000	28/03/2008	24/04/2008	3.734.300
TR	Turcja	TNS PIAR	1.003	29/03/2008	27/04/2008	47.583.830
	Była Jugosłowiańska					
MK	Republika Macedonii	TNS Brima	1.006	29/03/2008	06/04/2008	1.648.012
OGÓŁEM			30.170	25/03/2008	04/05/2008	453.865.399

W każdym kraju przeprowadzono porównanie uzyskanej próby z całą populacją. Dane na temat populacji uzyskano ze statystyk EUROSTATU bądź statystyk krajowych. We wszystkich krajach przeprowadzono procedurę ważenia próby stosując wagi zgodnie z rozkładami brzegowymi i łącznymi, opartymi na danych o ludności. We wszystkich krajach płeć, wiek, region statystyczny NUTS 2 i wielkość miejscowości zamieszkania zostały wprowadzone do procedury iteracyjnej. Do ważenia międzynarodowego (np. średniej UE) TNS Opinion & Social stosuje oficjalne dane o liczbie ludności, dostarczane przez EUROSTAT lub statystyki krajowe. Wielkości populacji wykorzystane w powtórnej procedurze ważenia podane zostały w powyższej tabelicy.

Przypominamy Czytelnikom, że wszystkie wyniki sondaży są jedynie szacunkami, których dokładność zależy od liczebności próby oraz obserwowanego rozkładu procentowego. Przy próbie około 1000 wywiadów, rzeczywiste odsetki wahają się w niżej podanych przedziałach ufności:

Obserwowany odsetek	10% lub 90%	20% lub 80%	30% lub 70%	40% lub 60%	50%
Przedział ufności	± 1,9 punktu	± 2,5 punktu	± 2,7 punktu	± 3,0 punktu	± 3,1 punktu

QA1 Czy spotykając się z przyjaciółmi, dyskutuje Pan(i) na tematy polityczne często, czasami czy nigdy?

(171)

często	1
czasami	2
nigdy	3
trudno powiedzieć	4

EB68.1 QA1

QA2 Jeżeli ma Pan(i) mocno ugruntowane poglądy na jakiś temat, to czy stara się Pan(i) przekonywać do nich swoich przyjaciół, krewnych, kolegów z pracy? Czy zdarza się to...?

ODCZYTAJ

(172)

często	1
od czasu do czasu	2
rzadko	3
nigdy	4
trudno powiedzieć	5

EB68.1 QA2

QA3 Czy, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan(i) bardzo zadowolony(a), raczej zadowolony(a), raczej niezadowolony(a) czy zupełnie niezadowolony(a) z życia, jakie Pan(i) prowadzi?

ODCZYTAJ

(173)

Bardzo zadowolony(a)	1
Raczej zadowolony(a)	2
Raczej niezadowolony(a)	3
Zupełnie niezadowolony(a)	4
Trudno powiedzieć	5

EB68.1 QA3

NIE ZADAWAJ QA4a w CY(tcc) - CY (tcc) PRZEJDŹ DO QA4b

QA4a Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych dwunastu miesięcy? Czy najbliższe dwanaście miesięcy będzie lepsze, gorsze, czy takie same, jeśli chodzi o..?

ODCZYTAJ	Lepsze	Gorsze	Takie same	Trudno powiedzieć
----------	--------	--------	------------	-------------------

(174)	1	Ogólnie Pana(i) życie	1	2	3	4
(175)	2	Sytuację gospodarczą Polski	1	2	3	4
(176)	3	Sytuację finansową Pana(i) gospodarstwa domowego	1	2	3	4
(177)	4	Sytuację na rynku pracy w Polsce	1	2	3	4
(178)	5	Pana(i) osobistą sytuację zawodową	1	2	3	4
(179)	6	Sytuację gospodarczą Unii Europejskiej	1	2	3	4

EB68.1 QA5

ZADAJ QA4b TYLKO W CY(tcc) - INNI PRZEJDŹ DO QA5a

QA4b Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych dwunastu miesięcy? Czy najbliższe dwanaście miesięcy będzie lepsze, gorsze, czy takie same, jeśli chodzi o..?

	ODCZYTAJ	Lepsze	Gorsze	Takie same	Trudno powiedzieć
--	----------	--------	--------	------------	-------------------

(180)	1	Ogólnie Pana(i) życie	1	2	3	4
(182)	3	Sytuację finansową Pana(i) gospodarstwa domowego	1	2	3	4
(184)	5	Pana(i) osobistą sytuację zawodową	1	2	3	4
(185)	6	Sytuację gospodarczą Unii Europejskiej	1	2	3	4

NEW (BASED ON EB68.1 QA 5)

NIE ZADAWAJ QA5a w CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJŚĆ DO QA5b

QA5a O każdym z następujących obszarów proszę powiedzieć, czy sytuacja w Polsce jest lepsza czy gorsza od przeciętnej sytuacji w krajach Unii Europejskiej?

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ - JEDNA ODPOWIEŹ W WIERSZU)

	(ODCZYTAJ ZMIENIAJĄC LOSOWO KOLEJNOŚĆ)	ZNACZNIE LEPSZA	TROCHĘ LEPSZA	TROCHĘ GORSZA	ZNACZNIE GORSZA	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	---	--------------------	------------------	------------------	--------------------	----------------------

(186)	1	Sytuacja polskiej gospodarki	1	2	3	4	5
-------	---	------------------------------	---	---	---	---	---

(187)	2	Sytuacja na rynku pracy w Polsce	1	2	3	4	5
(188)	3	Koszty utrzymania w Polsce	1	2	3	4	5
(189)	4	Ceny energii w Polsce	1	2	3	4	5
(190)	5	Jakość życia w Polsce	1	2	3	4	5

EB67.2 QA7a (ITEMS 1-4) - QA7C (ITEM 5) TREND MODIFIED

QA6a Jakiego są Pana(i) zdaniem dwa najważniejsze problemy, wobec których stoi teraz Polska?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

	(196-211)
Przestępczość	1,
Sytuacja gospodarcza	2,
Wzrost cen \ inflacja	3,
Opodatkowanie	4,
Bezrobocie	5,
Terroryzm	6,
Obronność \ Polityka międzynarodowa	7,
Budownictwo mieszkaniowe	8,
Imigracja	9,
Służba zdrowia	10,
Szkolnictwo	11,
Emerytury	12,
Ochrona środowiska	13,
Kwestie związane z energetyką	14,
Inne (SPONTANICZNIE)	15,
Trudno powiedzieć	16,

EB68.1 QA6a

QA7a Ogólnie mówiąc, czy uważa Pan(i), że polskie członkostwo w Unii Europejskiej jest ...?

ODCZYTAJ

	(228)
czymś dobrym	1
czymś złym	2
ani dobrym, ani złym	3
trudno powiedzieć	4

EB68.1 QA12a

QA8a Biorąc wszystko pod uwagę, czy powiedział(a)by Pan(i), że Polska skorzystała czy też nie skorzystała z członkostwa w Unii Europejskiej?

(229)

skorzystała	1
nie skorzystała	2
trudno powiedzieć	3

EB68.1 QA13a

ZADAJ QA7b i QA8b TYLKO w FM, TR i HR - UE27 PRZEJŚĆ DO QA9a

NIE ZADAWAJ QA9a W CY(tcc) - ZADAJ TYLKO JEŚLI "POLSKA SKORZYSTAŁA Z CZŁONKOSTWA W UE" - KOD 1 w QA8a LUB QA8b - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA9b - INNI PRZEJDŹ DO QA10a

QA9a Dlaczego przede wszystkim można sądzić, że Polska skorzystała z bycia członkiem Unii Europejskiej?

(WRĘCZ KARTĘ - ZMIENIAJ KOLEJNOŚĆ - MAKS. 3 ODPOWIEDZI)

(234-246)

Unia Europejska ma dobry wpływ na stan demokracji w Polsce	1,
Unia Europejska przyczynia się do utrzymania pokoju i wzmocnienia bezpieczeństwa	2,
Unia Europejska przyczynia się do wzrostu gospodarczego w Polsce	3,
Niektóre ważne dla Polaków sprawy najlepiej jest załatwiać na szczeblu Unii Europejskiej	4,
Członkostwo w Unii Europejskiej przyczynia się do poprawy współpracy pomiędzy Polską a innymi krajami	5,
Polacy mają duży wpływ na decyzje podejmowane na szczeblu Unii Europejskiej	6,
Dzięki Unii Europejskiej Polacy mają więcej do powiedzenia w świecie	7,
Unia Europejska przyczynia się do poprawy poziomu życia Polaków	8,
Unia Europejska pomaga Polakom radzić sobie z nowymi wyzwaniami, jakie wiążą się z globalizacją	9,
Unia Europejska daje Polakom nowe możliwości zatrudnienia	10,
Ogólnie popiera Pan(i) Unię Europejską	11,
Inne (SPONTANICZNIE)	12,
Trudno powiedzieć	13,

NEW

NIE ZADAWAJ QA10a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "POLSKA NIE SKORZYSTAŁA Z CZŁONKOSTWA W UE" - KOD 2 w QA8a LUB QA8b - CY(tcc) PRZEJŚĆ DO QA10b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA11a

QA10a Dlaczego przede wszystkim można sądzić, że Polska nie skorzystała z bycia członkiem Unii Europejskiej?

(WRĘCZ KARTĘ - ZMIENIAJ KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE 3 ODPOWIEDZI)

(260-272)

Członkostwo w Unii Europejskiej ma negatywny wpływ na stan demokracji w Polsce	1,
Członkostwo w Unii Europejskiej ma negatywny wpływ na utrzymanie pokoju i wzmocnienie bezpieczeństwa	2,
Członkostwo w Unii Europejskiej ma negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Polsce	3,
Sprawy, które są ważne dla Polaków, najlepiej jest załatwiać na szczeblu krajowym	4,
Członkostwo w Unii Europejskiej powoduje pewne napięcia pomiędzy Polską a innymi krajami	5,
Polacy mają bardzo mały wpływ na decyzje podejmowane na szczeblu Unii Europejskiej	6,
Głos Polski w świecie jest słabiej słyszalny, ponieważ jest ona członkiem Unii Europejskiej	7,
Unia Europejska przyczynia się do obniżenia poziomu życia Polaków	8,
Członkostwo w Unii Europejskiej sprawia, że nasz kraj jest bardziej podatny na negatywne skutki globalizacji	9,
Unia Europejska stanowi zagrożenie dla miejsc pracy w Polsce	10,
Ogólnie jest Pan(i) przeciw Unii Europejskiej	11,
Inne (SPONTANICZNIE)	12,
Trudno powiedzieć	13,

NEW

ZADAĆ QA10b TYLKO W CY(tcc) - ZADAĆ JEŚLI "TERYTORIUM CYPRU PÓŁNOCNEGO" NIE SKORZYSTAŁOBY Z PEŁNEGO WPROWADZENIA EUROPEJSKICH PRZEPISÓW"- KOD 2 w QA8c - INNI PRZEJŚĆ DO QA11a

NIE ZADAWAĆ QA11a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJŚĆ DO QA11b

QA11a Ogólnie rzecz biorąc, czy obecnie Pana(i) zdaniem sprawy idą w dobrym czy w złym kierunku w ...?

(JEDNA ODPOWIEDŹ W WERSZU)

	ODCZYTAJ	sprawy idą w dobrym kierunku	sprawy idą w złym kierunku	ani w dobrym, ani w złym (SPONTANICZNIE)	Trudno powiedzieć
--	----------	------------------------------------	-------------------------------	--	----------------------

(286)	1	Polsce	1	2	3	4
(287)	2	Unii Europejskiej	1	2	3	4

EB68.1 QA7

QA12: NIE ZADAWAJ PUNKTÓW 5,7,9 i 10 w CY(tcc)

QA12 Teraz chciał(a)bym zapytać, na ile ufa Pan(i) pewnym instytucjom. O każdej z instytucji, które za chwilę odczytam, proszę powiedzieć, czy raczej jej Pan(i) ufa czy też nie?

	(ODCZYTAJ)	RACZEJ UFAM	RACZEJ NIE UFAM	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	------------	----------------	-----------------	----------------------

(290)	1	Prasa	1	2	3
(291)	2	Radio	1	2	3
(292)	3	Telewizja	1	2	3
(293)	4	Internet	1	2	3
(294)	5	Wymiar sprawiedliwości \ polski system prawny	1	2	3
(295)	6	Policja	1	2	3
(296)	7	Wojsko	1	2	3
(297)	8	Partie polityczne	1	2	3
(298)	9	Polski rząd	1	2	3
	10	Sejm	1	2	3
(299)					
(300)	11	Unia Europejska	1	2	3
(301)	12	Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)	1	2	3

EB68.1 QA8

DLA WSZYSTKICH

QA13 Ogólnie rzecz biorąc, czy Unia Europejska wywołuje w Panu(i) bardzo pozytywne, raczej pozytywne, neutralne, raczej negatywne, czy też bardzo negatywne skojarzenia?

	bardzo pozytywne	(302)
		1

raczej pozytywne	2
neutralne	3
raczej negatywne	4
bardzo negatywne	5
trudno powiedzieć	6

EB68.1 QA14

QA14 Co Unia Europejska znaczy dla Pana(i) osobiście?

WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - MOŻLIWE KILKA ODPOWIEDZI - ROTACJA Z GÓRY NA DÓŁ LUB Z DÓŁU DO GÓRY

	(303-318)
Pokój	1,
Dobłą koniunkturę gospodarczą	2,
Demokrację	3,
Ochronę socjalną	4,
Swobodę podróżowania, podejmowania nauki lub pracy w dowolnym miejscu w Unii Europejskiej	5,
Zróżnicowanie kulturowe	6,
Silniejszy głos w świecie	7,
Euro	8,
Bezrobocie	9,
Biurokrację	10,
Marnotrawstwo pieniędzy	11,
Utratę naszej tożsamości kulturowej	12,
Większą przestępczość	13,
Niewystarczającą kontrolę zewnętrznych granic	14,
Inne (spontanicznie)	15,
Trudno powiedzieć	16,

EB67.2 QA12

NIE ZADAWAJ QA15a W CY(tcc) - ZADAJ PODPUNKT 2 TYLKO W KRAJACH UE27, KTÓRE NIE SĄ W STREFIE EURO\ ZADAJ PODPUNKT 3 TYLKO W STREFIE EURO - FM, HR I TR ZADAJ TYLKO PUNKTY 5,9,10,12 - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA15b

QA15a Dla każdego z poniższych stwierdzeń proszę powiedzieć, czy raczej się Pan(i) z nim zgadza czy też nie.

	(ODCZYTAJ)	RACZEJ SIĘ ZGADZAM	RACZEJ SIĘ NIE ZGADZAM	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	------------	--------------------	------------------------	-------------------

(319)	1	Czuję, że jestem bezpieczniejszy(a), ponieważ Polska jest członkiem UE.	1	2	3
(320)	2	Czuję, że jesteśmy bardziej stabilni gospodarczo, ponieważ Polska jest członkiem UE.	1	2	3

(322)	4	Mój głos liczy się w Unii Europejskiej.	1	2	3
(323)	5	Mój głos liczy się w Polsce	1	2	3
(324)	6	W sprawach europejskich mój głos jest brany pod uwagę przez mój rząd	1	2	3
(325)	7	W sprawach europejskich mój głos jest brany pod uwagę przez posłów do Parlamentu Europejskiego	1	2	3
(326)	8	W sprawach europejskich mój głos jest brany pod uwagę przez Komisję Europejską	1	2	3
(327)	9	Rozumiem, jak działa Unia Europejska.	1	2	3
(328)	10	Głos Polski liczy się w UE	1	2	3
(329)	11	Interesy Polski są w UE dobrze uwzględniane	1	2	3
(330)	12	Unia Europejska narzuca Polsce swoje zdanie	1	2	3

EB68.1 QA9a (ITEMS 4, 9, 10 AND 11) - EB67.2 QA34a (ITEMS 1, 2)

DLA WSZYSTKICH

QA16 Czy kiedykolwiek słyszał(a) Pan(i) o...?

	(ODCZYTAJ)	TAK	NIE	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	------------	-----	-----	-------------------

(336)	1	Parlamencie Europejskim	1	2	3
(337)	2	Komisji Europejskiej	1	2	3
(338)	3	Radzie Unii Europejskiej	1	2	3
(339)	4	Europejskim Banku Centralnym	1	2	3

EB68.1 QA15

QA17 O każdej z następujących instytucji europejskich, proszę powiedzieć, czy uważa Pan(i), że odgrywa ona ważną rolę czy też nie w życiu Unii Europejskiej?

	(ODCZYTAJ)	WAŻNĄ	NIEWAŻNĄ	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	------------	-------	----------	-------------------

(340)	1	Parlament Europejski	1	2	3
(341)	2	Komisja Europejska	1	2	3
(342)	3	Rada Unii Europejskiej	1	2	3
(343)	4	Europejski Bank Centralny	1	2	3

EB67.2 QA14

QA18 Proszę powiedzieć o każdej z tych instytucji, czy raczej jej Pan(i) ufa, czy raczej jej Pan(i) nie ufa?

	(ODCZYTAJ)	RACZEJ UFAM	RACZEJ NIE UFAM	TRUDNO POWIEDZIEĆ	
(344)	1	Parlament Europejski	1	2	3
(345)	2	Komisja Europejska	1	2	3
(346)	3	Rada Unii Europejskiej	1	2	3
(347)	4	Europejski Bank Centralny	1	2	3

EB68.1 QA16

ZADAJ Q19a DO Q26a TYLKO W UE27 - CY(tcc), AM, HR i TR PRZEJŚĆ DO QA27 - ZADAJ QA19a JEŚLI "UFA PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU" - KOD 1 W QA18 PUNKT 1 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA20a

QA19a Dlaczego przede wszystkim można ufać Parlamentowi Europejskiemu?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(348-358)

Decyzje podejmowane przez Parlament Europejski są podejmowane w sposób demokratyczny	1,
Decyzje podejmowane przez Parlament Europejski przyczyniają się do wzrostu gospodarczego w Polsce	2,
Parlament Europejski dobrze broni interesów wszystkich obywateli Unii Europejskiej	3,
Jest Pan(i) dobrze poinformowany(a) o działaniach Parlamentu Europejskiego	4,
Posłowie do Parlamentu Europejskiego to najlepsze osoby do decydowania o sprawach całej Unii Europejskiej	5,
Parlament Europejski dobrze reprezentuje Pana(i) poglądy na temat Europy	6,
Ma Pan(i) zaufanie do europarlamentarzystów	7,
Ogólnie popiera Pan(i) Unię Europejską (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie ufa Pan(i) instytucjom politycznym/ politykom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

NIE ZADAWAJ QA20a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "NIE UFA PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU" - KOD 2 W QA18 PUNKT 1 - CY(tcc) PRZEJŚĆ DO QA20b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA21a

QA20a Dlaczego przede wszystkim nie można ufać Parlamentowi Europejskiemu?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(370-380)

Decyzje podejmowane przez Parlament Europejski nie są podejmowane w sposób demokratyczny	1,
Decyzje podejmowane przez Parlament Europejski mają negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Polsce	2,
Parlament Europejski jest zbyt oddalony od zwykłych obywateli	3,
Nie ma Pan(i) wystarczającej liczby informacji o Parlamencie Europejskim	4,
Posłowie do Parlamentu Europejskiego to nie są na najlepsze osoby do decydowania o sprawach całej Unii Europejskiej	5,
Parlament Europejski nie reprezentuje dobrze Pana(i) poglądów na temat Europy	6,
Nie ufa Pan(i) posłom do Parlamentu Europejskiego	7,
Ogólnie jest Pan(i) przeciw Unii Europejskiej (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie nie ufa Pan(i) instytucjom politycznym/ politykom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

NIE ZADAWAJ QA21a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "UFA KOMISJI EUROPEJSKIEJ" - KOD 1 w QA18
PUNKT 2 - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA21b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA22a

QA21a Dlaczego przede wszystkim można ufać Komisji Europejskiej?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(392-402)

Decyzje podejmowane przez Komisję Europejską są podejmowane w sposób demokratyczny	1,
Komisja Europejska przyczynia się do wzrostu gospodarczego w Polsce	2,
Komisja Europejska dobrze broni interesów wszystkich obywateli Unii Europejskiej	3,
Jest Pan(i) dobrze poinformowany(a) o działaniach Komisji Europejskiej	4,
Komisja Europejska to najlepszy organ do formułowania propozycji służących całej Unii Europejskiej	5,

Ufa Pan(i) komisarzom	6,
Komisja Europejska dobrze reprezentuje Pana(i) poglądy na temat Europy	7,
Ogólnie popiera Pan(i) Unię Europejską (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie ufa Pan(i) instytucjom politycznym/ politykom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

NIE ZADAWAJ QA22a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "NIE UFA KOMISJI EUROPEJSKIEJ" - KOD 2 w QA18 PUNKT 2 - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA22b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA23a

QA22a Dlaczego przede wszystkim nie można ufać Komisji Europejskiej?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(414-424)

Decyzje podejmowane przez Komisję Europejską nie są podejmowane w sposób demokratyczny	1,
Decyzje podejmowane przez Komisję Europejską mają negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Polsce	2,
Komisja Europejska jest zbyt oddalona od zwykłych obywateli	3,
Nie ma Pan(i) wystarczającej liczby informacji o Komisji Europejskiej	4,
Komisja Europejska to nie jest najlepszy organ do formułowania propozycji służących całej Unii Europejskiej	5,
Nie ufa Pan(i) komisarzom	6,
Komisja Europejska nie reprezentuje dobrze Pana(i) poglądów na temat Europy	7,
Ogólnie jest Pan(i) przeciw Unii Europejskiej (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie nie ufa Pan(i) instytucjom politycznym/ politykom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

NIE ZADAWAJ QA23a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "UFA RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ" - KOD 1 w QA18 PUNKT 3 - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA23b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA24a

QA23a Dlaczego przede wszystkim można ufać Radzie Unii Europejskiej?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(436-446)

Decyzje podejmowane przez Radę Unii Europejskiej są podejmowane w sposób demokratyczny	1,
Decyzje podejmowane przez Radę Unii Europejskiej przyczyniają się do wzrostu gospodarczego w Polsce	2,
Rada Unii Europejskiej dobrze broni interesów wszystkich obywateli Unii Europejskiej	3,
Jest Pan(i) dobrze poinformowany(a) o działaniach Rady Unii Europejskiej	4,
Rada Unii Europejskiej dobrze reprezentuje polskie interesy w Unii Europejskiej	5,
Rada Unii Europejskiej to najlepszy organ do decydowania o sprawach ważnych dla całej Unii Europejskiej	6,
Ufa Pan(i) politykom zasiadającym w Radzie Unii Europejskiej	7,
Ogólnie popiera Pan(i) Unię Europejską (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie ufa Pan(i) instytucjom politycznym/ politykom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

NIE ZADAWAJ QA24a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "NIE UFA RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ" - KOD 2 w QA18 PUNKT 3 - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA24b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA25a

QA24a Dlaczego przede wszystkim nie można ufać Radzie Unii Europejskiej?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(458-468)

Decyzje podejmowane przez Radę Unii Europejskiej nie są podejmowane w sposób demokratyczny	1,
Decyzje podejmowane przez Radę Unii Europejskiej mają negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Polsce	2,
Rada Unii Europejskiej jest zbyt odległa od zwykłych obywateli	3,
Nie ma Pan(i) wystarczającej liczby informacji o Radzie Unii Europejskiej	4,
Rada Unii Europejskiej nie reprezentuje dobrze polskich interesów w Unii Europejskiej	5,
Rada Unii Europejskiej to nie jest najlepszy organ do decydowania o sprawach ważnych dla całej Unii Europejskiej	6,

Nie ufa Pan(i) politykom zasiadającym w Radzie Unii Europejskiej	7,
Ogólnie jest Pan(i) przeciw Unii Europejskiej (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie nie ufa Pan(i) instytucjom politycznym/ politykom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

NIE ZADAWAJ QA25a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "UFA EUROPEJSKIEMU BANKOWI CENTRALNEMU" - KOD 1 w QA18 PUNKT 4 - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA25b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA26a

QA25a Dlaczego przede wszystkim można ufać Europejskiemu Bankowi Centralnemu?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(480-490)

Europejski Bank Centralny przyczynia się do wzrostu gospodarczego w Polsce	1,
Jest Pan(i) dobrze poinformowany(a) o działaniach Europejskiego Banku Centralnego	2,
Europejski Bank Centralny skutecznie walczy z inflacją	3,
Europejski Bank Centralny dobrze chroni Europę przed wstrząsami finansowymi	4,
Europejski Bank Centralny dobrze reprezentuje w świecie interesy państw strefy euro	5,
Europejski Bank Centralny broni stabilności waluty euro, co ma pozytywny wpływ na europejską gospodarkę	6,
Popiera Pan(i) euro	7,
Ogólnie popiera Pan(i) Unię Europejską (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie ufa Pan(i) bankom/ bankowcom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

NIE ZADAWAJ QA26a W CY(tcc) - ZADAJ JEŚLI "NIE UFA EUROPEJSKIEMU BANKOWI CENTRALNEMU" - KOD 2 w QA18 PUNKT 4 - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA26b - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA27a

QA26a Dlaczego przede wszystkim nie można ufać Europejskiemu Bankowi Centralnemu?

(ODCZYTAJ LOSOWO ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(502-512)

Europejski Bank Centralny ma negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Polsce	1,
Nie ma Pan(i) wystarczającej liczby informacji o Europejskim Banku Centralnym	2,
Europejski Bank Centralny nie jest dostatecznie skuteczny w walce z inflacją	3,
Europejski Bank Centralny nieskutecznie chroni Europę przed wstrząsami finansowymi	4,
Europejski Bank Centralny reprezentuje na świecie wyłącznie interesy państw należących do strefy euro	5,
Europejski Bank Centralny broni stabilności waluty euro, co ma negatywny wpływ na europejską gospodarkę	6,
Jest Pan(i) przeciwko euro	7,
Ogólnie jest Pan(i) przeciw Unii Europejskiej (SPONTANICZNIE)	8,
Ogólnie nie ufa Pan(i) bankom/ bankowcom (SPONTANICZNIE)	9,
Inne (SPONTANICZNIE)	10,
Trudno powiedzieć	11,

NEW

DLA WSZYSTKICH

QA27 Proszę pomyśleć o swojej sile nabywczej, czyli o tym, na co Pana(i) gospodarstwo domowe może sobie na co dzień pozwolić. Jeśli porówna Pan(i) swoją obecną sytuację z tą sprzed pięciu lat, to czy poprawiła się ona, nie zmieniła się czy pogorszyła się?

WRĘCZ KARTĘ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

(524)

Poprawiła się	1
Nie zmieniła się	2
Pogorszyła się	3
Trudno powiedzieć	4

NEW

QA28 W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującym stwierdzeniem: Ma Pan(i) trudności z zapłaceniem wszystkich rachunków na koniec miesiąca.

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(525)

Zdecydowanie się zgadzam	1
Raczej się zgadzam	2
Raczej się nie zgadzam	3

Zdecydowanie się nie zgadzam	4
Trudno powiedzieć	5

EB65.1 QA3 TREND MODIFIED

QA29 Ogólnie rzecz biorąc, czy Pana(i) zdaniem życie dzisiejszych dzieci będzie łatwiejsze, trudniejsze czy ani łatwiejsze, ani trudniejsze niż życie osób z Pana(i) pokolenia?

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(526)

łatwiejsze	1
trudniejsze	2
ani łatwiejsze, ani trudniejsze	3
Trudno powiedzieć	4

EB66.3 QA17

Przejdźmy do innego tematu.

NIE ZADAWAJ QA30a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA30b

QA30a Na ile przejrzysta jest obecnie, Pana(i) zdaniem, polska administracja publiczna? Czy uważa Pan(i), że działa ona w sposób bardzo przejrzysty, przejrzysty, niezbyt przejrzysty czy całkowicie nieprzejrzysty?

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ)

(527)

Bardzo przejrzysty	1
Przejrzysty	2
Niezbyt przejrzysty	3
Całkowicie nieprzejrzysty	4
Trudno powiedzieć	5

NEW

NIE ZADAWAJ QA31a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA31b

QA31a Czy Pana(i) zdaniem jest bardzo ważne, ważne, niezbyt ważne czy w ogóle nieważne, żeby polska administracja publiczna działała w sposób przejrzysty?

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ)

(529)

Bardzo ważne	1
Ważne	2

Niezbyt ważne	3
W ogóle nieważne	4
Trudno powiedzieć	5

NEW

DLA WSZYSTKICH

QA32 Na ile przejrzyste są obecnie, Pana(i) zdaniem, instytucje Unii Europejskiej? Czy uważa Pan(i), że działają one w sposób bardzo przejrzysty, przejrzysty, niezbyt przejrzysty czy całkowicie nieprzejrzysty?

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ)

(531)

Bardzo przejrzysty	1
Przejrzysty	2
Niezbyt przejrzysty	3
Całkowicie nieprzejrzysty	4
Trudno powiedzieć	5

NEW

QA33 Czy Pana(i) zdaniem jest bardzo ważne, ważne, niezbyt ważne czy w ogóle nieważne, żeby instytucje Unii Europejskiej działały w przejrzysty sposób?

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ)

(532)

Bardzo ważne	1
Ważne	2
Niezbyt ważne	3
W ogóle nieważne	4
Trudno powiedzieć	5

NEW

QA34 O każdym z następujących stwierdzeń dotyczących Unii Europejskiej proszę powiedzieć, czy Pana(i) zdaniem jest ono prawdziwe czy fałszywe?

	(ODCZYTAJ)	PRAWDZIWE	FAŁSZYWE	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	------------	-----------	----------	-------------------

(533)	1	UE składa się obecnie z 15 państw członkowskich.	1	2	3
(534)	2	Szwajcaria jest członkiem Unii Europejskiej	1	2	3

(535)	3	Co sześć miesięcy inne państwo członkowskie obejmuje przewodnictwo w Unii Europejskiej	1	2	3
(536)	4	Strefa euro składa się obecnie z 12 państw członkowskich	1	2	3

EB68.1 QA17 TREND MODIFIED

ZADAJ QA35a i QA36a TYLKO W UE27 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA37

QA35a Proszę powiedzieć, czy Pana(i) zdaniem decyzje dotyczące każdej z niżej wymienionych dziedzin, powinny być podejmowane przez rząd Polski, czy też wspólnie w ramach Unii Europejskiej?

	ODCZYTAJ ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ	RZĄD POLSKI	WSPÓLNIE W UE	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	-------------------------------	-------------	---------------	-------------------

(537)	1	Zwalczanie przestępczości	1	2	3
(538)	2	System podatkowy	1	2	3
(539)	3	Walka z bezrobociem	1	2	3
(540)	4	Zwalczanie terroryzmu	1	2	3
(541)	5	Obronność i polityka zagraniczna	1	2	3
(542)	6	Imigracja	1	2	3
(543)	7	System szkolnictwa	1	2	3
(544)	8	Emerytury i renty	1	2	3
(545)	9	Ochrona środowiska naturalnego	1	2	3

EB68.1 QA20a

NIE ZADAWAJ QA36a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA36b

QA36a Proszę powiedzieć, czy Pana(i) zdaniem decyzje dotyczące każdej z niżej wymienionych dziedzin, powinny być podejmowane przez rząd Polski czy też wspólnie w ramach Unii Europejskiej?

	ODCZYTAJ ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ	RZĄD POLSKI	WSPÓLNIE W UE	Trudno powiedzieć
--	-------------------------------	-------------	---------------	-------------------

(555)	1	Opieka zdrowotna	1	2	3
(556)	2	Opieka społeczna	1	2	3
(557)	3	Rolnictwo i rybołówstwo	1	2	3
(558)	4	Ochrona konsumentów	1	2	3
(559)	5	Badania naukowe i nad technologiami	1	2	3
(560)	6	Wsparcie regionów, w których występują problemy gospodarcze	1	2	3

(561)	7	Energetyka	1	2	3
(562)	8	Konkurencja	1	2	3
(563)	9	Transport	1	2	3
(564)	10	Gospodarka	1	2	3
(565)	11	Walka z inflacją	1	2	3

EB68.1 QA20a TREND MODIFIED

DLA WSZYSTKICH - NIE ZADAWAJ PUNKTÓW 1-3 W CY(tcc), FM, HR i TR

QA37 Jaka jest Pana(i) opinia na temat każdego z poniższych stwierdzeń? Dla każdego stwierdzenia proszę powiedzieć, czy jest Pan(i) za czy przeciw.

	(ODCZYTAJ ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ)	ZA	PRZECIW	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	---------------------------------	----	---------	-------------------

(577)	1	Europejska Unia Monetarna z jedną walutą - euro	1	2	3
(578)	2	Wspólna polityka międzynarodowa państw członkowskich UE wobec innych krajów	1	2	3
(579)	3	Wspólna polityka obronna i bezpieczeństwa państw członkowskich UE	1	2	3
(580)	4	Dalsze rozszerzenie UE poprzez przyłączenie innych krajów w przyszłych latach	1	2	3

EB68.1 QA22

QA38 Czy myśli Pan(i) bardzo optymistycznie, raczej optymistycznie, raczej pesymistycznie czy bardzo pesymistycznie o przyszłości Unii Europejskiej ...?

(TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

	(581)
Bardzo optymistycznie	1
Raczej optymistycznie	2
Raczej pesymistycznie	3
Bardzo pesymistycznie	4
Trudno powiedzieć	5

EB68.1 QA24

QA39 Integracja europejska w ostatnich latach skupiała się na różnych sprawach. Na które kwestie instytucje europejskie powinny, Pana(i) zdaniem, w najbliższych latach położyć nacisk, aby w przyszłości wzmocnić Unię Europejską?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - ZMIENIAJ KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE 3 ODPOWIEDZI)

(582-596)

Rynek wewnętrzny	1,
Polityka kulturalna	2,
Europejska polityka zagraniczna	3,
Europejska polityka obronności	4,
Sprawy dotyczące imigracji	5,
Europejska polityka w dziedzinie edukacji	6,
Sprawy dotyczące środowiska naturalnego	7,
Energetyka	8,
Solidarność z biedniejszymi regionami	9,
Badania naukowe	10,
Sprawy społeczne	11,
Walka z przestępczością	12,
Żadne z tych (SPONTANICZNIE)	13,
Inne (SPONTANICZNIE)	14,
Trudno powiedzieć	15,

EB68.1 QA25

ZADAJ QA40 TYLKO W UE27 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA41

QA40 W Unii Europejskiej, każde państwo członkowskie, na zmianę, obejmuje na sześć miesięcy prezydencję Rady Unii Europejskiej. Obecnie nadeszła kolej Słowenii. Czy niedawno czytał(a) Pan(i) w gazecie lub słyszał(a) w radiu bądź telewizji lub widział(a) w Internecie coś na temat słoweńskiej prezydencji?

(597)

TAK	1
NIE	2
Trudno powiedzieć	3

EB68.1 QA18a TREND MODIFIED

ZADAJ QA42 TYLKO W UE27 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA43

QA42 W Unii Europejskiej, każde państwo członkowskie, na zmianę, obejmuje na sześć miesięcy prezydencję Rady Unii Europejskiej. 1 lipca 2008 roku nadejdzie kolej Francji. Czy niedawno czytał(a) Pan(i) w gazecie lub słyszał(a) w radiu bądź telewizji lub widział(a) w Internecie coś na temat francuskiej prezydencji?

(599)

TAK	1
NIE	2
Trudno powiedzieć	3

EB68.1 QA18c TREND MODIFIED

DLA WSZYSTKICH

QA44 Czy był(a)by Pan(i) za czy przeciw, aby następujące kraje lub terytoria stały się w przyszłości częścią Unii Europejskiej?

(ROTACJA)

	(ODCZYTAJ)	Za	Przeciw	Trudno powiedzieć
--	------------	----	---------	-------------------

(601)	1	Bośnia i Hercegowina	1	2	3
(602)	2	Serbia	1	2	3
(603)	3	Czarnogóra	1	2	3
(604)	4	Kosowo	1	2	3
(605)	5	Była Jugosłowiańska Republika Macedonii	1	2	3
(606)	6	Chorwacja	1	2	3
(607)	7	Albania	1	2	3
(608)	8	Turcja	1	2	3
(609)	9	Ukraina	1	2	3
(610)	10	Szwajcaria	1	2	3
(611)	11	Norwegia	1	2	3
(612)	12	Islandia	1	2	3

EB66.1 QA33

QA45 Gdyby Turcja spełniła wszystkie warunki wyznaczone przez Unię Europejską, czy był(a)by Pan(i) zdecydowanie za, raczej za, raczej przeciw, zdecydowanie przeciw za wejściem Turcji do Unii Europejskiej?

(613)

Zdecydowanie za	1
Raczej za	2
Raczej przeciw	3
Zdecydowanie przeciw	4
Trudno powiedzieć	5

EB65.2 QD16 TREND MODIFIED

QA46 Czy zgodził(a)by się Pan(i) czy nie zgodził(a) z następującym stwierdzeniem: Jeśli państwa i terytoria Zachodnich Bałkanów (Bośnia i Hercegowina, Serbia, Czarnogóra, Kosowo, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Chorwacja i Albania) przystąpiły do Unii Europejskiej pomogłoby to wprowadzić stabilizację w tej części Europy.

(WRĘCZ KARTĘ)

(614)

Zdecydowanie się zgadzam	1
--------------------------	---

Raczej się zgadzam	2
Raczej się nie zgadzam	3
Zdecydowanie się nie zgadzam	4
Trudno powiedzieć	5

NEW

NIE ZADAWAJ QA47a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA47b

QA47a O każdym z następujących stwierdzeń proszę powiedzieć, czy zdecydowanie się Pan(i) z nim zgadza, raczej się z nim zgadza, raczej się z nim nie zgadza czy zdecydowanie się z nim nie zgadza.

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ - JEDNA ODPOWIEŹ W WIERSZU)

	(ODCZYTAJ - ZMIENIAJ KOLEJNOŚĆ)	Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Trudno powiedzieć
--	---------------------------------------	-----------------------------	-----------------------	---------------------------	---------------------------------	----------------------

(615)	1	Globalizacja jest szansą na wzrost gospodarczy	1	2	3	4	5
(616)	2	Globalizacja zwiększa nierówności społeczne	1	2	3	4	5
(617)	3	Unia Europejska i Stany Zjednoczone mają te same interesy, jeśli chodzi o globalizację	1	2	3	4	5
(618)	4	Globalizacja chroni nas przed wzrostem cen	1	2	3	4	5
(619)	5	Globalizacja utrwala pokój na świecie	1	2	3	4	5
(620)	6	Globalizacja stanowi zagrożenie dla polskiej kultury	1	2	3	4	5
(621)	7	Globalizacja przynosi zyski jedynie wielkim firmom, nie obywatelom	1	2	3	4	5

(622)	8	Globalizacja oznacza więcej inwestycji zagranicznych w Polsce	1	2	3	4	5
(623)	9	Globalizacja pobudza rozwój biedniejszych krajów	1	2	3	4	5
(624)	10	Globalizacja sprawia, że konieczne są wspólne ogólnoświatowe zasady ("zarządzanie globalne")	1	2	3	4	5
(625)	11	Globalizacja umożliwia ludziom większe otwarcie się na kulturę z zewnątrz	1	2	3	4	5

NEW

ZADAJ QA47b TYLKO W CY(tcc) - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA48a

NIE ZADAWAJ QA48a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA48b

QA48a Który z następujących dwóch poglądów jest bliższy Pana(i) opinii na temat globalizacji?

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(637)

Globalizacja jest dużą szansą dla polskich przedsiębiorstw dzięki otwieraniu się rynków

1

Globalizacja jest zagrożeniem dla rynku pracy i przedsiębiorstw w Polsce

2

Trudno powiedzieć

3

EB66.1 QA43

NIE ZADAWAJ QA49a W CY(tcc), FM, HR i TR - ZADAJ QA49a PODPRÓBIE A - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA49b

QA49a W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującym stwierdzeniem: Unia Europejska pomaga chronić nas przed negatywnymi skutkami globalizacji.

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(639)

Całkowicie się zgadzam	1
Raczej się zgadzam	2
Raczej się nie zgadzam	3
Całkowicie się nie zgadzam	4
Trudno powiedzieć	5

EB67.2 QA30a

DLA WSZYSTKICH

QA50 Czy Pana(i) zdaniem gospodarka europejska osiąga lepsze, gorsze czy takie same wyniki jak gospodarka ...?

(WRĘCZ KARTĘ)

	ODCZYTAJ	LEPSZE WYNIKI	GORSZE WYNIKI	TAKIE SAME WYNIKI	TRUDNO POWIEDZIEĆ
--	----------	------------------	------------------	----------------------	----------------------

(641)	1	amerykańska	1	2	3	4
(642)	2	japońska	1	2	3	4
(643)	3	chińska	1	2	3	4
(644)	4	indyjska	1	2	3	4
(645)	5	rosyjska	1	2	3	4
(646)	6	brazylijska	1	2	3	4

EB65.2 QC4 TREND MODIFIED

NIE ZADAWAJ QA51a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJDŹ DO QA51b

QA51a Globalizacja handlu ma wiele konsekwencji. Kiedy słyszy Pan(i) słowo "globalizacja", co najpierw przychodzi Panu(i) na myśl?

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(647)

Szanse dla polskich przedsiębiorstw na nowe rynki zbytu	1
Inwestycje zagraniczne w Polsce	2
Przenoszenie się niektórych firm do krajów, gdzie siła robocza jest tańsza	3
Większa konkurencja dla polskich firm	4
Inne (SPONTANICZNIE)	5
Trudno powiedzieć	6

EB67.2 QA29a

DLA WSZYSTKICH

--

QA52 Który z następujących poglądów jest bliższy Pana(i) własnej opinii? Firmy, które przenoszą swoją działalność do innego kraju ogólnie rzecz biorąc...

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(649)

Nie mają innego wyjścia, jeżeli chcą uniknąć upadłości	1
Czynią tak, aby zwiększyć swoje zyski	2
Trudno powiedzieć	3

EB64.2 QA57

ZADAJ TYLKO W UE27 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QC

METRYCZKA

D1 W kwestiach związanych z polityką ludzie mówią o „lewicy” i „prawicy”. Gdzie umieścił(a)by Pan(i) swoje poglądy na tej oto skali?

(WRĘCZ KARTĘ) - (ANKIETER: NIE PODPOWIADAJ. JEŚLI RESPONDENT SIĘ WAHA, SPRÓBUJ PONOWNIE)

(1087-1088)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LEWICA									PRAWICA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Odmowa (SPONTANICZNIE) 11

Trudno powiedzieć 12

EB69.1 D1

ZADAJ D2 TYLKO W UE27 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO D7

--

D2 Która z następujących partii politycznych jest Panu(i) najbliższa lub najmniej odległa?

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(1089-1090)

Lewica i Demokraci (SLD, SDPL, PD i UP)	1
Liga Polskich Rodzin	2
Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej	3
Polskie Stronnictwo Ludowe	4
Prawo i Sprawiedliwość	5
Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	6
	7
	8
	9

	10
	11
	12
	13
	14
	15
Żadne (SPONTANICZNIE)	16
Inne (SPONTANICZNIE)	17
Trudno powiedzieć	18

NEW

NIE MA PYTAŃ D3 DO D6

D7 Czy może Pan(i) podać cyfrę, która najlepiej oddaje Pana(i) aktualną sytuację?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

(1091-1092)

pozostający(a) w związku małżeńskim	1
pozostający(a) w kolejnym związku małżeńskim	2
kawaler/panna, aktualnie żyjący(a) z partnerką(em)	3
kawaler/panna, nigdy nie żyjący(a) z partnerką(em)	4
kawaler/panna, żyjący(a) poprzednio z partnerką(em), a obecnie samotnie	5
rozwódziona(a)	6
pozostający(a) w separacji	7
wdowiec/ wdowa	8
Inne (SPONTANICZNIE)	9
odmowa (SPONTANICZNIE)	10

EB69.1 D7

D8 Ile miał(a) Pan(i) lat, kiedy skończył(a) Pan(i) kształcenie - szkołę lub studia - odbywane w trybie dziennym?

(ANKIETER: JEŚLI "NADAL SIĘ UCZY/STUDIUJE W SYSTEMIE DZIENNYM", WPISZ 00. JEŚLI "NIGDY NIE UCZYŁEM(AM) SIĘ W SYSTEMIE DZIENNYM", WPISZ 01. JEŚLI "ODMOWA", WPISZ 98. JEŚLI "TRUDNO POWIEDZIEĆ \ NIE PAMIĘTAM", WPISZ 99)

(1093-1094)

--	--

EB69.1 D8

Brak pytania D9

D10 Płeć respondenta

(1095)

mężczyzna	1
kobieta	2

EB69.1 D10

D11 Ile ma Pan(i) lat?

(1096-1097)

--	--

EB69.1 D11

Brak pytań D12 do D14

ZADAĆ D15B TYLKO JEŚLI OBECNIE NIE PRACUJE - ODPOWIEDZI 1 DO 4 W D15A.

D15a Jaką pracę Pan(i) obecnie wykonuje?

D15b Czy w przeszłości kiedykolwiek pracował(a) Pan(i) zarobkowo? Jaką Pan(i) pracę ostatnio wykonywał(a)?

	(1098-1099)	(1100-1101)
	D15a	D15b
	OBECNA PRACA	OSTATNIA PRACA
NIE PRACUJĄCY(A)		
Osoba zajmująca się domem, zakupami, aktualnie nigdzie niepracująca.	1	1
Student(ka), Uczeń (uczennica)	2	2
Bezrobotny(a) lub czasowo niepracujący(a)	3	3
Emeryt lub niezdolny(a) do pracy z powodu choroby	4	4
PRACUJĄCY NA WŁASNY RACHUNEK		
Rolnik	5	5
Rybak	6	6
Specjalista wolnego zawodu (prawnik, prywatna praktyka lekarska, księgowy, architekt itd.)	7	7
Właściciel sklepu, rzemieślnik, inna osoba pracująca na własny rachunek	8	8
Właściciele, udziałowcy (całkowici lub częściowi) przedsiębiorstw	9	9
PRACA NA ETACIE		
Zatrudnieni na etacie specjaliści (zatrudnieni lekarze, prawnicy, architekci, księgowi)	10	10
Zarząd, główni dyrektorzy, wyższa kadra kierownicza (Dyrektor Naczelny, Dyrektor Generalny, inny dyrektor)	11	11
Średnia kadra kierownicza (kierownicy działów, zastępcy, młodszy kierownik, nauczyciele, inżynierowie)	12	12
Pracownicy niższego szczebla, pracujący głównie przy biurku	13	13
Pracownicy niższego szczebla, praca związana z podróżami (sprzedawcy, kierowcy, ...)	14	14
Pracownicy niższego szczebla, zatrudnieni w sektorze usługowym (w szpitalu, restauracji, policji, straży...)	15	15
Nadzór	16	16
Robotnik wykwalifikowany	17	17

Inni robotnicy niewykwalifikowani, pomoc domowa	18	18
NIGDY NIE PRACOWAŁ(A) ZAROBKOWO	19	19

EB69.1 D15a D15b

Brak pytań D16 do D24

D25 Czy powiedział(a)by Pan(i), że mieszka...?

ODCZYTAJ

(1102)

na obszarze wiejskim lub na wsi	1
w średnim lub małym mieście	2
w dużym mieście	3
trudno powiedzieć	4

EB69.1 D25

Brak pytań D26 do D39

D40a Proszę powiedzieć, ile osób w wieku 15 lat lub więcej jest w Pana(i) gospodarstwie domowym, łącznie z Panem(ią)?

(ANKIETER: ODCZYTAJ - ZAPISZ)

(1103-1104)

--	--

EB69.1 D40a

D40b Proszę powiedzieć, ile dzieci poniżej 10 roku życia jest w Pana(i) gospodarstwie domowym?

(ANKIETER: ODCZYTAJ - ZAPISZ)

(1105-1106)

--	--

EB69.1 D40b

D40c Proszę powiedzieć, ile dzieci w wieku od 10 do 14 lat jest w Pana(i) gospodarstwie domowym?

(ANKIETER: ODCZYTAJ - ZAPISZ)

(1107-1108)

--	--

EB69.1 D40c

D41 Gdzie się Pan(i) urodził(a) ...?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

	(1109)
W Polsce	1
W innym kraju członkowskim Unii Europejskiej	2
W Europie, w kraju spoza Unii Europejskiej	3
W Azji, Afryce albo Ameryce Łacińskiej	4
W Ameryce Północnej, Japonii lub w Oceanii	5
Odmowa odpowiedzi (SPONTANICZNA)	6

EB69.1 D41

D42 Która z tych sytuacji Pana(i) dotyczy?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

	(1110)
Pana(i) matka i ojciec urodzili się w Polsce	1
Jedno z Pana(i) rodziców urodziło się w Polsce, a drugie w innym państwie członkowskim UE	2
Pana(i) matka i ojciec urodzili się w innym państwie członkowskim UE	3
Jedno z Pana(i) rodziców urodziło się w Polsce, a drugie poza UE	4
Pana(i) matka i ojciec urodzili się poza UE	5
Jedno z Pana(i) rodziców urodziło się w innym państwie członkowskim UE, a drugie poza UE	6
Trudno powiedzieć \ odmowa odpowiedzi (SPONTANICZNIE)	7

EB69.1 D42

D43a Czy w Pana(i) gospodarstwie domowym jest telefon stacjonarny?

D43b Czy Pan(i) osobiście posiada telefon komórkowy?

	(1111)	(1112)
	D43a	D43b
	stacjonarny	komórkowy
Tak	1	1
Nie	2	2

EB69.1 D43a D43b

D46 Które z następujących rzeczy posiada Pan(i) lub inna osoba z Pana(i) gospodarstwa domowego?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - MOŻLIWE KILKA ODPOWIEDZI)

	(1113-1122)
Telewizor	1,
Odtwarzacz DVD	2,
Odtwarzacz płyt kompaktowych	3,
Komputer	4,
Dostęp do Internetu w domu	5,
Samochód	6,
Mieszkanie \ dom splecony w całości	7,
Mieszkanie \ dom nie splecony w całości	8,
Żadne (SPONTANICZNIE)	9,

Trudno powiedzieć

10,

EB69.1 D46